

THE ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

OFFICIAL REPORT

*20th day of the Fourth Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly.*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 10th March, 1970.

The House met at Half-past-Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

ROAD RESEARCH INSTITUTE

861—

* 916 (1731-J.) Q.—Sarasri T. S. Murthy (Warangal) and B. Papi Reddy (Allur):—Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government propose to set up a road research institute to promote and encourage road research in the State and to make a detailed technical study of the road problems and to select important roads for development on priority basis ; and

(b) if so, when ?

The Deputy Chief Minister (Sri J.V. Narasinga Rao) :—(a) No, Sir. But there is a Soil Testing Laboratory attached to the Chief Engineer (Roads and Bldgs)'s Office and also proposals for sanction of one Soil Testing Cell at Vijayawada are under consideration of Government.

(b) Does not arise in view of answer to (a) above.

డా. టి. ఎస్. మూర్తి :—రోడ్స్ మన లైఫ్ లైన్స్ అని అందరికీ తెలుసు. ముఖ్యంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రైల్వేస్ చాల తక్కువ. అందులో తెలంగాణలో అసలు పూర్తిగా లేనేలేవు. ఏ ఒకటి రెండు జిల్లాలకు తప్ప. మిగిలిన వాటికి రైల్వే కమ్యూనికేషన్స్ లేవు. రోడ్స్ మీద ఆచారపడి ఉండాలి. అందులో విలేజ్ రోడ్స్ చాల తక్కువ ఉన్నాయి. అందులో హెవి లారీ ట్రాఫిక్స్ అన్నీ బాగా ఎక్కువ అయిపోయింది. ముందు ఎప్పుడో వేసిన రోడ్లన్నీ చాల నారా అయిపోయినాయి. ఉదాహరణకు వరంగల్, హైదరాబాద్ రోడ్. ఈ పరిస్థితిలో ముందర జాగ్రత్త పడి ప్రయర్ గా ప్లాన్ చేసి రోడ్స్ ఎంతెంత వెడల్పు ఉండాలి. ఏ సాయిల్స్ లో ఏ రోడ్స్ స్యూట్ అవుతాయో అవన్నీ తెలుసుకోవడం కోసం పర్మనెంట్ గా ఒక టెక్నికల్ కమిటీ ఉంటే బాగా ఉంటుంది. అది ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ప్లాన్ కు వేరే కమిటీ ఉన్నది. వారు అడిగింది రోడ్ రిసర్చి గురించి.

డా. టి. ఎన్. మూర్తి :—నాలుగవ ప్లాన్ లో రోడ్ డెవలప్ మెంట్ కోసం ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టడానికి ఏర్పాటు చేశారో చెప్పగలరా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అదంతా డిమాండ్ వచ్చినప్పుడు తదు ముందు పెడతాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య (ఎర్రగొండిపాలెం) :—ఈ ప్రశ్నలోనే “and to select important roads for development on priority basis” అన్నారు. ముఖ్యమైన నేషనల్ హైవేస్, గుంటూరు రహదారులు రోడ్డు ఉన్నది. చాల నారా. వెహికల్స్ పోవడానికి వీలు లేనటువంటి పరిస్థితులలో స్పెషల్ ఫూట్ నెక్స్ లో అయితే చాల నారాగా ఉన్నది. అటాంటివి ఏదైనా ప్రయారిటీ వేసిందైన చేయడానికి వీలు ఉన్నదా ? లేకుంటే ప్రజా బాహుళ్యానికి చాల ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి యున్నది.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—వీలైన బోటలో చేస్తూ వచ్చాము. తమరు యింకేమైనా ప్రత్యేక ప్రదేశాలు దృష్టికి తీసుకువస్తే అవి కూడ చేయించే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—నల్లమలైలో ఫూట్ రోడ్ విషయం పోయినసారి అసెంబ్లీలో ప్రస్తావన చేసినాము. చాల నారాగా ఉన్నాయి. వెహికల్స్ మూవ్ అవడానికి వీలులేదు. చలమ దగ్గర బ్రిడ్జి ఉన్నది. ఆ బ్రిడ్జి క్రాక్ యిచ్చి ఉన్నది. అది పడిపోయింది అంటే చాల ప్రమాదమైన పరిస్థితి యున్నదని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. దాని విషయంలో ఏమి శ్రద్ధ తీసుకొన్నారు ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే దానికి జవాబు చెప్పగలుగుతాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఈ ప్రశ్న రోడ్ రిసర్చికి సంబంధించినది. లోగడ ప్రభుత్వం తరపున కొంతమంది ఇంజనీర్లను అమెరికాకు రోడ్ రిసర్చి గురించి స్పెషలైజ్ చేయడానికి ఎవరినైనా పంపించారా ? పంపిస్తే వారు ప్రత్యేకంగా మన రాష్ట్రానికి చేస్తున్నది ఏమిటి ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఇంజనీర్స్ పోతూనే ఉన్నారు. ఎన్నో స్కామ్స్ గురించి అమెరికాకు పోతున్నారు. ఇంగ్లండు పోతున్నారు.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఎన్నో స్కామ్స్ గురించి పోవడం కాదు. రోడ్ కన్ స్ట్రక్షన్ యొక్క రిసర్చ్ చేయడం కోసం, స్పెషలైజ్ చేయడం కోసమని పంపించారా ? వారు వచ్చిన తరువాత వారి సర్వీసెస్ మనం ఉపయోగించుకుంటున్నామా ?

డా. టి. ఎన్. మూర్తి :—రిపోర్ట్ సబ్మిట్ చేశారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—పోయినవారల్లా రిపోర్ట్ సబ్మిట్ చేస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా ప్రశ్న వేస్తే ఆ థింగ్స్ తెప్పిస్తాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—ఎమ్. శేష మాధవరావు అని చీఫ్ ఇంజనీర్ మైనర్ యిరిగేషన్ ఉన్నారు. వారు మూడు సంవత్సరములు అక్కడ రిసర్చి చేసి

వచ్చారు; దీనిని గురించి. వారు రిపోర్టు ఇచ్చారా? దానిమీద ఏమైన యాక్షన్ తీసుకొన్నారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఉపప్రశ్నగా జవాబు చెప్పడం రిష్టం. ఆయన మైనర్ యిరిగేషన్ లో ఉన్నారని వారే చెప్పిస్తున్నారు. ఆ విషయాలు తమరు ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే నేను వివరాలు సేకరించి మీ ముందు పెడతాను.

శ్రీ జి. తిమ్మారెడి (ఆళ్ళగడ) :—తారు రోడ్డు వేయడంలో తెలంగాణలో రాయని పొడర్ చేసి రోడ్డు వేయడంతో చాల స్కూల్ గా కనబడుతున్నది. ఆంధ్రలో కూడ అటువంటి పొడర్ వేసి తారు రోడ్డు వేసే దానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—నాకు అర్థం కాలేదు. ఏదైనా ఒకటే ఉదాహరణగా అన్నిచోట్లా చేస్తారు. స్థానికంగా ఎక్కడైనా లభించనివి ఉంటే దానికి సబ్సిడీలుగా ఏది వాడాలని ఆలోచిస్తారు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాత పట్టణం) :—రోడ్స్ వెడల్పు చేయడంలో చాల శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారు. మంచి నేల ఉన్నది. అలాంటి సందర్భంలో తినుబడి పదార్థములు, రోడ్డు ప్రక్కనే మాటుడి చెట్లు, చింతచెట్లు, కొబ్బరి చెట్లు మొదలగు మొక్కలు వేయడానికి ప్రభుత్వ ఆలోచనలో యున్నదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—వేస్తూనే ఉన్నారు. కొబ్బరి చెట్లు వేసే ఆచారం ఉన్నది. ఇంకా ఎవరైనా వేయడానికి సిద్ధం అయితే కూడ ప్రభుత్వం ప్రోత్సహిస్తుంది.

Sri D. Venkatesam (Kuppam) :—Who are the officers that were deputed and when were they deputed and what are the results of their studies?

Sri J. V. Narasinga Rao :—That does not arise in this question. If you put a separate question, I will collect the material and place all that before the House.

శ్రీ ప్రతాపరుద్రరాజు (నాగూరు) :—పార్వతీపురం నుంచి ఒరిస్సాకు పోయే రోడ్డుకు జంక్షన్ గా ఉన్నటువంటి రెండు మైళ్ళ రోడ్డు వేయకుండా 40 సంవత్సరాల నుంచి ఇబ్బంది పెడుచూయుంటే రెండు మూడుసార్లు ప్రభుత్వానికి తెలియజేశాను. ఎన్నోసార్లు ప్రశ్నలు కూడ ఇచ్చాను. అక్కడ స్థానికంగా ఉన్న ప్రెసిడెంటు, జిల్లా పరిషత్ వారికి అండర్ స్టాండింగ్స్ బాగు లేకపోయినందువల్లనే ఇన్నాళ్ళకుండా ఉంచేశారా? దానికి కారణం ఏమైనా యున్నదా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—హైవేస్ గురించి అడుగుతున్నారు గదా అని మా టియర్ ఏమి అయింది యింకొకటి ఏమి అయిందని అందరు అడుగుతున్నారు. కంప్లీట్ గా హైవేస్ డిపార్టుమెంటు గురించి if you begin to put questions like that, it is impossible for the Minister to answer. నలమల ఘాట్ సెక్షన్ ఏమి అయిందని వారు అడిగారు. హైవేస్ డిపార్టుమెంటుకు సంబంధించిన ప్రశ్నలన్నీ అడిగే దానికి మొదలు పెడితే ఎట్లా? How can he reply without previous intimation.

శ్రీ టి. పి. రాఘవులు (గోపాలపురం) :—ఆలమూరు బ్రిడ్జి దగ్గర గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా యాజమాన్యన ట్లాక్ కాటన్ సామిల్ రోడ్ కన్స్ట్రక్షన్

ఎక్కువ డ్యూరబిలిటీ ఉంటుందని చేసిన ఫలితం ఏమిటి? ఆ ఎక్స్‌పెరిమెంటు ఫలితం ఎక్స్‌పెండ్ చేసే ఉద్దేశ్యం ఉన్నదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అది చాల బాగానే యున్నది. మొదటిసారిగా భారతదేశంలో యిక్కడే ఎక్స్‌పెరిమెంటు చేశారు. ఫలితాలు దాగా ఉన్నవి అని తెలుస్తున్నది.

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) :— ఇండియా గవర్నమెంటు పెంట్రలు రోడ్ వేస్ వారు మనకు ఏమైనా నిధులు యిచ్చారా? ఇస్తే ఏ ప్రతిపాదిక మీద ఖర్చు పెట్టదలచుకొన్నారు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—రెండవ ప్రశ్న తమదే యున్నది. దానిలో వస్తుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) :—ఇప్పుడు ఉన్న రోడ్స్ ఉన్న పద్ధతి. అసలు దాని కంటెంట్ కూడ మారాలి అనే అభిప్రాయం ఇంటర్ నేషనలుగా యున్నది. ఇప్పుడు తారు రోడ్లు సిమెంటు రోడ్లు, మట్టి రోడ్లు వేస్తున్నాము అది కాకుండా రోడ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ లోనే తేడా రావాలని, సాలింగ్ లో వాటిలో రిసర్చి విషయంలో మనం ఏమన్నా చేస్తున్నామా? బ్లాక్ కాటన్ సాయిలు యున్నది. రెడ్ కాటన్ సాయిలు యున్నది. ఆప్రోచస్ లో యిచ్చే పద్ధతులు ఉన్నాయి. వీటిలో చాల నష్టం జరుగుతున్నది. కాస్త ఎక్కువ పెడుతున్నాము. ప్రయోజనం తక్కువ అవుతున్నది. దానిమీద ఏమి రిసర్చి చేశారు. ఏమి చేయదలచుకొన్నారు.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు రిసర్చి చేస్తున్నారు. ఈ విషయాలన్ని సాంకేతిక దృష్టితో రోడ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ లో కూడ డిస్ కస్ చేస్తున్నారు. వారు చేసిన తీర్మానాలు ఆచరణలో పెట్టాలని ఆదేశించిన ప్రకారంగా మనం కొన్ని కొన్ని విషయాలు అమలులో తీసుకువస్తున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—మేము ఆడిగిన దానికి మీరు జనరలు చేస్తే ఎలా? దానికి ఏమి చేశారో చెప్పితే బాగా ఉంటుంది.

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—గౌతమి బ్రిడ్జి దగ్గర పాత పద్ధతిగా సోలింగ్ కు బద్దలు దానిలో కొంత మట్టి యిసక, లైమ్ కలిపి వేరే తీరుగా చేయాలంటే ఎక్స్‌పెరి మెంటు చేశాము. చాల సక్సెస్ ఫుల్ గానే ఉన్నది. ఈ తీరుగా వారి అనుభవంలోకి వచ్చి యిది లాభదాయకంగా ఉంటుందని, అమలులో పెట్టాలని ఆదేశించిన ప్రకారంగా మేము కూడ అమలు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. రామనాథం (ముదినేపల్లి) :—రోడ్ రిసర్చి యిన్ స్ట్రూటు పెడదామనే ఆలోచనకు ముందు ప్రస్తుతం, ఉన్నటువంటి మెటలు సరైన మెటలు కాని చోట ఆ మెటలును ఉపయోగించడం, మెయిన్ టెనెన్స్ గ్రాంటు సరిపడ లేకుండా ఉండడం వల్ల చాల రోడ్లు పోతున్నాయి అన్నారు. అది సరిచేసే ఏర్పాటు చూస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—మెయిన్ టెనెన్స్ కొరకు నేషనలు హైవేస్ మూడు వేల నుంచి ఆయిదువేల వరకు హెచ్చించారు. నాలుగవ ప్రణాళికలో యిచ్చే ఏర్పాటు అయిపోతుంది. స్టేటు హైవేస్ కూడ మెయిన్ టెనెన్స్ సక్రమంగా చూడాలని మేము నిర్ణయించుకొన్నాము.

డా. టి. ఎన్. మూర్తి :— రోడ్స్ గురించి యిన్ని ప్రశ్నలు వచ్చినాయి. ఇన్ని డిఫికల్టీస్ ఉన్నాయి. పిడుగుకి బియ్యానికి ఒకటే మంత్రం అని : బురదలో నుంచి వెళ్ళినా అదే పద్ధతి, మొలకలో నుంచి వెళ్ళినా అదే పద్ధతిలో రోడ్లు వేస్తున్నారు. మూడు సంవత్సరాలు అక్కడ రిసర్చి చేసి వచ్చినటువంటి ఆయనకు యిరిగేషన్ లో పెట్టడం వేస్తు ఆఫ్ టాలెంటు కాదా : రోడ్డు పీషయంలో కాకుండా యింకో దానిలో ఎందుకు ఆయనను పెట్టారు. దానికోసం ఉపయోగించడం కోసం ఒక సెంటర్ పెట్టి యిప్పుడు చెప్పిన ప్రాబ్లమ్స్ అన్ని డిస్కస్ చేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించ కూడదు ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— మూర్తి గారు చెప్పింది కొంతవరకు నిజమే. ముందు హైవేస్ డిపార్టుమెంటు ప్రత్యేకంగా లేనప్పుడు, పి. డబ్ల్యు. డి. వారు కొంత మంది పనిచేసినారు. పి. డబ్ల్యు. డి. ఇదంతా ఉమ్మడిగా వున్నప్పుడు రిసెర్చికి కొంత, వేరే భాగం రోడ్డు క్రింద, పోయిన వారు వున్నారు. తరువాత, ఆఫ్ టాలెంటు చేయడం వల్ల వారు ఇరిగేషన్ లో వుండిపోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు దానిని మార్చడం జరిగింది. ఇకముందు దేని క్రింద పంపితే, ఆతనిని ఆ స్కిము దృష్ట్యానే రిపోర్టు యివ్వాలి, అతని సర్వీస్ నే దానిక్రిందనే ఉపయోగించుకోవాలి, దీనిని అమలు జరపాలి అని యిదివరకే అదేశించడం జరిగింది.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి :— నేషనల్ హైవేస్ నం. 5 రోడ్డులో చాలా డేంజరస్ కర్వ్స్ వున్నాయి. వాటిని తప్పించి, స్క్రైయిటుగా వేయడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— చేస్తున్నారు.

WIDENING OF NATIONAL HIGHWAY BETWEEN GUNTUR AND NELLORE

362—

* 1146 Q.— Sri V. C. Kesava Rao (Santhanuthalapadu) :— Will hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state :

(a) the total mileage of the N. H. widened so far between Guntur and Nellore ; and

(b) what are the reasons for not speeding up the widening of this Highway ?

Sri J. V. Narasinga Rao :— (a) Miles 37-3 furlongs.

(b) Due to want of grant from the Government of India.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :— గత రెండు సంవత్సరాలలోను నేషనల్ హైవేస్ నిమిత్తం ప్రభుత్వంవారు ఎంత ఎలాట్ చేశారు ? అందులో ఎంత ఖర్చుపెట్టారు ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :— ఒరిజినల్ వర్క్స్— నేషనల్ హైవేస్ 68-69 లో 77 లక్షలు ; 69-70 లో 74.99 లక్షలు. మెయిన్ టెనెన్స్ కు— 68-69 లో 84.70 లక్షలు ; 69-70 లో 114 లక్షలు.

శ్రీ యస్. వేమయ్య (సర్వేపల్లి) :— ఇదంతా మొత్తంగా ఒక ఫేజ్ ప్రోగ్రాం ప్రకారంగా, రెండు మూడు సంవత్సరాలలో, యీ రెండు జిల్లాల మధ్య రోడ్డు గాని, అక్కడ వుండే కల్వర్స్ పూర్తి చేయడానికి ఎస్టిమేట్స్ తయారయి వున్నాయా ? వుంటే, ఎప్పుడు చేస్తారు ?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఈ రెండు జిల్లాల మధ్యనే కాదు; నేషనల్ హైవేస్ అంతా కూడా నాలుగవ ప్రణాళిక అసాంతానికి వెడల్పు చేయాలని, టు లైన్ ట్రాఫిక్ కు అనుకూలంగా వుండేట్లు చేయాలని, కల్వర్టు వెడల్పు చేయాలని—యిది పథక రూపంగా తీసుకోబడింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు కూడా, మన రాష్ట్రం అంతా, 535 మైళ్లు రోడ్లు వెడల్పు చేసి, రోడ్డు బాగు చేయడానికి అంగీకరించారు.

శ్రీ బి. గంగసుబ్బరామరెడ్డి (కాళహస్తి) :—మన రాష్ట్రంలో చాలా రోడ్లు జిల్లా పరిషత్తుల అధ్వర్యంలో చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. వాటిని హైవేస్ క్రిందకు తీసుకుని బాగు చేసే ఆలోచన వున్నదా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఈ సంవత్సరం మాత్రం కాస్త ఆరంభించాము. దాదాపుగా 177 మైళ్ళ వరకు లింకు రోడ్లు, 107 మైళ్లు ఆంధ్రలోను, వంద మైళ్లు తెలంగాణాలోను, జిల్లా పరిషత్తుల అధ్వర్యం నుండి పి. డబ్ల్యు. డి. అధ్వర్యంలోకి తీసుకోబడినవి.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (పరచూరు) :—ఇప్పుడు, సాధారణంగా, గుంటూరు మొదలు తిరుపతి వరకు హెవీ ట్రాఫిక్ వుంటుంది. ఈ హెవీ ట్రాఫిక్ వలన ప్రతి రోజూ ఒకటి రెండు యాక్సిడెంట్లు జరుగుతున్నాయి. అందువలన, దీనిని వై డెనింగ్ చేయడానికి వెంటనే ఆలోచిస్తారా రెండవది—ఒంగోలు బై పాస్ రోడ్లు—యిటు లీడ్ చేస్తుంది, అటు లీడ్ చేస్తుంది అని సూచించేది మాత్రం అక్కడ పెట్టారు తప్ప యింతవరకూ ఏమీ చేయలేదు. ఎప్పుడు తీసుకుంటారు?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—ఒంగోలు బై పాస్ రోడ్డు నిమిత్తం లాండ్ ఎక్స్ డిజన్ పూర్తి అవుతున్నది. మేము, యీ సంవత్సరం ప్రోగ్రాంలో దీనిని చేర్చమని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాస్తున్నాం.

శ్రీ జి. తిమ్మారెడ్డి :—సి. కె. రోడ్డు—చిత్తూరు—కర్నూలు రోడ్డు—నేషనల్ హైవేస్ లో వున్నది—దానిని డబుల్ ట్రాక్ గా, రోడ్డు వేయడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటుందా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—అది నేషనల్ హైవేస్ క్రింద లేదు.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—ఈ రోడ్డు నారోగా వుండడం వలన, ఇక్కడ ట్రాఫిక్ చాలా ఎక్కువగా వుండడం వలన యాక్సిడెంట్లు చాలా ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. అందువలన, దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని, యీ రోడ్డును వై డెన్ చేయడానికి యీ వర్క్ స్పెషల్ చేయడానికి ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—తప్పకుండా చేస్తామని మనవిజేశాను. నాలుగవ ప్రణాళిక అసాంతానికి పూర్తి అవుతుంది. ఈ సంవత్సరమే, మూడు స్కిమ్ము యిదివరకే మంజూరు చేశారు. 24 లక్షల పైచిల్ల ఒకటి, 18 లక్షలు ఒకటి, 24 లక్షలు మరొకటి—ఇదంతా కూడా యిదే రోడ్డు పైన.

CONSTRUCTION OF WHEEL TRACK ROAD DAM ACROSS CHILAKALERU IN TALLURU SAMITHI

363—

*144 Q.—Sri R. Mahananda (Darsi) :—Will the hon. Minister for Panchayat Raj be pleased to state :

(a) is there any representation from the Vemula Panchayat in Tallur Samithi, Nellore district requesting to sanction of wheel track road dam across Chilakaleru in between Vemula and Kammevaripalem ;

(b) whether any estimate has been prepared for the same and if so, the estimated cost of the same ; and

(c) when it will be executed ?

The Minister for Panchayat Raj (Sri T. Ramaswamy) :--(a) No Sir, but Sri R. Mahananda, M. L. A., has sent in a representation and it was sent to the Secretary, Zilla Parishad, Nellore.

(b) no estimate has been prepared for the work.

(c) As and when funds become available.

శ్రీ యన్. వేమయ్య :—ఆ రిప్రజెంటేషన్ లో ఏమి చెప్పారు ? దానిపై యాక్షన్ తీసుకోవడం, ఫలితం ఏమైనా రావడం జరిగిందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—ఆ రిప్రజెంటేషన్ ను సెక్రటరీ, జిల్లా పరిషత్తుకు పంపించారు. అది పంచాయితీ సమితి రోడ్డు. సమితి ప్రెసిడెంటుకు పంపించడం జరిగింది. వారివద్ద ఫండ్స్ లేవు, సున్నపుడు చేస్తామన్నారు.

శ్రీ జి. లిమ్కారెడ్డి :—జిల్లా పరిషత్తు రోడ్డు, పంచాయితీ సమితి రోడ్డు అప్ గ్రేడ్ చేయాలంటే, తారు రోడ్ల క్రింద మర్చాలంటే, ప్రభుత్వం కంట్రీబ్యూషన్ యివ్వాలని కొంతగా పెట్టారు. పూర్వం అటువంటిదేమీ లేదు. ఆ విధంగా చేయ గూడదని వుండేది. దానిని ప్రభుత్వం చూరుస్తుందా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—దానిని మార్చాము. టెన్ పర్సెంట్ ఆఫ్ ది మెయిన్ టెనెన్స్ గ్రాంట్ వరకు, తారు రోడ్లు వేయవచ్చునని యిన్ స్ట్రక్షన్స్ యిచ్చాము.

P. H. C. AT KURUPAM

364 -

*151 (2459) Q.—Sri M. B. Parankusam (Vunukuru) :--Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) the date on which public contribution of Rs. 10,000 required for the health centre in Kurupam Samithi, Srikakulam district has been deposited ;

(b) the reasons for not providing the health centre there so far ; and

(c) whether orders for the immediate construction of the health centre will be issued or whether the deposit amount of Rs. 10,000 will be refunded,

Sri T. Ramaswamy :--(a) A public contribution of Rs. 10,000 was deposited in the month of June, 1965, Rs. 5,000 by the Gram Panchayat, Kurupam and Rs. 5,000 by the Municipal Council Visakhapatnam.

(b) The Primary Health Centre at Kurupam was sanctioned in May, 1967 by the Government in Panchayati Raj Department. Due to paucity of funds and the ban imposed on the opening of new Primary Health Centres during the year, 1967, it was not found possible to open the Primary Health Centre at Kurupam. The

Government however considered it necessary in 1969 to open Primary Health Centres in blocks where there are no Primary Health Centres and atleast in such of the Primary Health Centres for which orders have already been issued for opening the Primary Health Centres prior to imposing of ban. Accordingly orders were issued in G. O. Ms. No. 6 Health Dated 2-1-70 sanctioning the employment of staff and the funds required for running the Primary Health Centre at Kurupam. The Primary Health Centre has started functioning from 23-1-1970.

(c) It is proposed to utilise the deposited amount of Rs. 10,000 for repairing and remodeling the old building at Kurupam belonging to the Panchayat Samithi where the Primary Health Centre is now located.

SASTRI AND PRE-SASTRI COURSES AT TIRUPATHI

365—

*560 (2078) Q.—Sri Agaraja Eswara Reddy (Tirupathi):—Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) whether the Government is aware that the Sastri and Pre-Sastri courses are being opened at the Kendriya Sanskrit Vidyapeetha, Tirupathi besides the Shiksha Shastri course; and

(b) whether the Government is aware that in all the three examinations, Hindi is being taught and proposed to be taught and not the regional language?

The Minister for Education (Sri P. V. Narasimha Rao):—

(a) Yes, Sir. Only Shastri Course was started this year besides Shiksha Shastri course.

(b) The correct position is that provision has been made for all the modern Indian language besides Hindi in the Shastri course. For Pre-Shastri Course, which is proposed to be introduced from the next academic year, there is no provision in the syllabus for any of the modern Indian languages including Hindi and Telugu.

శ్రీ ఎ. ఈశ్వరరాజ్ :—ఈ కోర్సెస్ లో, సంస్కృతాన్ని హిందీలో టీచ్ చేస్తున్నారు. దానిని రీజనల్ లాంగ్వేజెస్ లోకి స్విచ్ ఓవర్ చేస్తారా?

Sri P. V. Narasimha Rao :—The Medium of Instruction is English for English, Hindi for Hindi and Sanskrit for Sanskrit. The Students will answer the 1st Paper in English and other Papers in Sanskrit.

Sri A. Eswara Reddy :—Why not Hindi and other languages?

Sri P. V. Narasimha Rao :—I visited the Institute. I talked to the teachers as well as the taught. They can very easily speak in Sanskrit. They have spoken to me in Sanskrit. There is no question of teaching in any other language because they are conversant with Sanskrit. So far as Telugu is concerned, one of the students had opted for Telugu medium and is being taught in Telugu.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—ఇక్కడ శాన్ స్క్రిప్ట్ అధ్యాపకులు ఎంతమంది ఉన్నారు? విద్యార్థులు ఎంతమంది ఉన్నారు? దానిపై గవర్నమెంటు ఎంత యిస్తున్నది; లేక వారే అంతా భరిస్తున్నారా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. మనం ఏమీ యివ్వడంలేదు, ప్రశ్నలు మాత్రం వేస్తున్నాం. We are not paying anything. It is run primarily by funds financed by the Central Government, started by the Central Government and it is run by an autonomous body. I don't have the staff particulars.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—ఎంతమంది అధ్యాపకులున్నారు ? బాయ్య్ కంటే అధ్యాపకులే ఎక్కువగా వున్నారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—బాయ్య్ కంటే అధ్యాపకులు జూన్టిగాలేరు.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :—ఈ శాస్త్ర ప్రశాస్త్రి కోర్సెస్ డిగ్రీలేవన్ ఎంత ? వారు ఏ కేడర్ క్రిందకు వస్తారు ? ప్రశాస్త్రి అంటే —Is it equal to degree-course will you enlighten me on this ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—The Pre-Shastri course lasts for one year. The Shastri Course lasts for three academic years.

Sri D. Venkatesam :—Under which cadre do they come for the recruitment in respect of appointment?

Sri P. V. Narasimha Rao :—The eligibility for the courses :—

- (1) Oriental School Leaving Certificate Examination of Andhra and Madras.
- (2) P. U. C. with study of Shastra—S. V. University
- (3) Uttara Madhyama—Varanaseya Sanskrit Vishvavidyalaya
- (4) Higher Secondary Examination with Special Sanskrit of any Government.
- (5) Entrance Examination in Sanskrit.
- (6) B. A., with special Sanskrit of any University.
- (7) Any other examination considered to be equivalent to any one of the above examinations.

శ్రీ కె. మునుస్వామి (నత్యవేడు) :—ఈ శిక్షణ పొందినవారికి ఏమి ఉద్యోగాలు యిస్తున్నారు ? సంస్కృతం ఇంటర్మీడియట్ చేసిన హైస్కూల్స్ కెని, కాలేజీలు కాని లేవు కదా. వారికి ఉద్యోగాలు ఎక్కడ యిస్తారు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఓరియంటల్ స్కూల్స్, ఓరియంటల్ కాలేజీలు ఉన్నాయి. వారికి అక్కడ ఉద్యోగాలు దొరుకుతాయి. అసలు వాటికోసమే యిది.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ (నల్లమనేరు) :—ఈ విద్యాపీఠం నుంచి యంతవరకూ ఎంత మందికి డిగ్రీలు యిచ్చారు ? రెండేళ్ళ క్రితం డిగ్రీ లివ్వడానికి కాన్వోకేషను తేదీ నిర్ణయించి, నారరన్ ఇండియా నుంచి అనేకమంది విద్యార్థులు వచ్చిన తరువాత ఆ కాన్వోకేషనును రద్దు చేశారు. దానికి కారణాలు ఏమిటి ? డిగ్రీలు ఎప్పుడు యిస్తారు ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—ఆ చరిత్ర అంతా నా దగ్గర లేదు. ఇందులో శాస్త్ర ప్రశాస్త్రి కోర్సెస్ గురించి అడిగారు. శాస్త్ర కోర్సు యీ సంవత్సరం ప్రారంభించారు, ప్రశాస్త్రి కోర్సు వచ్చే సంవత్సరం ప్రారంభిస్తారు.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) :—ప్రశ్నా స్త్రీ కోర్సులో చేరడానికి అర్హత ఏమిటి ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—దీనికి యంతకుముందే సమాధానం చెప్పాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—శాస్త్రీ కోర్సెస్‌లోకి యిన్‌టేక్ పెంచుతారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—నేను చెప్పడం జరిగింది, వారు కూడా అంగీకరించారు.

DAILY ALLOWANCE TO THE EXAMINERS POSTED FOR VALUATION
366—

* 1295 Q.—Sri Poola Subbaiah :—Will the hon. Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the examiners posted for valuation of the answer papers are paid a daily allowance of Rs. 5 per day ;

(b) whether the Examiners have represented to the Government that it should be enhanced from Rs. 5 to Rs. 7 per day ; and

(c) if so, with what result ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—అన్ని వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. రూపాయిన్నర యిస్తే గాని భోజనం రాదు. కన్వేయన్స్ ఛార్జెస్—యివన్నీ ఏరివి నప్పుడు 7 రూపాయలు సరిపోతుందని నిర్ణయం చేశారు. కాబట్టి ఆ విధంగా ఒప్పుకుంటారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—5 రూపాయలు అయినా, 7 రూపాయలు అయినా న్యాయమే—ఎక్కా మొదేషను కూడ కలిపి వున్నది యందులో. వారికి ప్రీ ఎక్కా మొదేషను యిస్తున్నారు. వారి భోజనం ఖర్చు కోసం యీ 5 రూ.లు అవుతున్నది. అందుకని దీనిని పెంచే పరిస్థితి యిప్పుడేమీ లేదు. అయితే చీఫ్ అండ్ స్పెషల్ ఎగ్జామినర్స్ గురించి మాకు కొన్ని రిప్రజెంటేషనులు వచ్చాయి. We have received some representation and it is under examination.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఆ యిచ్చే 5 రూ.లు కూడా యివ్వడానికి రెండు మూడు సంవత్సరాల ఆలస్యమవుతున్నది. ఆలస్యం లేకుండా చేస్తారా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Yes, we are improving the process of payment, and we have been able to improve the process, but not fully. We are at it.

శ్రీ డి. వెంకటేశం :—వారి రిప్రజెంటేషనులు రెండు రూపాయలు పెంచమని అడిగారు 5 రూ.లు చాలదు కాబట్టి, ప్రభుత్వం సింపథెటిక్‌గా ఆలోచించి 7 రూ.లు యివ్వడానికి పూనుకుంటుందా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—5 రూపాయల నుంచి 7 రూపాయలకు పెంచమని ఎగ్జామినర్స్ దగ్గర నుంచి రిప్రజెంటేషను రాలేదు. వారికి ప్రీ ఎక్కా మొదేషను యివ్వడం జరుగుతున్నది కనుక ఆలోచించడానికి యిబ్బంది ఆని చెబుతున్నాను. I have said that certain categories have represented

and it is under examination. So far as this category is concerned, we are giving them free accommodation which we were not bound to give, and in view of that there is no likelihood of this being raised at present.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—డిలే అవుతోంది. ఎవరగా యిస్తాము అంటున్నారు. వారు ఒప్పుకుంటున్నారా కాబట్టి, డిలే లేకుండా చేస్తారా ?

శ్రీ పి. వి. సరసింహారావు :—తప్పకుండా ఆలస్యం లేకుండా చేస్తాము. ఇదివరకు డిలే జరిగేది, యీ సంవత్సరం కొంత యింప్రూవ్మెంటు వచ్చింది, యింకా కూడా యింప్రూవ్మెంటు రావచ్చు.

శ్రీ ఎ. మాధవరావు (నెల్లూరు) :—వాల్మీయేషనుకు సంబంధించిన డబ్బు మూడు నాలుగు సంవత్సరాలైనా యివ్వడం లేదు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా ? ఆలోచిస్తున్నారా ?

శ్రీ పి. వి. సరసింహారావు :—ఆ ప్రశ్నకు ఇవాని చెప్పడం జరిగింది.

SEED FARMS IN SRIKAKULAM DISTRICT

367—

*752 Q.—Sri M. B. Parankusam :—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the number of seed farms being run by the Government in Srikakulam district together with the extent of land under each farm, and the amount of expenditure incurred and income derived from each farm during 1968-69 ;

(b) whether seeds, sufficient to meet the requirements of the district are being produced in these Government seed farms and if not, whether there is any proposal to establish additional farms ;

(c) the reasons why the Addakulaguda farm in Seethampeta agency area, Srikakulam district has been closed down and the amount of expenditure incurred by the Government on the said farm so far ; and

(d) whether there is any proposal to close down the Peddapeta farm and run it as a co-operative agricultural farm by assigning the land to landless poor at the rate of 2½ acres each ?

The Minister for Agriculture (Sri K. Venkataratnam) : (a), (b), (c) & (d) Answer is placed on the table of the House.

ANSWER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE L. A. Q. No. 752 (STARRED) [*67]

(a) The Department of Agriculture has two seed farms in Srikakulam district. The details of their area, expenditure incurred and income during 1968-69 are indicated hereunder ;

Sl. No.	Name of the seed farm	Extent		Expenditure incurred on cost of cultivation.	Receipts or income.	Profit or loss over cultivation.
		Wet acres.	Dry acres.			
1.	Peidapet	78	13	Rs. 11887	Rs. 9868	-2019
2.	Vennelavalasa	—	100	6891	11976	+5085

(b) The foundation seed produced on these seed farms will not be sufficient to cater to the needs of Registered seed farms. At present there are no proposals to establish additional seed farms in the district.

(c) The Farm Addakulaguda was first organised as seed Farm during 1964-65 after the closure of the Pilot Demonstration Scheme. The extent of farm was 2.90 acres wet and 14.68 acres dry. The Department has sustained loss on this farm during that year.

As the farm is situated in the agency area labour was not available at any time which was a continuing problem throughout the year. The farm was running on loss as it was purely a dry farm and the size of the farm was also very small and also due to the adverse and seasonal conditions,

The expenditure incurred on this farm during 1964-65 is indicated hereunder :

	Rs.
1. Cultivation expenses.	1,468-36
2. Farm Contingencies including wages of watchmen.	1,160-00
3. Establishment charges.	2,418 00
	<hr/> 5,046-36
4. Total receipts during 1964-65	<hr/> 1,240-00

(d) No, Sir.

AGRICULTURAL STUDY TEAM

369—

*776 (2561) Q.—Sri P.O. Satyanarayana Raju (Yemmiganur):—
Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether any Agricultural Study Team was sent to Maharashtra to study the Hybrid Jowar crop during the current year ;

(b) if so, whether the team has submitted any report ; and

(c) whether a copy of it would be laid on the table of the House ?

Sri K. Venkataratnam :—(a) During October, 1969 the Director of Agriculture made a study tour of some of the areas in the Maharashtra State growing seed crops of brid jowar, hybrid bajra and commercial crops of Hybrid jowar in Maharashtra State. The Joint Director of Agriculture and the Deputy Director of Agriculture (Seeds) also visited these areas. In addition, the Principals of the Farmers' Training Centre Nandyal and Rajendranagar and the District Agricultural Officers, Mahabubnagar and Adoni also took some of the progressive farmers to these areas.

(b) The Director of Agriculture and the Officers have made some observations ; and suggestions which are under Government's considerations.

(c) An extract of the observations and suggestions of the Director of Agriculture and the Officers is placed on the table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide L. A. Q. No. 2561 (Starred) [* 369]

The observations made by the Director of Agriculture and the other Officers and the farmers who visited Maharashtra area for studying Hybrid Jowar Crop during the current year are as follows :

In the Vidarbha region of Maharashtra the annual rainfall is between 15" to 20" and most of the rainfall is received in the South-west monsoon period. The soils are black in nature very deep 15 to 20" in depth, well drained and highly moisture retentative and the level of the land is even in the area visited. The major crop grown is jowar, which is also the major crop in Maharashtra State. It was learnt from the farmers during the tour that Maharashtra Government permitted to supply hybrid seed on credit in the first instance and recovered the cost from the farmers after the harvest of the crop. The cost of the seed is about Rs. 35 to 40 per acre and a dry land farmer hesitates to invest so much amount in the first instance.

The variety of hybrid jowar grown is mostly CSH. 1. It has a duration of 95 to 100 days. It is deep rooted and drought resistant. Even before the moisture stress in the soil is felt in October the crop comes to maturity. The crop is fertilised with chemical manures the dose ranging from 40 Kgs. to 60 Kgs N per acre (80 kgs in a few cases) about 25 Kgs. P 205 per acre and 20 Kgs K20 per acre. Shoot fly is an important pest which causes severe damage in the early stages of the crop. To protect the crop from the shoot fly spraying with endrine from the fourth day after sowing is taken up and the spraying is done at weekly intervals upto 35th day.

The average yield obtained is about 12 to 15 quintals per acre. In some of the holdings, yield ranging from 30 to 35 quintals also have been recorded by doubling the seed rate and application of nitrogen upto 80 Kgs per acre.

It was observed that local jowar variety, whose crop duration is 4½ to 5 months did not yield well due to moisture stress felt at the time of flowering in October, while under drought conditions hybrid jowar yielded 12 to 15 quintals by coming to maturity even before moisture stress in the soil was felt.

Extract from the Director of Agriculture's letter dt. 2-1-1970 regarding the steps to be taken in Andhra Pradesh to arrange private seed productions, on the analogy of Maharashtra Seed Farms.

Contract production of Hybrid Seeds in this State has been given up by the State Department of Agriculture limiting the State Commitment to production of Hybrid Seed on State Seed Farms only. Production and Supply of Hybrid seeds to the Farmers in this State to cover the targets is now left mostly to National Seeds Corporation and Private agencies. Seed Production of Hybrid Seed must go in a balanced way hand in hand with commercial crop production of Hybrids. In this State Commercial Hybrid Crop production fell short of expectations due to several reasons, the chief of which is that cultivation of commercial Hybrid Crop is not done in a big way in the Rainfed areas.

Unless commercial production of Hybrid crop is taken in a big way in the Rainfed area as in Maharashtra, Seed Production will not be of much help. To encourage growing of commercial hybrid varieties in the State is much more important than the production of hybrid seed. Hybrid seed is now available to the farmers from the seed produced to the State Seed Farms and also grown by the Private seed growers including National Seeds Corporation Limited. Therefore there does not seem to be any dearth for Hybrid seed production in the State. What is necessary is the encouragement for growing hybrids on commercial scale. Hybrid Jowar production in this State has had a set back owing to the restrictions for its marketing outside the State. The quality of the seed being poor it is not acceptable to the farmers of this State as this State is surplus in food grains. Therefore as long as restrictions are imposed on its marketing it will be difficult to push up this programme in a big way in the State, since there is no local market for the same.

Together with relaxation of marketing facilities, it is necessary to encourage dry land farmers for growing hybrid jowar by subsidising the cost of seed and also cost of fertilisers in the initial stages. In Maharashtra State due to subsidising the cost of seed, the area covered by the Hybrid Jowar in the current year is said to be about 15 lakhs acres.

"I request orders of Government for formulating a scheme to provide subsidy on cost of seed and fertilisers for an initial period of two years".

శ్రీ కె. వెంకటరత్నం :— ఎ. వాణిజ్య పంటలను పండిస్తున్న మహారాష్ట్రలోని కొన్ని ప్రాంతాలలో అధ్యయనం చేయడం కోసం 69 అక్టోబరులో వ్యవసాయ శాఖ ద్వారా రెక్కరు పర్యటించారు. వ్యవసాయశాఖ జాయింటు డైరెక్టరు, చెన్నై.

దై రెక్టరు కూడా యీ పాఠాలను సందర్శించారు. పీఠేగాక, నంద్యాల, రాజేంద్ర నగరులోని వ్యవసాయ శిక్షణా కేంద్రాల ప్రిన్సిపాలు, మహబూబ్ నగర్ లోని జిల్లా వ్యవసాయాధికారులు, ప్రగతిశీలురై స కొండరు వ్యవసాయదారులుకూడా యీ ప్రాంతాలను సందర్శించారు.

బి. వ్యవసాయశాఖ దై రెక్టరు, యితర అధికారులు, కొన్ని అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేస్తూ, కొన్ని సూచనలుకూడా యిచ్చారు. అవి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి.

సి. వ్యవసాయశాఖ దై రెక్టరు. అధికారులు వ్యక్తం చేసిన అభిప్రాయాలు, వారు చేసిన సూచనలు సంగ్రహంగా సభాసమక్షమున ఉంచబడినాయి.

KESKAR SANGHAM REPORT

370—

* 1123 Q.—Sri R. Mahananda :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether the Government received a copy of the report of Kesar Sangham appointed by the Central Government in 1968 to go into the taxation measures on Motor Vehicles ;

(b) if so, whether a brief gist of the suggestions will be placed on the Table of the House ; and

(c) whether the Government took into consideration these suggestions, in enhancing the taxes on Motor Vehicles ?

The Minister for Transport (Dr. M. N. Lakshminarasiah) :—

(a) Yes, Sir.

(b) A statement is placed on the Table of the House in respect of taxation measures.

(c) This Government have not enhanced the rates of taxes on Motor Vehicles after the date of consideration of the suggestions contained in the report by this Government.

STATEMENT TO BE LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE L. A. Q. No. 1123 (STARRED) [* 370]

1. The cost of operation has become a definite disincentive to the healthy development of Road Transport for the reasons :—(i) the increase in the cost of operation of both goods and passenger Transport is due more to the increase in the tax element than other costs. (ii) the rate of increase of cost of operation has outstripped the rate of increase in the revenue for the operations (iii) the tax Revenue on Motor Vehicles has been increased by 62% during the period 1950-51 to 1965-66.

2. No need to introduce standard tax for operation of Inter-State buses till the Inter-State Transport Commission is given powers to deal with powers of taxation on Inter-State routes.

3. The tourist buses should not be required to pay tax or fee to other States. So long as they do not pick up passengers in those States.

4. The principles enumerated by the Committee to determine the quantum of tax should be embodied in an Act of Parliament.

5. The Central and State Governments should set up standing expert advisory bodies to review from time to time the working of the Road Transport Industry with special reference to the impact of Taxation thereon.

6. Some relief should be given in the present tax element and if this is not possible the least that should be done is that no further changes should be made in the existing level of taxation till the proposed expert Advisory Bodies give their advice and in the light of the principles enunciated by the Committee.

7. Tax should have some relation to the distance, the vehicle is permitted to travel. Tax on Goods Vehicles should base on registered laden weight. Light commercial vehicles upto a pay load of one ton should have concessional rates of tax.

8. From many points of view, fuel tax would be an ideal way of realising revenue from Motor operation.

9. Taxes should not be levied in the guise of fee.

10. The truck operators are reported to be held responsible for the payment of goods tax although the freight charges collected by the Booking agencies in certain States from the consigners are said to include goods tax also. However, the Government holds the truck operators responsible for the payment of goods tax. The Committee recommend that the State Governments should examine the flaw in this behalf and take appropriate measures in the matter.

11. The number of taxes affecting motor vehicles should be the minimum and it would be preferable for all of them to be collected by a single agency. These should be a provision for compounding of goods and passenger tax.

12. A commercial vehicle should be registered in a particular State where it normally 'resides' and the primary permit should be issued by the Home State to which it will pay all the necessary taxes including motor vehicle tax and passenger and goods tax. Those vehicles, which are used for inter-State traffic also, should obtain an additional permit, which could be granted by the Inter-State Transport Commission, though the actual issue will be by the authorities in the Home State, acting on behalf of the Commission. The jurisdiction of the State in which the vehicle is registered in respect of levies of taxes and fees, vis-a-vis, intra-State Transport, will remain unfettered.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఇతర స్టేట్లు టాక్సేషనుకంటే మన స్టేట్ టాక్సేషను ఎక్కువగా ఉందా? మనది ఎక్కువగావుంటే తగ్గించడానికి ఆలోచిస్తారా? అట్లా తగ్గించమని ప్రభుత్వానికి ఎక్కడనుంచి అయినా సలహా వచ్చిందా?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— కొన్ని స్టేట్లతో కంపేరు చేసుకుంటే మనది కొంత ఎక్కువ వున్నది. కొన్ని స్టేట్లతో చూస్తే తక్కువ ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఏ స్టేట్లతో కంపేరుచేస్తే మనది తక్కువ వుందో చెబుతారా?

Dr. M. N. Lakshminarasiah :— I don't have the information here. When compared to other States, our State taxation is a little higher; but it is equal to Maharashtra.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు (బాపట్ల) :—చుసూలు చేస్తున్న వెహికిల్స్ టాక్సు పూర్తిగా రోడ్డు కోసం హైవేస్ డిపార్టుమెంటుకు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఇది జనరలు బడ్జటులోకి పోతుంది.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—వెహికిల్స్ టాక్సు ఆ రోడ్డు మరమ్మత్తు చేయడానికి ఉపయోగించడం ధర్మం. దానికోసం యియర్ మార్క్ చేయడానికి, రోడ్డు అండ్ హైవేస్ డిపార్టుమెంటుకు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఈ డబ్బుంతా రోడ్డుకే గువ్వాలంటే కష్టం. కొన్ని స్పెండింగు డిపార్టుమెంటుకూడా ఉన్నాయి కనుక వాటికూడా సహాయం చేయవలసివుంటుంది. కాని మేజరు పోర్టును యివ్వడం న్యాయం అనుకుంటాను.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం జరిగిందా ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :—బస్సుల వేర్ అండ్ టేర్—కంఫర్టు కోసం రోడ్డు పనులన్నీ కాబట్టి రోడ్ డెవలప్ మెంట్ ఫండు చెందుకు యివ్వకూడదు ? ఎందుకు ట్రిబ్యూట్ చేయకూడదు ?

డాక్టర్ ఎం. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఇదివరకు కొంత వెడుతున్నది. ఇంకా ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించాలంటున్నారు కాబట్టి ఆలోచిస్తాము.

EXTENSION OF HYDERABAD TIRUPATHI BUS SERVICES UPTO SATYAVEDU

371—

* 1251 Q — Sr Katari Muniswamy :—Will the hon. Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether there is a proposal with the Government to extend the Hyderabad to Tirupathi bus service upto Satyavedu Taluk in Chittoor.

(b) if so, from what time; and

(c) if not, the reasons therefor?

Dr. M. N. Laxminarsiah :—(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

(c) Satyavedu is already adequately served by the Madras to Tirupathi service which goes via Satyavedu and several other private services which run from Satyavedu to Chittoor and Tirupathi.

శ్రీ కె. మునిస్వామి :—మద్రాసు తిరుపతి బస్సులు మద్రాసు గవర్నమెంటు నడుపుతున్నది. నేను ఈ ప్రశ్న వేయడంలో ఉద్దేశం ఏమిటంటే— హైదరాబాదు నుంచి తిరుపతి నడుపుతున్న బస్సు ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటు బస్సు. దానిని సత్కృషి వరకు పొడిగిస్తే మన బోర్డు వరకు రహదారి సౌకర్యం ఉంటుంది. మన గౌరవ ప్రతిష్ఠలు పెరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విషయం ఆలోచిస్తారా ?

డాక్టర్ ఎమ్. ఎన్. లక్ష్మీనరసయ్య :—ఇది గౌరవ ప్రతిష్ఠల విషయంకాదు. సౌకర్యాలు కావాలంటే ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ సి. హెచ్. వెంగయ్య (మర్కాపూర్) :—హైదరాబాదునుంచి గిద్దలూరు. మర్కాపూరం మీదుగా కావలి బస్సు నడిచేది. తెలంగాణా బ్రాబుల్స్ వల్ల ఈ మధ్య నిలిపివేశారు. బ్రాబుల్ అయిపోయిందని ప్రభుత్వం వారు అంటున్నారే కాబట్టి ఇప్పుడైనా ఆ సర్వీసును రెన్యూమ్ చేస్తారా ?

Dr. M. N. Lakshminarsaiah :—We will reconsider.

RELIGIOUS ADVISORY COUNCIL

372—

*1243 Q.—Sri C. V. K. Rao (Kakinada):—Will the hon. Minister for Endowments be pleased to state:

(a) whether a Religious Advisory Council was formed in the State, if so, when;

(b) what are its rules and functions; and

(c) whether a report of the activities of the Council be placed on the table of the House ?

The Minister for Endowments (Sri R. Ramalinga Raju) :—(a) The Religious Advisory Council was formed for the State on 2-1-1970.

(b) The rules governing the council were issued in G.O. Ms. No. 1366, Home (Endowments, III) Department dated 30-9-1969, which were already placed on the table of the House during this session. As regards the functions, the council is competent to advise Government on matters referred to it from time to time regarding the religious practices, rituals, renovations of temples and the like in respect of religious institutions or endowments.

(c) No meeting of the said Council has been held so far, since it was constituted only recently.

(ఎ) రాష్ట్రంలో మత సంబంధమైన సలహా సమితి 2-1-70 న ఏర్పాటు చేయబడింది.

(బి) జి. వో 1366—30-9-69 తేదీన కౌన్సిలుకు సంబంధించిన రూల్సు జారీ చేయబడినవి. వాటిని సభా సమక్షమున ఉంచడం జరిగింది. ఈ కౌన్సిలు ప్రభుత్వానికి మతాచారములకు సంబంధించిన వివిధ విధానాలను దేవాలయ పునరుద్ధరణ గురించి సలహాలు ఇచ్చును. ఇవియే ఈ కౌన్సిలు యొక్క ముఖ్య విధులు. ఈ కౌన్సిలు ఇటీవలనే ఏర్పడడంవల్ల సమావేశం జరుగలేదు.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :—రెలిజియస్ ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిలు హిందూ మతానికి సంబంధించిన కౌన్సిలు మాత్రమేనా? అన్ని మతాలకు సంబంధించి సలహాలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—దేవాలయాలకు సంబంధించిన సంస్థ ఇది.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—నా ప్రశ్నకు సమాధానం రాలేదు. ఇది హిందూ మతానికి సంబంధించి మాత్రమేనా, ఇతర మతాలకు సంబంధించి కూడా ఏమైనా ఉందా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—దేవాలయాలకు హిందూ మతానికి సంబంధించి వాటి విధి విధానాలు ఏ విధంగా ఉండాలని సందేహం వచ్చినప్పుడు నివృత్తి చేయడం కోసం పెట్టినది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—మనది లౌకిక రాజ్యాంగం అన్నప్పుడు ఈ రకమైన విధంగా పెట్టవలసిన అవసరం ఏమిటి? ప్రత్యేకంగా ఒక మతానికి సంబంధించిన సంస్థ పెట్టవలసిన అవసరం ఏమిటి?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—మనది నెక్యులర్ రాజ్యమే. ఐతే ఇది చట్ట ప్రకారంగా దేవాలయాలు విధులను నిర్వర్తించడానికి తత్సంబంధమైన శాఖావరంగా ఏర్పడినదే కాని మరొకటి కాదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—దీని ప్రశ్నెంటు ఎవరు?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—కమిషనరు, హిందూ రెలిజియస్ ఎంప్లొమెంటు బోర్డు ప్రశ్నెంటుగా ఉంటారు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—ఇందులో మెంబర్లు పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—కమిషనరు చైర్మన్ గా ఉంటారు.

శ్రీ డి. భాస్కరమూర్తి కార్యదర్శిగా ఉంటారు. శ్రీ ఆయ్యలూరి నీలకంఠశాస్త్రి, సింహాచలం, విశాఖజిల్లా—ఈయన కైవ ఆగమమునకు ఉంటారు. శ్రీ అపికట్ల. జగన్నాధాచార్యులు, అప్పికట్ల, బాపట్ల తాలూకా—వైఖానస ఆగమమునందు నిపుణులు శ్రీ అచ్చి నరసింహాచార్యులు, పంచరాత్రము నందు నిపుణులు. శ్రీ వుప్పలూరి గణపతిశాస్త్రి, కాకినాడ, పేదార్థ నిపుణులు. శ్రీ పిడవర్తి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి—వాస్తు శాస్త్ర నిపుణులు. శ్రీ శిష్టాచంద్రమూర్తి శాస్త్రి మంత్రశాస్త్ర నిపుణులు. గణపతి స్థపతి, శిల్పి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య (చీరాల) :—దేవాలయాల సక్రమ నిర్వహణ కోసం కౌన్సిలును వేస్తామని అన్నారు. ఇది హిందూ మతానికి సంబంధించినంతవరకు. క్రిస్టియన్లకు చెందిన చర్చిలు ఉన్నాయి. మహమ్మదీయులకు చెందిన మసీదులున్నాయి. వాటి పరిపాలనా నిర్వహణకు కూడా ఇటువంటి కౌన్సిలు ఏర్పాటు చేస్తారా? లేక ఈ పక్షపాత వైఖరినే అవలంబిస్తారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—హిందూ మతానికి సంబంధించి ఈ కమిటీ పని చేస్తుంది. చట్టబద్ధంగా ఏర్పడిన కమిటీ. మిగతావి ఈ నిబంధనల క్రింద రాదు. అది వేరే ఆలోచించాలి.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—మనకు వివిధ మతాలున్నాయి. హైందవ మతాన్ని గూర్చి మాత్రమే ప్రభుత్వం అధికారాన్ని జులంను సాగిస్తూ మిగతా మతాలకు సంబంధించిన బ్రహ్మల విషయంలో ఏమి చేయకుండా ఉన్నారు. వాటి పరిపాలనా నిర్వహణకు ప్రత్యేక చట్టాలు తెచ్చి తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—అది నాకు సంబంధించినది కాదు.

Mr. Speaker :—What he said is this. "Directly, as a Minister I am not concerned. But it might concern the Government." That is the point he has raised. రెలిజియస్ ఎంప్లొమెంటు బోర్డుకు సంబంధించినది కాదు అన్నారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—రెలిజియస్ ఎంప్లొమెంటు బోర్డు అంటే హైందవ సాంప్రదాయానికి మాత్రమేనా అక్కడ ఉన్నది?

Sri S. Vemayya :—On a point of Order, Sir. I would like to know how the Minister can say that he is not concerned with this. నాకు ఏమీ సంబంధం లేదని ఎట్లా చెబుతారు ?

Mr. Speaker :—It is not related to his portfolio.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—నా ఫోర్టుపోలియో కాదని చెప్పాను కాని దానికి సంబంధించిన ఇతర కార్యక్రమాలు, ఇతర ఏర్పాట్లు లేవని కాదు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—మిగతా మతాలకు సంబంధించిన ప్రస్తుత ఉన్నాయి. వాటిమీద యాజమాన్యం ఎవరిది ? ఎవరిది ఆ ఫోర్టుపోలియో ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏ మినిస్టర్ ఏ ఫోర్టుపోలియో నిర్వహిస్తున్నాడో అందరికీ తెలిసినదే. వేరే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. It is a matter of gazette publication. Why should the Minister answer the question as to which Minister is in charge of which portfolio.

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—వాక్ఫ్ వేరే ఉంది.

Sri B. Ratnasabha Pathi :—There are churches, mosques and so many other things ; who is dealing with them ?

Mr. Speaker :—If you have heard the answer of the Minister correctly, what he said was, 'under the H. R. E. Act, there is a provision for appointing a Committee of this nature and under that provision we have appointed this Committee. చట్టంలో ఉన్న ప్రకారం చేస్తాము. దేవాలయాలు సక్రమంగా జరగడానికి పర్యవేక్షణ జరగడానికి చేస్తామని చెప్పినట్లు నాకు జ్ఞాపకం. So, so far as the churches and mosques are concerned, if there is any other Act like H. R. E. Act for appointing a Council for supervision, certainly that can be looked into. If there is no provision under the Act separately, ఏమైనా ఆర్బిట్రరీగా ఏర్పాటు చేసి ఉంటే అడగవచ్చు.

శ్రీ బి. రత్న సభాపతి (రాజంపేట) :—తమరు చెప్పింది కరెక్టు. మిగతా మతాలకు సంబంధించి ఎవరు డీల్ చేస్తున్నారు ? ఏ మంత్రిగారు డీల్ చేస్తున్నారు ? ఇతర మతాలకు సంబంధించి ఇలాంటి ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిలు ఏర్పాటుచేసే అవకాశం ఉందా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Wakf does not only mean property. Wakf is a legal concept. In relation to the legal concept of wakf as adumbrated in the Mohammedan Law, there is Wakf Act which is a Central Act and which is in force. Under the Wakf Act, there is a Wakf Board for our State also. That subject is being looked after by the Health Minister. So far as Christianity is concerned, I am not aware of any Central or State law; but so far as trusts under Christian religion and Christian theology etc. are concerned, so far as the secular aspect is concerned, the very Endowment Act which we have here covers it. For instance, YMCA, YWCA and institutions of the kind are also covered by this Act. So far as the secular aspect and the upkeep of the properties is concerned, that is the position.

Sri A. Madhava Rao :—No; no. It is not correct. He is not correct on that. That Act is not applicable to the Christians.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—క్రిస్టియన్లు కాదు. I am not saying that it applies to Christians. What I am saying is it applies to all Trusts, all Endowments, irrespective of religion, except Wakfs. You kindly see the Preamble and the application of the Act. It is there.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—విద్యాభ్యాస మంత్రిగారు చెప్పినట్లు హిందూ రిలిజియస్ ఎండోమెంట్లు యాదృశ కాకుండా వచ్చే ఆస్తు ఉంది. ఒక్కొక్క ఆస్తును కవర్ చేస్తూ ఒక్కొక్క క్యాబినెట్ మినిస్టర్ ఉండడం సాధ్యం కాకపోవచ్చును కాని, మినిస్టర్ ఆఫ్ రిలిజియస్ ఎండోమెంట్లు అని అర్థంచేసుకునేవారున్నారా ?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—లేదు. మినిస్టర్ ఫర్ హిందూ రిలిజియస్ ఎండోమెంట్లు అని ఆస్తుయొక్క పూర్తి పైటియూమ్స్ అర్థం అవుతుంది. ఈ ఆస్తు పేరు ది ఆంధ్రప్రదేశ్ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ రిలిజియస్ ఎండోమెంట్స్ ఆక్టు చారిటబుల్ లో హిందూ లేదు. రాజేశ్వరరావు గారు చిత్తగించారు. The title of this Act is this, Sir. The Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Endowments Act. That is to say, Charitable Endowments and Hindu Religious Endowments. So far as religious endowments are concerned, they are Hindu, but so far as charitable endowments are concerned, there is no restriction of Hindu. (Interruptions) That is what I say. The Act may be called the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Act.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రిగారు చెప్పినట్లు లేదు, ఆట్టలో.

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు :—మంత్రిగారి పోర్టుపోలియో ఏమిటి ?

Sri V.B. Raju :—The matter is simple. What the hon. members would like to know is which is the Ministry in charge of Religious Institutions in general. Nobody disputes about the department of Hindu Religious Endowments under the Act. Parsies have got their institutions under Zoroastrianism; Jews have got their own institutions; Christians have got; Brahma Samaj have got. All these institutions are there, so that they may not be actually misused and they need protection. which is the Ministry that is in charge? Is there a Ministry in charge or not?

Sri P. V. Narasimha Rao :—There is no single Ministry in charge of all religious endowments. So far as Hindu Religious Endowment Institutions are concerned, there is a special law. We have passed it. It has been there since 50 years and is going on. So far as trusts are concerned, so far as charitable endowments are concerned, except Wakfs, perhaps which are governed by the Wakf Act, all other Trusts and all other charitable endowments are covered by this Act. That is why, we have taken care to see that so far as charitable endowments are concerned, they are not restricted only to Hindu; they may be Zoroastrianism; they may be Christian or anything. Therefore, what we have said is the definition of charitable institutions—(SHOUTS OF 'NO'; 'No'.)

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అదృశ్యం. కాంట్రోవర్సీ లేదు. థాంక్స్ ఫర్ ది ఎక్స్ప్లనేషన్. చారిటబుల్ ఎండోమెంట్లు అన్నింటినీ మంత్రిగారు కవర్ చేస్తారని చూపించారు. అట్లు ఉంది. ప్రతి ఆస్తుకు ఒక మంత్రి ఉండరు. మొత్తం

దేవాలయాలు రిలిజియస్ యినిస్టిట్యూషన్లను కవరుచేసే ఏర్పాట్లు లేదు. గ్యాప్ ఉంది. ఆ గ్యాప్ ను పూర్తిచేయడానికి మంత్రివర్గం ఆలోచిస్తుందా?

Mr. Speaker :—That you can consider.

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :— ఇంకొకటి మన విచేస్తున్నాము. Even under this Act, we have no powers to interfere in religious affairs. The bulk of the Act or almost every section of the Act contains only regulation of the secular activity of the management. Except—(INTERRUPTIONS) నన్ను పూర్తిచేయవలసింది.

Sri V. B. Raju :—He is giving some other information which is not necessary. As he has got a right to create an Advisory Council to advise about temples, is there any such provision actually to advise about Churches, Zorastrian temples etc? That is the question. The hon. Minister says there is a gap. Whether the gap can be filled up; that is the question.

Sri P. V. Narasimha Rao :—Whether the gap is to be filled I cannot say at the moment, but so far as Hindu Religious Institutions are concerned—

Mr. Speaker :—So far as Christian institutions are concerned, I don't think there is any provision of law under which the Government have got powers to supervise the working of their institutions. as it is. This law, of course, is intended to—

Sri P. V. Narasimha Rao :—Hindu Religious Institutions and Endowments and all charitable endowments except—

Mr. Speaker :—So far as Muslims are concerned, there is a law.

Sri P. V. Narasimha Rao :—This does not cover Muslim institutions at all.

Mr. Speaker :—There is a separate law for it.

Sri V. B. Raju :—That is also for wakf property. It is not about the institution as such; it is only the property which is attached to the institution or charitable purpose.

Mr. Speaker :—The question is whether the Government will consider the question of enacting legislation for safeguarding the Christian institutions as well as the Muslim institutions. That is the question. Ultimately, it boils down to that. What the Government has done is correct. The question is, similarly, will the Government consider the question of safeguarding the interests of Christian institutions as well as other institutions. The Government can certainly consider about it.

Sri V. B. Raju :—There are restrictions, హరిజనుల కోసం ఎంతో త్యాగం చేసిన తరువాత వారికి దేవాలయ ప్రవేశం దొరికింది. మసీదులలోను పర్షియన్ లోను అన్ని మతాలవారికి ప్రవేశం ఉన్నట్లే హిందూ దేవాలయములలోను అన్ని మతాలవారికి ప్రవేశం ఉండడాని ఏదయినా రిలిజియస్ కౌన్సిల్ ముందర సలహా తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—హరిజనులు హిందువులు కనుక వారికి బాహుళ్యంగా ప్రవేశం యివ్వకపోతే నేరం క్రింద పరిగణించడం జరుగుతుంది. అన్ని

మతములవారికి యిందులో అవకాశం కలుగజేయడం అంటే అది ప్రభుత్వం ఆలోచించవలసిన విషయం కాదేమో.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మన అభిప్రాయం కాదు. అటువంటి సలహాకోసం కొన్నియింక పంపిస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—వారు చెప్పినట్లుగా అదికూడా ఆలోచించడం కోసం మత సంస్థలు అంగీకరిస్తే జరుగుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ప్రస్తుత మంత్రిగారు యిదివరకటి ఎండోమెంట్సు మంత్రిగారు కలిసి ఒక మాట చెప్పారు. హిందూ రిలిజియస్ ఎండోమెంట్సును చారిటబుల్ ఎండోమెంట్సు అన్నింటిని తీసుకుంటామంటున్నారు. శారదా సేతన్ గవర్నమెంట్ సర్వాధీనపరచుకున్నారు. కాని కేథలిక్ ఎడ్యుకేషనల్ యినిస్టిట్యూషన్స్ దగ్గరకు వచ్చేసరికి మతానికి సంబంధం లేదు అంటున్నారు. ఎందుకు సర్వాధీనపరచుకోలేదు ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—This will have to be treated as a case.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అదే మనవి చేస్తున్నాను. హిందూ ఎండోమెంట్సు వచ్చేసరికి అన్ని దేవాలయాలను సర్వాధీనపరచుకున్నారు. అస్తి ఎక్కడ వున్నదో వాటిని సర్వాధీనపరచుకున్నారు. అస్తి శేనివాటిని ముట్టుకోలేదు. క్రిష్టియన్ సంస్థలను ముట్టుకోలేదు. క్రిస్టియన్ సంస్థలలో డబ్బు ఎంత దుర్వినియోగం జరుగుతున్నప్పటికీ వాటిని ముట్టుకోవడంలేదు. ఎండోమెంట్సు ఆక్టుక్రింద ఉండంటున్నారు. కాని అచరణలో జరగడం లేదు. ఎందువల్ల జరగడం లేదు ?

Mr. Speaker :—Regarding charitable trusts, only under certain circumstances, the Government can take possession. As long as they are working properly Government cannot interfere with the working of those institutions. Am I right ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Yes, quite right.

Mr. Speaker :—When there are complaints brought to the notice of the Government, there is a particular provision under which they can take.

Sri P. V. Narasimha Rao :—The circumstances under which Government can take possession are all common ; they are laid down in the Act.

Mr. Speaker :—That is only when they are mismanaged and when it is brought to the notice of the Government.

Sri B. Ratnasathapathi :—According to the Religious Endowments Act, when it is misused or—

Sri P. V. Narasimha Rao :—The provisions of this Act are applicable to all the charitable institutions, charitable endowments, wakfs—that is what I have submitted—any institution run by anybody ; it may be under a religious denomination or under a non-religious denomination.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—దేవాలయాల గురించి కాదు. చారిటబుల్ ట్రస్టు గురించి చెబుతున్నాను.

Sri P. V. Narasimha Rao :—If there is any institution run by anybody—it may be under religious denomination or a non-religious denomination, whose properties are reported to be misused or mismanaged, then the Government can take action under this Act.

Mr. Speaker :—During question-hour, you cannot discuss policy matters of the Government. Will that be possible?

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—It is not a policy matter, Sir.

Sri P. V. Narasimha Rao :—This is not even a policy matter.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—కారాదా నికేతన్ లో దేవాలయము లేదు. దానికి పొలము వున్నది అని తీసుకొన్నారు. క్రిస్టియన్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ వున్నవి, ఇతర మతములకు సంబంధించినవి వున్నవి.

Mr. Speaker :—The relevant question which arose and which Mr. Raju correctly put is, whether the Government is thinking of making a similar legislation for safeguarding the interests of religious institutions. Mr. Gopalakrishnayya, please put a separate question as to why Sarada Niketan was taken over by the Government.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—వున్నదని చెప్పారు. రాజుగారి పాయింటు వేరు. మా పాయింటు వేరు, మినిష్టరుగారు చెప్పిన తరువాత మేము వేళాము. హిందూ దేవాలయాలకు మాత్రమే వుందని అన్నారు. అన్ని ఎండోమెంటుకు వున్నట్లయితే హిందువులు నడుపుతున్న శారదానికేతన్ ని స్వాధీనపరచుకొనడానికి కారణము ఏమిటి? తక్కిన ఇన్ స్టిట్యూషన్సును ఎందుకు స్వాధీనపరచుకొనలేదు? తక్కిన ఇన్ స్టిట్యూషన్సు తప్పు చేయరన్నమాట.

Sri P. V. Narasimha Rao :—His objection seems to be he has got other institutions in view. If we know about those institutions, we shall certainly take action.

Mr. Speaker :—Please go through the Act. It is only when there is mismanagement in the working of a particular institution that the Government can take over,—not in all cases.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎప్పుడు తీసుకోవాలి? మిస్ అపోర్ ప్రియేట్ చేస్తున్నా డబ్బు యిస్తున్నారు. హిందూ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ఒక్కటే మిస్ అపోర్ ప్రియేషనుకు మోనోపలీయా?

శ్రీ పి. వి. నరసింహారావు :—అది ఏమీలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఆకు చెల్లదు అనండి. ఆకు చెల్లితే చర్య ఎందుకు తీసుకొనలేదు. ఎన్ని రిపోర్టులు వారి దగ్గర వున్నవి? How many reports have the Government received?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Let him put a separate question. We will answer.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారావు (కాడిపత్తి) :—అద్యక్ష హిందూ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ కాకుండా ఈ ఆక్టును అప్లయి చేసిన యితర ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ వున్నవా? అప్లయి చేస్తే దాని వివరాలు ఏమిటి?

Mr. Speaker :—You know certain people have no children. They will leave properties appointing trustees. Sometimes these trustees will not be functioning properly. Under this Act, Govern-

steps in and then immediately the Collector will be asked to proceed in the matter and take possession of the properties. There are a number of cases like this. చారిటబుల్ ప్రొప్రటీస్ చాల వున్నవి.

శ్రీ చల్లా సుబ్బారాయడు :—మంత్రిగారిని శలవు ఇమ్మననునది. ఈ ఆక్టు అప్లై చేసిన ఒక్క ఇన్ స్టిట్యూషను అయినా చెప్పమనండి.

Mr. Speaker :—There are a number of charitable trusts.

Sri P. V. Narasimha Rao :—How can we say anything from memory. If a specific question is put about any particular institution, we will certainly answer.

Mr. Speaker :—You can put a question and ask the Government whether in any case they have stepped in and taken possession of the properties of any charitable institution. He will place the information on the floor of the House.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—అధ్యక్ష, మన దేశములో ఈ పెహ్యాలియర్ యాస్పెక్టు పైన ప్రైవేట్ తగ్గి మత వైషమ్యాలు పెరుగుతున్న రోజులలో ఈ శతాబ్దములో అయినా కనీసము అన్ని మతాల ఉద్ధరణకు కావలసిన కొన్ని చర్యలు చేపట్టే బాగుంటుంది కదా.

Mr. Speaker :—That is a good suggestion. That can be considered by the Minister.

Sri K. Govinda Rao :—I want to know that. అధ్యక్ష, తిరుపతిపంటి దేవస్థానములలో ఇతర మతస్తులు వచ్చి వెడతాము అంటే వెళ్లడానికి వీలు లేదు అనే రెస్ట్రిక్షను ఏమైనా వున్నదా?

శ్రీ ఆర్. రామలింగరాజు :—ప్రస్తుతము వున్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఎప్పుడు తొలగిస్తారు?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—అధ్యక్ష, ఆగమ శాస్త్రాల ప్రకారము ఆ దేవాలయము వున్నది. అది అర్థము చేసుకోకుండా దానిని, దీనిని తర్జన భర్జన చేస్తూ వుంటే వస్తున్న బాధ యిది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఈ విషయములో మీ పార్టీ పాలసీ ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. మాధవరావు :—మా పార్టీ పాలసీ అనే ర్వశ్యము కాదు, ఆగమ శాస్త్రాల ప్రకారము దేవాలయము వున్నది. ఏ దేవాలయములో ప్రవేశము కావాలన్నా ఆగమ శాస్త్రాలు అంగీకరించవు. When we are in the Assembly we are bound by the rules of the Assembly. If it is a question of a temple, it is also bound by the Temple rules.

Sri G. Venkata Reddy :—Under the present Act, they will not come under the Charitable Endowments. That is the point that should be taken into consideration. They will not come under the Charitable Endowments. The term Charitable Institution is quite rightly defined in a different way under the Act itself. That is the point here.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఎండోమెంటు అన్నీ ఈ ఆక్టు క్రిందకు రావు అంటున్నారు. మినిష్టరుగారు వస్తాయి అంటున్నారు. ఏది అర్థము చేసుకోవాలి.

Sri P. V. Narasimha Rao :—The definition is very clear. Charitable Institution means any establishment, undertaking, organization or association formed for a charitable purpose and includes a specific endowment irrespective of who forms it and who endows it. Charitable purpose includes (a) relief for poverty or distress, (b) education, (c) medical relief, (d) advance of any other object of utility or welfare to the general public or a section thereon, not being an object of exclusively religious nature.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—లాస్టులో వున్న క్లాజు కాకుండా తక్కిన క్లాజుకు వారికి ఎప్పుడూ ఒక ఇన్ స్టిట్యూషను రావేదా ?

Sri P. V. Narasimha Rao :—Recently there was a question raised regarding the management of the V. R. College, Nellore. Now the Commissioner, Hindu Religious Endowments and Charitable Institutions is seized of the matter and he is taking action under it.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—What happened to the other institutions managed by other people. There are so many complaints against them also. They say, they can never come under this Act.

Sri P. V. Narasimha Rao :—ఇట్లా మందమీద మీరియాలు చల్లిస్తట్లు అంతా ఓమ్మిబస్ గా అడిగితే ఏమి చెప్పగలను. Whenever there is a complaint, we will take action.

శ్రీ వై. సుబ్రహ్మణ్యం :—అద్యక్ష, హిందూ సంప్రదాయాలు అనుసరించి వున్న దేవాలయాలకే ప్రత్యేకము అయితే; మన స్టేటులో ఇతర మత సంప్రదాయాలు అనుసరించేవారి యోగ క్షేమాలు కూడ విచారించవలసిన అవసరము వున్నది. ధర్మసంస్థలు అన్నారు. అక్కరలేదు అనుకొన్నది తీసుకొంటాము అంటారు, తీసుకోవద్దన్నది తీసుకొంటారు. ఇది మంత్రిగారికి తెలుసు. అందుచేత ఈ విషయములో కొంచెము ఆలోచించి సరిచేయవలసినదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. కోటయ్య :—అసలు విషయం పరిష్కారం కాలేదు. వారు చెప్పిన ప్రకారం పెన్సిఫిక్ గా చారిటబుల్ ఎండోవ్ మెంట్స్ వుంటే ఇన్ స్టిట్యూషన్, సంస్థలు కాని ఇది కాదు. క్రిస్టియన్ చర్చి వుంది. చర్చి యాజమాన్యంలో సంస్థలు వున్నాయి. ప్రాథమికంగా మతం. ఆ మతాన్ని అనుసరించి ఎండోవ్ మెంట్స్ ఏర్పడింది. అలాంటి చారిటబుల్ ఎండోవ్ మెంట్స్ క్లాజు క్రింద ఆసలు వీరికి కంట్రోలు లేదు. కమీషనర్ కాని, ఎవరు కాని అలాంటి మతాలకు సంబంధించి నిర్వహిస్తున్న సంస్థలను గూర్చి ఆలోచించడానికి దానిలో ప్రొవిజన్ లేదు. డై రెక్టుగా చారిటబుల్ ఎండోవ్ మెంట్లు అయితే, డై రెక్టుగా చారిటబుల్ ఎండోవ్ మెంట్లు కాకపోతే మత ప్రసక్తిలో ఒక చర్చి, దానికి అనుబంధంగా వున్న సంస్థలు కాని, ఒక మసీదు, దానికి అనుబంధంగా వున్న చారిటబుల్ ఎండోవ్ మెంట్స్ కాని, బ్రహ్మ సమాజం కాని, దానికి అనుబంధంగా వున్న సంస్థలు కాని ప్రభుత్వం ఈ క్లాజెస్ ప్రకారం వెళ్ళటానికి వీలులేదు. I would like to know whether they are extending the scope of the Act?

(No Answer)

Mr. Speaker :—Answers for all other questions will be placed on the Table of the House, except Qn. No. 380.

FISHING HARBOURS

380—

* 706 (2290) Q.—Sri S. Vemayya :—Will the hon. Minister for Fisheries and Ports be pleased to state;

(a) whether the Norwegian team has completed the study of developing of fishing harbours in the State now; and

(b) whether a copy of the report of the team be placed on the table of the House?

The Minister for Fisheries and Ports (Sri S. R. A. S. Appala Naidu).—(a) No, Sir. (b) Does not arise.

ఎ. లేదు.

బి. ఉత్పన్నము కాదు.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—వారు రాకపోయినా సలహా ఇచ్చారా? మన ప్రభుత్వం ఆ లైన్స్ మీద ఆలోచించి కట్టడానికి ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా?

శ్రీ ఎస్.ఆర్.ఎ.ఎస్. అప్పలనాయుడు :—నార్వేజియన్ టీము మన రాష్ట్రాన్ని సందర్శించలేదు. వారిని సందర్శించవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారు కోరడం జరిగింది.

శ్రీ వి. సి. కేశవరావు :—నార్వేజియన్ టీము రాకపోయినా మన రాష్ట్రంలో ఫిషింగ్ హార్బర్స్ను డెవలప్ చేయటానికి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది.

శ్రీ ఎస్. ఆర్. ఎ. ఎస్. అప్పలనాయుడు :—ప్రత్యేక ప్రశ్న చేయండి.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్నం-2) :—మంత్రిగారు హార్బర్స్ను డెవలప్ చేస్తామంటున్నారు. ఏ ఉద్దేశంతో, ఏ పరిశీలనతో అలా చెబుతున్నారు.

శ్రీ ఎస్. ఆర్. ఎ. ఎస్. అప్పలనాయుడు :—నార్వేజియన్ టీము వచ్చిందా అని వేమయ్యగారు అడిగిన ప్రశ్నకు రాలేదని చెప్పాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—నార్వేజియన్ టీము రాకపోయినా మరేదైనా టీము వచ్చిందా? ఫలానాచోట ఈ ఫిషింగ్ హార్బర్స్ను డెవలప్ చేయాలని వారేమైనా రిపోర్టు ఇచ్చారా?

శ్రీ ఎస్. ఆర్. ఎ. ఎస్. అప్పలనాయుడు :—మన రాష్ట్రంలో ఫిషింగ్ హార్బర్స్ 9 నిర్మించాలని మన ప్రభుత్వం కేంద్రాన్ని కోరడం జరిగింది. దానిమీద బెంగళూరు టీము ఫ్రీ ఇన్వెస్టుమెంటు సర్వే యూనిట్ వారు గత డిసెంబరులో ఇక్కడకు వచ్చి స్థలాన్ని చూడడం జరిగింది. పూర్తి పరిశీలన చేసి, పూర్తి నివేదిక ఇచ్చిన తరువాత దానిమీద కేంద్రప్రభుత్వం నుండి సహాయం పొందటానికి ఆలోచన జరుగుతుంది.

శ్రీ పి. కోటయ్య :—రాష్ట్ర ఇయర్ బడ్జెటులో ఫిషరీస్ మినిష్టరుగారు ఒక నోటు ఇస్తూ దానిలో స్పష్టంగా చెప్పారు. కాకినాడ, నిజాంపట్నం, ఓడరేవు ఈ ప్రాంతాల్లో ఫిషింగ్ హార్బర్స్ను సెట్ చేయబోతున్నట్లుగా మాట చెప్పారు. ఇప్పుడు గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా సహాయం చేస్తేనే చేస్తామా లేక మన ఖోర్ట్సు డెవలప్మెంటు ఫండ్ నుండి అదనంగా చేర్చి డెవలప్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. అప్పడువొర (భోగాపురం) :—గత సంవత్సరం బడ్జెటులో కూడా కేంద్రప్రభుత్వ సహాయంతోనే నిర్మాణం చేయటానికి ఆలోచన జరుగుతున్నదని చెప్పడం జరిగింది. దానిమీద ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. దానిమీద ఫ్రీ ఇన్వెస్టుమెంటు సర్వే యూనిట్వారు గత డిసెంబరులో రావడం జరిగింది. ఈ నెలలో,

వచ్చే నెలలో తమ కార్యక్రమం పూర్తి చేసిన తరువాత వారి సలహా మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు సహాయం వచ్చిన తరువాతనే నిర్మించటానికి అవకాశం వుంటుంది.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—చేపల అభివృద్ధి మన ఆహార సమస్యలో ఒక భాగము. దాని డెవలప్ మెంటుకు కేంద్రం సహాయం చేయడం ఒకటి, మన ప్రభుత్వమే పథకాలు వేసి, మన డబ్బుతోనే చేయడం ఇంకొకటి. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గర పథకాలు ఏమైనా వున్నాయా? నార్వే టీమును రమ్మని ముఖ్యమంత్రిగారు ఎప్పుడు కోరారు? వారినుండి రిప్లయ వచ్చిందా?

శ్రీ ఎస్. ఆర్. ఎ. ఎస్. అప్పలనాయుడు :—ఎప్పుడు కోరారో ల తెదీ నా వద్ద లేదు. ఇండో నార్వేజియన్ ప్రాజెక్టు కేరళ, మైసూరు, మద్రాసులలో ఇంత వరకు అమలు జరుపబడుతున్నది. 72 వ సంవత్సరంలో పూర్తి అయిన తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ విషయం ఆలోచించాలని కేంద్రప్రభుత్వం వారు చెప్పడం జరిగింది.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

CONSTRUCTION OF A BYEPASS ROAD AT ELURU LEVEL CROSSING
S.N.Q.No. 380-A.

S. N. Q. No. 1445-Q.—Sri M. Venkatanarayana:—Will Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal for the construction of a byepass^s road on Madras-Calcutta route to remove the difficulties of level crossing in Eluru.

(b) if so, the stage at which it stands; and

(c) if not, reason therefor?

Sri J. V. Narasinga Rao:—(a) Yes Sir.

(b) The work is included in the draft IV Five Year Plan and its approval is awaited from the Government of India.

(c) Does not arise.

శ్రీ యం. వెంకటనారాయణ :—30, 40 లక్షలతో ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టటానికి ఏర్పాటు చేశారు కాని హైవేస్ కి ఉపయోగం లేకుండా పోతున్నది. ఏ సంవత్సరం ఎప్పుడు ప్రారంభిస్తారో చెబుతారా?

శ్రీ జె. వి. నరసింగరావు :—50 లక్షల వ్యయంతో నిర్మాణం చేయాలని అనుకున్నాము. ఈ సంవత్సరం ఏడున్నర లక్షలు ఖర్చు పెట్టాలని సూచిస్తూ గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియాకు తెల్పుకొన్నాము.

Sri G. Sivayya :—There are many difficulties in this main road. A number of bye-roads are necessary. Can you think of a plan for this at least?

Sri J. V. Narsing Rao :—We have already taken up some. We are trying to take up some more in the coming financial year.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

MILK SUPPLY CENTRES IN EVERY DISTRICT

368—

* 769 Q.—Sarvasri M. Venkatarami Naidu (Parvathipuram) and V. Narayanappala Naidu (Pedamanapuram):—Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether there are Milk Supply Centres in every district in our State ;

(b) if not the reasons therefor ; and

(c) the reasons for not establishing a Milk Supply Centre so far in Srikakulam District ?

A.—

(a) & (b) They are being established during 1970-71.

(c) As regards Srikakulam District, it is proposed to establish Milk Cooling Centre shortly under the Small Farmers Scheme proposed to be sanctioned by the Government of India.

CULTIVATION OF LAND UNDER NAGAVALI PROJECT

373—

* 438 Q.—Sri M. B. Parankusam:—Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) the extent of land being cultivated at present under right and left canals of Nagavali Project ;

(b) the extent of land to which water has been originally intended to be supplied through the said project and whether that aim has been realised ;

(c) if not, the reasons therefor ; and

(d) whether the public of Mugguru under right canal have requested for exclusion from the ayacut as there was no water supply since 4 years and whether they will be excluded at least now ?

A.—

(a) 8,149 acres under the right canal, and 32,730 acres under the left canal.

(b) 8,375 acres under the right canal and 31,200 acres under the left canal. The ayacut under the left canal was fully developed whereas there is a shortfall of 826 acres under the right canal.

(c) the shortfall under the right side canal is partly due to lack of reclamation of lands and partly due to the fact that tail end lands are not receiving adequate supplies as the ryots are not doing Porambok work, as they used to at the head of the Suvarnamukhi-Sekharapalli channel.

(d) Yes Sir. But there is improvement in water supply position during 1969.

AQUEDUCT ON GUNDLAKAMMA

374—

*280 (1859) Q.—Sri R. Mahananda:— Will the hon. Minister for Irrigation be pleased to state :

(a) what is the estimated cost of aqueduct on Gundlakamma River for N.S.P. Right Canal at Tripurantakam in Markapur taluk, Kurnool District ;

(b) when it will be sanctioned and executed ; and

(c) what is the width and depth of this aqueduct ?

A :—

(a) Approximately Rs. 70 lakhs.

- (b) As and when adequate funds are available for the purpose.
- (c) The clear width of the trough of the aqueduct is 52' and the depth of the trough, including 2' free board, is 20.5'.

EXTENT OF KEELAPATLA BEAT IN PUNGANOOR FOREST

375—

*598 (1965) Q.— Sri D. Venkatesam :—Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :

- (a) what is the total extent of the Keelapatla Beat (Block) in Punganoor forest in Punganoor taluk, Chittoor District ;
- (b) how many acres of forest land is under the occupation of some individuals in the said Keelapatla beat ;
- (c) whether the Government is aware that the entire forest is being deforested by the said individuals; and
- (d) if so, whether the Government has taken any action to vacate the occupants ?

A :—

(a) There are two blocks by this name (Keelapatla block has an area of 48,20 acres and Keelapatla Extension block has an area of 5,390 acres). The total area of these two blocks is 10,210 acres.

(b) The block is under the complete control of the Forest Department ;

(c) Certain individuals claim patta rights over an extent of 608.62 acres.

(d) A suit has been filed against them claiming damages, for unauthorised felling of standing growth.

SHIFTING OF BOUNDARIES OF RESERVE FOREST IN VISAKHAPATNAM TALUK

376—

*721 (2412) Q.— Sri P. Sanyasi Rao :— Will the hon. Minister for Forests be pleased to state :

(a) whether the ryots of Kemmadi and Bakkenapalem etc. villages of Visakhapatnam taluk have requested to the Government shift the boundaries of Reserve Forest near these villages to a distance of 500 feet beyond on account of the fact that the present boundaries are found very inconvenient ; and

(b) if so, the action taken by the Government thereon ?

A :—

(a) A representation was received from Sri P. Sanyasi Rao, M.L.A on behalf of these villagers in the matter.

(b) The reserved forest boundaries in question were inspected by the Conservator of Forests, Visakhapatnam Circle, in company with Sri P. Sanyasi Rao, M.L.A and others. It was noticed that large tracts of plain and hilly areas were left out free from reservation, for the communal needs of these villagers. It was, therefore, felt that there is no need to shift the boundaries any further.

RIGS

377—

*561 (1523) Q.—Sri Dharenkula Narasimham :— Will the hon. Minister for Marketing be pleased to state :

(a) the number of rigs with the Agro Industries Corporation at present ;

(b) the places where they are functioning ;

(c) the rate fixed by the said corporation to bore a hole into one foot of stone ;

(d) whether the Government consider the said rate to be within the reach of the ryots? and

(e) the amount so far invested on the said institution ?

A :—

(a), (b), (c), (d) and (e). Answer is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

VIDE ANSWER TO L. A. QUESTION NO. 1523 (STARRED) [* 377]

(a) 54

(b) Information showing the places where drills are working is given below :

Sl. No. (1)	District (2)	Drill No. (3)	Place (4)
1.	Srikakulam.	1. Mayhew A/16	Shanta Laxmi puram. Village
		2. Star-Drill 7935	Chittivalsa "
		3. Proto-Drill	Vidulavalasa "
2.	Visakhapatnam.	1. Long year 186100	Bakkanna Palam "
3.	East Godavari.	1. R B 22 WA/1	Peddapuram "
		2. URB 3AM/31	Nellamalli "
		3. URB 3AM/Ranchi	Dyarpudi "
4.	West Godavari.	1. URB 3AM/32	Dhubbacherla "
		2. Mayhew A/14	Eluru (H. Q.) "
		3. LY. 38B 177086	Singagudem. "
		4. HRB/3AM 3636	Prakasaraopalem "
5.	Krishna.	1. RB 20 LA/6	Vijayawada (H. Q.) "
		2. URB 8AM/Ranchi	Vankaru "
6.	Guntur.	—	—
7.	Nellore.	1. RB WA/8	Dubbagunta "
		2. L/34,185099	Pedaparya "
8.	Chittoor.	1. Halcominor 115	Manamapalli "
		2. -do- 116	Krishnaiah Kalva "
		3. -do- 112	Tarakolapalli "
		4. -do- 130	Jarukulakota "
		5. RB 33 WA/5	Venugopalapuram "
		6. RB 33/WA/7	Yerpadu. "
		7. Star Drill 7652	Merlapaka "

(1)	(2)	(3)	(4)
9. Cuddapah.	1. LY 38176085 2. Star Drill 7946 3. Halcominor 143 4. Star drill 7950	Kondapet. Village Cuddapah. (H. Q.) Gurjala. (Cuddapah), Kodur	,, ,, ,, ,,
10. Kurnool.	1. LY 34 183097 1. RB 22 WA/4 3. RB 22 WA/2 4. RB 33 WA/9 5. RB WA/39385	Narsapur (Camp). (Sandur-Ballary dt.) (Mysore State) HQ Kurnool Bandaralla Kurnool P. Kottala	,, ,, ,, ,, ,, ,, ,,
11. Anantapur.	1. LY 24 182096	Kottala	,,
12. Hyderabad.	1. Joy Voltas 12 B 2. Halcominor 109 3. Halcominor 131 4. Halcominor 1236 5. LY 34 A 159089 6. RMT. 1200 7. Batliboi Rig.	Kompalli H. Q. H. Q. Shamshabad Kondi Village. Under Shifting to Vikarabad. Seheerabad.	,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,,
13. Medak.	1. Edico Plant T/28 2. Edico Plant T/24	HQ. Sangareddy -do-	,, ,,
14. Karimnagar.	—	—	—
15. Nalgonda.	—	—	—
16. Mahaboobnagar.	1. LY 34 184098	Kuttur	,,
17. Warangal.	1. LY 34 162092 2. RB 22 WT/21 8. LY 34 162098 4. RB 22 WT/20 5. RB 22 WT/18	Mavanoor Wadapalli Postgraduate Centre (Warangal) Warangal Desaipet (Warangal)	,, ,, ,, ,, ,, ,,
18. Nizamabad.	1. LY 34 164094 2. Edico Plant/21 3. Joy Voltas 12 B 4. RB 22 WT/19 5 RMT. 1200	Satpur Pengal Mandapuram Yedpalli Sarayapur	,, ,, ,, ,, ,,
19. Khammam.	1. RB 22 WT/22	Ashvaraopet	,,
20. Adilabad.	1. Failing (S.C.C.)	Sirpur	,,

(c) The rates fixed by the Andhra Pradesh State Agro Industries Corporation for various types of soils are given below:

1. Rs. 17—per foot upto a depth of 100' in Alluvial Soils.
2. Rs. 24—per foot upto a depth of 100' in Rocky Soils.
3. Rs. 30 per foot over and above a depth of 100'.

In addition to the above Rigs, 61 Revitalisation Units for deepening existing wells are also being utilised by the Corporation. The rate for the Revitalisation work is Rs. 5-25 p. per running feet (flat rate.)

(d) These rates are the workable rates of the Corporation which has stated that there is a pressing demand for the Rigs throughout the State indicating that the Ryots are finding them within their reach.

(e) The amount invested in the share capital of the Corporation by the State Government is Rs. 1.53 Crores and by the Government of India is Rs. 1.47 Crores. An amount of Rs. 36.40 lakhs was sanctioned as loan by State Government so far.

CONSTITUTION OF DRAINAGE BOARDS

378—

*887 (1729-F) Q.—Sarvasri Kona Prabhakara Rao and S. Vemayya :—Will the hon. Minister for Medium Irrigation and Flood Control be pleased to state :

(a) whether drainage Boards under the Drainage Cess Act have been constituted ; if not, why not ;

(b) what are the functions of said Board ;

(c) if fixing up of priorities is one of the functions of the Boards how is the Governments' action in taking up works without such fixation justified and legal ; and

(d) what are the difficulties, in constituting such Boards ?

A :—

Clauses (a), (b), (c) and (d) : The answer is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

SEE ANSWER TO LEGISLATIVE ASSEMBLY QUESTION NO. 1729-F

(STARRED) [*378]

(a) Whether Drainage Boards under the Drainage Cess Act have been constituted ; if not, why not ?

Under sub-section (1) of Section 7 of the Andhra Pradesh (Krishna and Godavari Delta Area) Drainage Cess Act, 1968 orders were issued in G. O. Ms. No. 1556, P.W.D. dated 6-11-1969 establishing the Krishna and Godavari Delta Drainage Board and they were notified in the Andhra Pradesh Gazette, Part-I, Extraordinary, dated 11-11-1969.

(b) What are the functions of said Board ?

The powers and functions of the Delta Drainage Board shall be as given below, subject to the provisions of the Act and the rules prescribed thereunder, and such directions and instructions as may be given by the Government from time to time ;

(1) Planning and execution of schemes to be taken up in the various divisions under the Act ;

(2) Approval of schemes upto such monetary limits as prescribed in the Krishna and Godavari Delta Drainage Board and Cess Fund Rules, 1969 ;

- (3) Review of the progress of the execution of schemes and utilisation of funds allotted to the respective divisions with a view to ensure efficient and timely execution of schemes ;
- (4) Apportionment of the cost of common items of expenditure like establishment, tools and plant among the respective divisions ; and
- (5) Such other functions as may be supplemental, incidental or consequential to any of the functions assigned to it under the Act.
- (c) If fixing up of priorities is one of the functions of the Boards how is the Governments' action in taking up works without such fixation justified and legal ; and
- (d) What are the difficulties in constituting such Boards ?
- Some works had to be taken up very urgently following the cyclones of May and November 1969 and in view of the special loan assistance of Rs. 3.00 crores agreed to be given for 1969-70 by the Government of India for these works. The Drainage Board has since approved all the works taken up during the current year at its first meeting held on 7-2-1970 subject to the condition that the Board's approval should be taken for the individual works relating to minor drains, for which a lumpsum provision had been made.
- Does not arise in view of the answer against clause (a) above.

CONSTRUCTION OF A TANK TO KALLAPARIVAGU IN
PATTIKONDA TALUK

879—

*1028 Q.—Sri K. Eswara Reddy :—Will the hon. Minister for Minor Irrigation be pleased to state :

(a) whether survey has been conducted for the construction of a tank of Kallaparivagu, near Kairuppala and Karumanchi villages in Pattikonda Taluk, Kurnool District ;

(b) if so, the result thereof ; and

(c) whether any steps are being taken to construct the said tank ?

A :—

(a) No, Sir.

(c) It is now included in the programme of investigation of schemes for this year. The question of taking up the scheme will depend on the results of the investigation.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :—అధ్యక్ష, తమకు తమచాంబర్ లో మనవిచేశాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. గాదేపూడి హరిజనపాలెంలో ఒక మంచినీటి బావి ఉంటే అందులో పేడ, జిల్లేళ్లు, మలం కలిపి హరిజనులు మంచినీరు త్రాగకుండా చేశారు. దీనిని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాము.

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—నాకు ఇప్పుడే ఇచ్చారు. ఇన్ఫర్మేషన్ తెప్పిస్తాను.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్ష, ఇక్కడ ఒక పేపర్ సప్లయ చేశారు. సరిగా సంవత్సరం క్రిందట 7-3-69 నాడు బ్రిటిష్ లాల్ పట్టిగారు ఒక ప్రశ్న అడిగితే సప్లయ్ మెంటరీ ప్రశ్నకు ఆ ఇన్ఫర్మేషను ఇవాళ సప్లయ్ చేశారు. Exactly one year afterwards, it is now being supplied.

Mr. Speaker :—At least after one year it is now being supplied. Suppose they have not supplied, you would not have raised this question at all.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—దీనిలో రాష్ట్రప్రభుత్వ పాలసీస్, డెవలప్ మెంట్ కేంద్ర ప్రభుత్వ పాలసీకి సంబంధించి ఉన్నాయి. ఇండస్ట్రీస్ రిజిస్ట్రేషన్ విషయంలో కేంద్రప్రభుత్వ పాలసీ ఏమిటి, మన స్టేట్ గవర్నమెంటు పాలసీ ఏమిటి. ఈ రోజు పాలసీలు ఏమిటి అనేది తెలియచేస్తే చాలా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. గవర్నమెంటు ఈ సప్లయ్ మెంటరీ ఇన్ఫర్మేషన్ కలెక్టుచేసి అవ్ లు దేట్ గా ఎంతవరకు ప్రెజెంటు కండిషన్ లో ఉన్నారో పరిశీలనలో రెలియెంట్ గా సప్లయ్ చేయగలుగుతుందని అడుగుతున్నాను. రెండు మూడు రోజుల్లో సప్లయ్ చేస్తే మాకు, ప్రజలకు కూడా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. It will be of some use to the public and the Assembly.

Mr. Speaker :—It concerns which Minister?

Sri B. Ratnasabhapathi :—Chief Minister.

Mr. Speaker :—He wants you to enunciate the policy of the Government with regard to the information placed on the table of the House.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—ఇండస్ట్రీస్ డిమాండు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడ వచ్చును.

Mr. Speaker :—Kindly whatever information you want you send it to me. I will ask the Department to collect that information. To save time, I am asking you to write to me all the information that you want. I will get that information and have it placed on the table of the House.

Sri K. Brahamananda Reddy :—It is a statement showing the applications rejected by the Government of India. In view of the latest policy of the Government—delicensing some industries below a crore of rupees etc., what more can I say?

Mr. Speaker :—He wants some more information. Whatever information you want, we will get it.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—నేను మూడవ తేదీన బాపట్ల ఎలిమెంటరీ స్కూలు టీచర్స్ స్ట్రైక్ గురించి పేషరులో వచ్చింది. కాల్ ఎజెన్డను ఇచ్చాను. మినిస్టరు గారు అయిదవ తేదీనుంచి రడిగా ఉన్నారు. కాని ఇందులో లేదు.

Mr. Speaker :—Simply because the Minister agrees to make a statement, I cannot accept it. Simply because the Member and the Minister come to some kind of understanding, you cannot say the statement must be made. It is for me to decide on which date it should be called and on which date the Minister should reply.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు :—కమరు చేయమన్నది అయిదవ తేదీన, Mr. Speaker asked the Minister to make a statement on 5th, He came, but it was not included in the agenda. Again, today, it is not placed on the agenda.

Mr. Speaker :—Has it been admitted? If it has been admitted it comes in the usual course. Only one call-attention notice will be included in the agenda as per the rules. Your notice will get its own turn. You wait for your turn.

Sri K. Lakshman Bapuji :—The question is, the Speaker was kind enough to advise the Minister to make a statement on 5th. The Speaker already advised. He wanted to know whether what the Speaker said was implemented.

Mr. Speaker :—If I had asked the Minister to make a statement why did he not make a statement?

Sri K. Prabhakara Rao :—It was not included in the agenda.

Mr. Speaker :—He should have made a statement on the 5th.

Sri K. Prabhakara Rao :—On 3rd, Mr. Speaker was pleased to ask the Minister to make a statement on 5th. In the agenda of the 5th, this item was not mentioned, and so the Minister did not make the statement. When could we expect him to make the statement?

Mr. Speaker :—Please don't confuse. Only such notices as are admitted will be included in the agenda. If it has not been admitted, then it will not be included in the agenda.

Sri K. Prabhakara Rao :—It was admitted. I submit it was admitted by the Speaker and the Minister was asked to make a statement.

Mr. Speaker :—The Education Minister is not here. After he comes, you please raise it again.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్ష, నిన్నుకాక మొన్న విజయవాడలో సేబ్ ట్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఎంప్లాయిస్ వర్కు టు రూల్ సమ్మే చేస్తున్నప్పుడు పోలీసులు కొట్టారు. ఈ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా?

Mr. Speaker :—Has it appeared anywhere in the Press?

Sri V. B. Raju :—We have received telegrams.

Mr. Speaker :—Please give notice. It will be treated as an urgent matter. I will have it included as a short notice question or a motion under Rule 74.

శ్రీ కొండాలక్ష్మణ బాపూజీ (భోనగిరి) :—సిటి కాలేజీలోనికి వచ్చి టీచర్లను స్టడెంట్లను కొట్టారు. టీచర్లు ప్రొటెస్టుచేస్తూ కంప్లయింట్లు చేశారు. ఆ విషయం హోం మంత్రిగారు కనుక్కుంటామన్నారు. ఏమి కనుక్కున్నారో చెబితే

శ్రీ జె. వెంగళరావు :— అది వారికే చెప్పాలి. అది ఎంక్వయిరి చేస్తున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అసలు రూల్స్‌లో ఉన్న చూట నిజమే. కన్‌వెన్షన్ క్రింద అన్ని తీసుకొచ్చారు. ఒకసారి యీ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు రూజు చేస్తే కన్‌వెన్షన్ ఉన్నది కనుక ఒకటి చేస్తామన్నది తిరక్కు కాదు అన్నారు. అది రికన్‌సిడరు చేయాలి. లేకపోతే చిక్కు వస్తుంది.

Mr. Speaker :— I have brought it to the notice of the Members more than once. I receiving as many as 40 to 50 call-attention motions every day. I do not know how to discriminate between one and the other. Even if it is a question of admitting 5 or 10, I do not think it will be possible to find out time for all the 5 or 10 motions which are admitted. Not only that: every member who gives notice of a call-attention motion, comes and says: "It is very urgent. Are you going to admit it or not?"

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—తమరు ఒకటి శలవివ్వాలి. ఆదుర్దా కొద్ది ఆడుగుతాము.

Mr. Speaker :— My decisions are being questioned on the floor of the House. It is really unfortunate. Apart from that, if it is a question of admitting half-a-dozen every day, we will be losing one hour after question hour. I want the Leaders of parties to think over this situation and decide as to what should be done. Apart from that, if it is a question of admitting half-a dozen notices, another difficulty is: one notice is signed by as many as 20 members belonging to different parties and every member wants to speak. What is it you want me to do. Every member wants his own time to speak.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—పార్లమెంటరీ డెమోక్రసీలో మమ్ములను తిజెక్టు చేస్తే ఎలా ?

Mr. Speaker :—What do you say ? It is signed by 20 members. They belong to different parties. Every one of those members wants to speak and everyone wants 5 or 10 minutes. What I am saying is, unless members co-operate with me it is not possible.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఒక ఇన్సిడెంట్లు వస్తే దానితోనే అయిపోయిందంటే ఎలా ?

Mr. Speaker :—You are co-operating in your words, not in action. I am sorry, don't compel me to make an observation against the members. It is not proper for me. I do not like to invite criticism from members. I do not like to enter into discussion with members on any particular issue. I am appealing for co-operation. Unless members co-operate it is impossible.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—తమకు మనవిచేసేది ఒకటే. రూలు అసవద్దు.

Mr. Speaker :—Whatever the rules may be, over and above the rules, the Speaker has got his discretion. Naturally he would like

Point of Information :
re : Agricultural Wealth Tax.

10th March, 1970. 697

చంపిన దానిపైన స్టేటుమెంటు చేస్తామని చెప్పారు. రెండవది, డబుల్ చుర్రర్ ఇన్ సికింద్రాబాద్. మూడవది, నిజామాబాద్ లో హరిజనులపైన హత్య జరిగింది. ఈ మూడిటిపైన స్టేటుమెంటు ఆయన చేస్తానని చెప్పినారు.

Mr. Speaker :—Tomorrow I will ask the Minister to be present and I will tell him about the points raised by you and I will ask him to make a statement.

Smt. J. Eswari Bai :—No, Sir. The Minister must be asked to make a statement today itself.

Mr. Speaker :—I will not allow him to make a statement on any of those unless you give notice of these things. You kindly give notice. I will consider about it. Please give notice.

శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట) :—అధ్యక్ష. ఒక చిన్న ఇన్ ఫర్మేషన్. నా ప్రశ్న పంపించి 6 మాసాలు అయింది. ఇప్పుడు ప్రజలు మాకు వోట్లు ఎందుకు వేస్తున్నారంటే, ప్రజల తాలూకు సమస్యలను ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావడంకోసం. అటువంటిప్పుడు నేను ఒక ప్రశ్న పంపించి 6 మాసాలైంది. అది అడ్మిట్ అయినట్లు తనదగరనుంచి వచ్చింది. కనుక దాన్నిగురించి ఇంతవరకు దీపార్థమెంటు నుంచి భోగట్టా రాలేదా లేకపోతే మినిస్టర్ గారికి రిప్లయి ఇవ్వడానికి అవకాశము దొరకలేదేమో దయచేసి తమరు దీన్నిగురించి చెప్పాలి. రెండవది, మొన్న పార్టు నోటీస్ క్వశ్చన్ కూడా ఇచ్చాను. 12వ తారీఖున ఇచ్చాను. అది కూడా ఇప్పటివరకు రాలేదు. కాలాతీతము అయిపోతున్నది. అవతల ప్రజలు దీన్నిగురించి ఆశిస్తూ ఉంటారుకదా? కనుక జాప్యములేకుండా త్వరలో వచ్చేటట్లు చూడండి.

శ్రీ కె. మునుస్వామి :—ఈ పేపర్ ను ఇక్కడ పెట్టినటువంటి వాటిలో సత్యవీధు తాలూకాలో నాగలాపురం హాస్పిటల్ అప్ గ్రేడ్ చేయమని విలేజర్లు ఇచ్చినటువంటి దానిమీద ఒక ఆన్సర్ ఇచ్చినారు. ఇది లాస్టు ఇయర్ ఇచ్చినటు వంటిది. అందులో పంచాయితీసమితి కొంత డబ్బు ఇస్తున్నారని ఇది అప్ గ్రేడ్ చేయడానికి వీలులేదని వ్రాసినారు. అక్కడ ఉన్నటువంటి లోకల్ పీపుల్ పదివేల ఇస్తామని అన్యూరెన్సు ఇచ్చారు. దానిని కన్సిడర్ చేసి దీనిని అప్ గ్రేడ్ చేయడానికి ఆలోచన ఉన్నదా? మినిస్టర్ గారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తోట రామస్వామి :—ఇది పంచాయితీరాజ్ ది కాదండి అది అప్ గ్రేడ్ చేయడము. పబ్లిక్ హెల్త్ అండి.

Mr. Speaker :—The Minister for Public Health is not here.

re :—POINT OF INFORMATION AGRICULTURAL WEALTH TAX.

Sri G Sivayya :—Our Chief Minister always tries to avoid this Assembly and gives a statement to the Press. Here is the News. “వ్యవసాయ సంపద పన్నుకు బ్రహ్మనందరెడ్డిగారి ప్రభుత్వము వ్యతిరేకత.” ఇది విశాలాంధ్రలో వచ్చింది. ఈ రోజు. It is a popular మిగతా పేపర్లలో కూడా వచ్చి ఉండవచ్చు. దీనిని ఈయన వ్యతిరేకత అంటే అది ఏమి సోషలిజ్మో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఈ విధంగా దానిని వ్యతిరేకించడం మంచిదేనా? బాగా

దబ్బు ఉన్నవాళ్ళ పైన పన్ను వేయమంటే వేయము అంటారు. ఇది మాకు ముందు చెప్పకుండా ప్రెస్ కు చెప్పడం జరిగింది.

Sri Konda Laxman Bapujee :—When the Assembly is in Session, on behalf of the Government if any policy statement is to be made, the House should have the privilege of knowing it first. Therefore if it is true that the Chief Minister made a statement about agricultural income-tax, wealth tax then it is a policy statement. Therefore, I would like to know if he has made a statement. Then a question of breach of privilege will arise, and then a motion will be formally moved.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—విశాలాంధ్ర వారికి ఏదో చెప్పారట.

శ్రీ జి. శివయ్య :—సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు ఏమి చెప్పాలో అది చెప్పండి చాలు.

Sri K. Brahmananda Reddy :—As you know, agricultural Wealth Tax is coming into operation from 1st April. Now, I have brought to the notice of the Government of India that irrespective of the fact whether the ceiling is raised or not, the method and manner of collection will be oppressive and harassing to the ryots. We are not opposed to wealthy land-owners being subject to wealth tax. But we are particularly opposed to the manner of an army of income-tax officers calling for returns and so many other things and that will lead to harassment and will also lead to reaction especially by middle class peasantry. Therefore, our view which was communicated to the Government of India is that if wealth tax is to be levied it can be done on a safe method by classifying the lands into certain categories and valuing them instead of leaving it to the whims and vagaries of several officers who may be deputed for that purpose. In every State, lands, wet lands and other lands have been categorised into various categories. Therefore, my point was that after all in the whole of India they are expecting to get Rs. 4.75 crores on this and they want to pass on about Rs. 4 crores to all the States. This is a meagre revenue so far as the Government of India is concerned. If on principle the wealthy agricultural land owner has to be taxed, we have no objection; but we particularly complain against the manner and method of assessing the values. You know Sir lands vary in value—not only from month to month and season to season, depending upon the prices of crops each year but also depending on various other factors. Therefore, our submission to the Government of India was—and I presume some other State Governments have also made this representation to the Government of India. “Please think of some other method by which these ryots are not harassed. If it is left open to the States, they may consider other ways of not incurring one pie towards expenditure. If the States are inclined, you can have slight surcharge which the State was having or some other thing”. My only objection and main objection was to the method, apart from increasing the ceiling. If in a populated area of ten thousand, somebody has a building worth Rs. 20,000 it comes to a lakh of rupees; suppose he has got another 7 or 8 acres of wet land; that comes to another Rs. 50,000; in that case he is liable to wealth tax. Here is a case for raising the ceiling a little and secondly more than the first, is the method of assessment—every time the Officer going and assessing and directing all these people to courts, offices and

things like that. After all, what is the result? All over India, you get Rs. 475 crores. It is true that this question has come up because there was a feeling in the community that there is some agricultural prosperity in this country and therefore such of those prosperous agriculturists should pay slightly more. Certainly, on principle it is good and can be agreed to. But it came not now; even during the consultations time; they said at that time that the valuation of the lands will be given to the States and they can fix certain rate. If that is so, we have no objection.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : — ఎడిషనల్ గా స్టాఫ్ పెట్టినందువల్ల ఎక్స్‌పెండిచర్ ఎంపీ అవుతుందో చెప్పగలరా? ఆ నాలుగు కోట్ల రూ.లు సరిపోతుందా? ఇంకా కొవాలా?

Sri K. Brahmananda Reddy :—I share your apprehension; but all the same I think easily about a third goes towards expenditure. I think so, I have not got the figures.

BUSINESS OF THE HOUSE

Sri N. Ramachandra Reddy :—Mr. Raghava Reddy's question was postponed for today and it was posted for today.

Mr. Speaker :—It will be called on 14th. Please make a note and include it in the agenda. I converted it into a short-notice question and posted it to 14th.

Smt. J. Eswari Bai :—You asked me to give notice in writing. On what matters should I give notice, Sir?

Mr. Speaker :—About the occurrences that have taken place. I will ask the Minister to collect information and make a statement. That would be better. Put it in writing as to what happened, in which place and on what date. Then I will ask the concerned Minister to collect full information and make a statement. Otherwise he makes only a vague statement, which may not satisfy the House. It will not be proper also. It is only with that object that I asked you to give notice. I will consider about it. There are 2 or 3 Offences where people were murdered. Please give notice. I will ask him to collect full information and make a statement.

శ్రీ మతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—మహబూబ్ నగర్ జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ 10 రూ; 5 రూ; దొంగనోట్లు అచ్చు వేసినందువల్ల — ఆయన అరెస్టు అయినారు. దానిపైన మంత్రిగారికి ఏమైనా ఇన్‌ఫర్మేషన్ వచ్చిందా?

శ్రీ జె. వెంగళరావు :—ఆమె వ్రాసి పంపిస్తే—నేను వ్రాసి ఆ ఇన్‌ఫర్మేషన్ తెప్పించి చెబుతాను.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—నా కాన్ స్టిట్యూయన్స్ లో ఒక గ్రామం మొత్తం కాలిపోయింది. రూల్ 70 క్రింద నేను నోటీసు ఇచ్చాను. అక్కడ ఎంత నష్టం జరిగిందో అందులో నేను వ్రాశాను. మీరు extent of damage is not known. అని అంటూ డిస్‌మిస్ చేశారు. మార్కెటింగ్ దానిపైన కూడా నేను ఒకటి ఇస్తే — లోపల చదవకుండానే — మంత్రిగారు statement చేశారు. The Minister has made a statement on 18th. that is a different matter అన్నారు. ఈ సెక్రటేరియట్ వారిని లోపల కొంచెం జాగ్రత్తగా చదవమని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—I am telling you. That is what I told Mr. Gopalakrishnayya also. I get every day 60/70 notices. Hereafter, I will disallow and without giving any reasons. Will that be satisfactory to you? There is no point in questioning my decision.

Sri T. C. Rajan :—With due respect to the Chair, I request the Secretariat to go into the matter deeply before putting them up before you.

POINT OF INFORMATION

re: DRINKING WATER - SUPPLY TO SECUNDERABAD

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు (శాంధూరు) : రిజర్వాయర్ ను మంచీరాసుంచి నీరు ఇస్తున్నామని చెప్పినారు. కాని నేను మునిసిపల్ ఇంజనీర్ ను అడిగితే మంచీరా వాటర్ వరిగా రిజర్వాయర్ లోకి రావటంలేదని వస్తే ఇప్పటికీ మాకు ఏమీ ఇబ్బంది ఉన్నదని, చెప్పారు. మంత్రిగారు ఇక్కడ రిజర్వాయర్ కు వాటర్ ఇస్తున్నామని చెబుతున్నారు. సిటీండ్రాఫ్ట్ లో ప్రతి లాకాలిటీలోకూడ ప్రజలు డ్రింకింగ్ వాటర్ విషయంలో చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. నేను ఇదివరకు ఈ విషయము చెప్పి నపుడు మీరు నోటీసు ఇవ్వమన్నారు. అది మీరు ఎక్స్ ట్రా చేసినారుకాని ఇంతవరకు ఇక్కడ అది డిస్కంపనోకు రాలేదు. For the past fifteen days, people are agitated. Water shortage is there in so many localities of Secunderabad. There are so many complaints about shortage of drinking water in Secunderabad city. Last time, the Chief Minister and the Deputy Chief Minister assured that within 3 or 4 days, everything will be alright. Now there is just one-hour supply there.

Sri J. V. Narsing Rao :—So far as the reservoir is concerned, it is being fed by Manjira. There are certain defects here and there due to remodelling. I discussed with the Municipal Engineers who were also there for removing of defects. They are trying to do their best, to set right the defects.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు (మల్లేశ్వరం) :—కృష్ణా గోదావరిదెల్టాలో సెకండ్ క్రాప్ అంతా హెస్పా జబ్బుతో పోతున్నదని నేను నోటీసు ఇచ్చాను. తమరు అది డిస్మిస్ చేశారు. మంత్రిగారు పోయి చూసినట్లు.... ..

Sri K. S. Narayana (Secunderabad) :—The fact remains that there is lot of difficulty for drinking water in Secunderabad. You were kind enough to admit the motion under Rule 74.

Sri J. V. Narasinga Rao :—The hon. member may kindly bring to the notice of the hon. Minister for Municipal Administration the names of localities. He will try to rectify the mistakes.

Sri B. Niranjana Rao :—What about my notice about Hisfa disease, Sir.

Mr. Speaker :—I do not know whether you and Mr. Ramanatham belong to the same party. Mr. Ramanatham came to me and discussed with me and told me that the Minister has gone and inspected and that he is prepared to make a statement. I have admitted that. It will be coming up.

re: DROUGHT CONDITIONS IN KALVAKURTHI TALUK.

మిస్టర్ స్పీకర్ : - బుద్రివికల్ పిత్తిగారు ఇచ్చిన నోటీసు ఈ విధంగా ఉన్నది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా కలెక్టర్ తాలూకాలో తీవ్రమైన పరిస్థితి ఉండడమేగాక

ప్రజలకు త్రాగుటకు నీరుకూడా దొరకని పరిస్థితి ఏర్పడియున్నందున ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమి చేయబడుటవలన సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ నాయకుడు శ్రీ అంజనేయులుగారు 4-3-70 నుంచి ఈ దిగువ కోరికల సాధనకు స్థానిక తాసిల్దారు కార్యాలయం యెదుట నిరవధిత నిరాహార దీక్షకు పూనుకున్నారు.

1. కల్వకుర్తి తాలూకాను కరువుప్రాంతంగా ప్రకటించుట.
2. రైతులకు విరివిగా ఋణాలు మంజూరు చేయుట.
3. గైరాన్ మైనూరు ఘాటులను సరైన పనులకు పేదలకు పంచాలి. ప్రతి గ్రామానికి మంచినీటి పాకర్యం కలుగజేయుట. హరిజనులకు ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించాలి. పోలీసుల దౌర్జన్యానికి లక్ష్యం చెప్పాలి. మరియు చివ్వుడు శేనులు ఉపసంహరించాలి.

శ్రీ బదరీ విశాల పిత్తి :—బ్రహ్మం నీన సాళ సే బక్త పర బ్రాహ్మ న హీన సే పానీ కీ కమీ హొగి హే । బాఆలియో మే పానీ నహీ హే, పేదాబాగ నహీ హే । ఫమల ౩౫ ఫీసద మే ౫౦ ఫీసద తక ఖరబ హొ గి హే । ఇస లిగ సాళగూజారీ బమూల నహీ కీ జానీ బాహ్నిగ । బహో రూగాలూ మీ నహీ దిగ హే । సాదారణ కే పెనడేయా ౩౬ సాళ సే కాబిబ్ హే । ఉన కే సాగ పడడా నహీ కియా గయా హే । రేవల్లా మే నాగబ నహీసీలదార ఆరగ పడవారి ౩౦, ౩౦ రూబ లెకర జమీన దే రహే హే । రాచాలపల్లి గావ మే జమీన నహీ దే రహే హే । బహో బాఆలియో నహీ హే । ఖరజనో కీ దురావస్థా హే । ౪ తారీఖ సే అంజనియల్ ఉపవాస కర రహే హే । ఆజ హీ ఖబర ఆయీ హే కి ఉన కీ హాలత నాజుక హొ గి హే । ఇస సంబంధ మే సరకార కోడీ ఉబిత్ కారబాయీ కరే ఆర ఉనకీ జాన బబాగ ।

శ్రీ పి. తిమ్మారెడ్డి :—అధ్యక్ష, నాకు అందిన వివరాలనుబట్టి ఈ సంవత్సరం కల్వకుర్తి తాలూకా నార్మల్ గా యున్నది. దాదాపు 40 వేల ఎకరాలు అక్కడ ఆముదాలక్రింద ఉంటుంది. ఆముదాలక్రింద అబొవ్ నార్మల్ క్రాప్ అని వివరాలు వచ్చినాయి. దాదాపు 12, 13 వేల ఎకరాలు మాగాణికి సాగింది. అది బాగా పండిందని లెక్కలు. కాని కల్వకుర్తి, తాండ్ర, పంజగల్, జోషల్లి, కోజిపల్లి అని 5, 6 గ్రామాలలో త్రాగు నీరు తక్కువ వస్తాయని, బాపులలో నీళ్ళు అడుగుకు ఉన్నాయని అక్కడ త్రాగునీటికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఇంతవరకు సీజనల్ రండిషన్సు గురించి చెప్పేదానికి వీలులేదు. ఈ తాలూకాలో 3,200 ఎకరాలు పట్టాలకు యిచ్చేదానికి అనువుగా యున్నది. అందులో అప్పుడే 2,800 ఎకరాలు పట్టాలకు యిచ్చినారు. And the Collector hopes to complete the assignment even by the middle of the next month. లోన్నకు సంబంధించిన అవసరం ఉన్నచోట యంతో అంతో యిస్తున్నారు. అంజనేయులు ఆనే ఆయన పాస్టు చేసినాడు. ఆయన బాగానే ఆరోగ్యంగా యున్నాడు. ఆయనకు కడుపునొప్పిగాయంతే అస్పత్రిలో తీసుకుపోయి పెట్టారు. అస్పత్రిలో శేను ట్రీట్ మెంట్ తీసుకొనేదానికి అభ్యంతరం లేదని అతను వ్రాసియచ్చినాడు. అక్కడ పెడితే ఎవరో ఎస్.ఎస్.పి. మెంటర్స్ అనే వారు అతనిని తీసుకుపోయినారు. మరికొంత తీసుకువచ్చి అస్పత్రినుంచి చెప్పకుండా తీసుకుపోయి సర్జరీగారిం చేసిపోట, ఆ రెవెన్యూ డిగ్గర అతనిని కుంగిపెట్టారు.

అది జరిగిన ఘటన, నిన్న మధ్యాహ్నానికి ఆయన ఆరోగ్యం బాగా ఉన్నదని మెడికల్ సర్టిఫికేటు వచ్చినది.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—What happened to the adjournment motion, Sir.

Mr. Speaker: I will give my ruling tomorrow, whether I am admitting or not I will consider.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :—If a chance for discussion is given to us also we will be very grateful.

Mr. Speaker :—I will certainly see. After all if it is an important matter, either I will admit it under rule 74 or I will give an opportunity like this. Don't think that without giving an opportunity I will disallow.

PRIVILEGE MOTION GIVEN NOTICE OF BY
SRI T. C. RAJAN M. L. A.

Mr. Speaker.—There is one privilege Motion given notice of by Sri T. C. Rajan, Sri Y. Venkat Rao and Sri Ch. Nagesh.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—నేను, వెంకటరావుగారు, నాగయ్యగారు మేము ముగ్గురము 10 వ తేదీ 3 గంటలకు ...

Mr. Speaker:—What is the portion of of the statement which you are objecting to and which according to you constitutes breach of privilege ?

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :—మీకు ఎందుకంటే ఈ వ్యవహారము, మేము చూస్తున్నాముగదా అన్నారు. అది కాదు. ఎవరో తప్పు చేసినారని పందలాదిమైన మీరు కోపం చేసుకుంటే ట్లా? అని మేము అంటే అందుకు మీరు వీరిని వెంట పేసుకొని యాజిజేట్ చేయడానికి వచ్చారా, మాకు తెలుసు యేమి చేయాలో, ఎట్లా చేయాలో, మీ ఆధ్వర్యమెట్లు అక్కరలేదు అన్నారు.

Mr. Speaker:—That is the portion which according to you constitutes breach of privilege, is it ?

శ్రీ టి. సి. రాజన్ :— 10 వ తేదీన 3 గంటలకు మేము ముగ్గురము పోయి అరిని యింటర్ వ్యూ కోరినాము. ఇంటర్ వ్యూ కోరిన తరువాత రమ్మన్నారు. మేము ముగ్గురము లోపలికి పోయినాము. తాను పైల్లు చూసుకుంటున్నాడు. కనీసం మర్యాదకోసమైన కూర్చోమని చెప్పలేదు. మేమే సిట్స్ లో కూర్చున్నాము. పైల్లు చూసుకొన్న తరువాత మీరు రెండు నిమిషాలలో పూర్తి చేయాలి. నాకు అరెంట్ పని ఉన్నది. నేను వెళ్ళాలి అన్నారు. అప్పుడు, మీరు మార్కెటింగ్ డిపార్టుమెంటులో పని చేసేవారు క్రొత్త రూల్స్ తెస్తున్నారు. అది రెట్రాన్ వెక్టివ్ గా తెచ్చేదానివల్ల చాలామంది ఉద్యోగాలు ఉడిపోతున్నాయి. దానిని గురించి మీతో రిప్రజెంట్ చేయడానికి వచ్చినాము. అన్నాము. అంటూనే ఆయన ఏమి అన్నారంటే—యిప్పుడే మీలాగ ఒక పెద్దమనిషి వచ్చి వారిని గురించి చెప్పిపోయాడు. ఆయనకూడ యిట్లే చెప్పినాడు. వీరంతా రెండు వేల మూడు వేల డై రెక్టరుకు లంచాలు యిచ్చి వచ్చినది నిజమే. వారిని ఎట్లాగైనా రక్షించాలి అన్నాడు ఆయన అని అంటూ వీరంతా డై రెక్టరుకు లంచాలు యిచ్చి ఉద్యోగాలకు వచ్చినారు. వేరిని ఏమి చేయాలో మాకు తెలుసు. వారుకూడా మాకు ఒక్క రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చినారు. మేము పరిశీలిస్తున్నాము అన్నారు. తరువాత

మేము అది సరే, ఉద్యోగాలు కావాలి అన్నప్పుడు అవస్థలు ఎన్నో వడతారు. రైతుల
లంచము తీసుకొని ఉండవచ్చుగాని ఈ ఉద్యోగములందరు ఏమీ చేశారు, పాపం,
వారిని మీరు దయతో చూడకపోతే ఉద్యోగాలు పోరాయి. 10 ఏండ్లుగా పని చేసిన
వాళ్ళందరు ఉన్నారా? అని మేము చెప్పాము. వెంటనే ఆయన యేమీ చేశాడంటే—
మికె.దుకండి, ఈ వ్యవహారం, మేము చూస్తున్నాముగదా అన్నారు. అలా కాదండి,
ఎవరో తప్పు చేశారని వందలాది ఉద్యోగులను ఉదగౌరవించి బాగా ఉంటుందా అని
మేము టర్ని సర్మినిస్ట్ గానే మాట్లాడినాము. ఆయన అందుకు యేమీ అన్నాడంటే
మీరు వెంటనేనుకొని యాజిస్ట్రేట్ చేయడానికి వచ్చినాడు. మాకు తెలుసు యేమీ
చేయాలో, ఎట్లా చేయాలో, మీ ఆర్గ్యుమెంట్స్ ఏమీ అక్కరలేదు అన్నాడు. అంటూనే
రస ఫయిల్స్ మూసిపెట్టేసి వెళ్లిపోయారు. మమ్మల్ని ఉండమని చెప్పలేదు.
మమ్మల్ని పలకరించలేదు ఏమీ లేదు. వెళ్లిపోతూఉంటే ఇంక మేము చేసేది ఏమీ
లేకుండా ఆయన వెళ్లిపోయిన తరువాత మేము వచ్చినాము. మేము ఎమ్. ఎల్. ఏ. గా
ఉండి ఒక బిల్డ్ కాణ్ కోసం రిప్రజెంటే చేయడానికి మాకు హక్కు లేకపోతే,
యాజిస్ట్రేట్ చేయడానికి ఉన్నాడు. ఈ ఎమ్. ఎల్. ఏ. లు లేనిపోని ప్రాల్లమ్స్ క్రియేట్
చేస్తారు; అనే దోషం మూసైన పేసేటట్లుగా ఉంటే, సెక్రటరీ, లెవెలులో అంతటి
చదువుకొన్న ఆయన అంతటి బాధ్యత గలిగిన ఆయన యిలా మాట్లాడితే యింక మేము
అఫీసులలో పోయి ప్రజల గురించి సాధించుకొనే పనులు ఏమీ ఉంటాయి? మేము
రిప్రజెంటే చేయడానికి కాకుండా యింక దేనికి వచ్చామో నాకు అర్థం కాలేదు. ఇలాగ
సభ్యుని న్యూనతగా మాట్లాడడం యిది ఒక్కటే కాదు, చాల పరిపాటిగా యున్నది.
వీటిని అరికట్టకపోతే మేము ప్రజలయొక్క బాధ్యతలు స్వీకరించుకొని వాళ్ళకు
చేయాల్సిన పని చేయడం కష్టమైపోతుంది. కాబట్టి యిది ఒక సభ్యునికి సంబంధించినది
కాకుండా, అసెంబ్లీలో సభ్యులందరికీ సంబంధించిన సమస్యగా స్వీకరించి దీనిని వెంటనే
కమిటీకి పంపించి విచారించాలని నేను కోరుతున్నాను.

Sri K. Bralimananda Reddy:— What is there in it ?

శ్రీ వాలిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్ష, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమిటో
అంటున్నారు — ‘వాటిట్ డేర్ ఇన్ ఇట్’ అంటే—నేను ఒకటి మనవిజేస్తాను, ఇంతకు
ముందు రాజగోపాల్ రెడ్డిగారి సమస్యలో రాజగోపాల్ ఇల్ ట్రైట్ చేశారు అని ఇక్కడ
తీసుకువస్తే, మనం దానిని ప్రివిలెజెస్ లుంటికి రిఫర్ చేశాము. అసలు పాయింటు
ఏమిటంటే— ‘మికెందుకు యీ సంగతి అంతా?’ అని అంటే అంతేమీమీ? అసలు,
శాసనసభ్యులుగానే వెళ్లారు. ‘ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో టోక్యం’ అని అంటే— శాసనసభ్యులు
వెళ్ళవచ్చునా, లేదా? అని అంటే— మీరు కర్లెస్ క్రింద మాకు ప్రొవిజన్ యిచ్చారు.
‘మీరు వెళ్ళండి; మాట్లాడండి; వారు మర్యాదగా పిలుస్తారు ; మర్యాదగా పిలిచినప్పుడు
కాగితం అడుగుతారు; అడిగినప్పుడు మీరు చెప్పారండి’ అని చెప్పారు. మీరు వెళ్ళిన
తరువాత, ఇల్ ట్రైట్ చేస్తే— అసలు వెళ్ళవద్దంటారా, చెప్పండి, ఫుల్ వర్షని చెప్పండి,
అది వేరే విషయం. ఇదివరకు రాజగోపాలాచార్యులకసారి చెప్పారు— ‘అసెంబ్లీ
మొంబర్లు ఎవరుకూడా, చూ సెక్రటరీయట్ చుట్టుప్రక్కలకు రానక్కరలేదు’ అని.
అవిధంగానే మీరుకూడా చెబితే, మొంబర్లు ఎవరూకూడా వెళ్ళని పరిస్థితి ఏర్పడితే,
అది చాలా మంచిదే. Executive is separate from the judiciary as well as

the legislature is separate from the executive ఆ పండ్ మెంబర్ ప్రెసిపుల్
అనుకుంటారా, నయమే. కాని మీరు మమ్మల్ని వెళ్ళందని చెప్పారు. వారికి
యన్ స్ట్రక్చర్స్ ఇచ్చారు ; మాకు కాపీ ఇచ్చారు. అక్కడకు వెళ్ళి, మాట్లాడబోతే—
'సుప్రీమ్ యాజిక్ట్ చేయనక్కర్లేదు' అని అంటే— 'సర్టిఫైడ్ యాజిక్ట్
ఒకరికి అన్యాయం జరుగుతూ వుంటే, అది సాధించడానికి, మేము యాజిక్ట్ చేయ
డానికి కాకపోతే.... ఆ సెంట్రీ మెంబర్లుగా మా హక్కులను, మా బాధ్యతలను మేము
నిర్వహించనట్లే అవుతుంది. అందువలన, సెక్రెటేరియట్ కు పోతే, ఆ విధంగా
మాట్లాడడం— అసలు మమ్మల్ని వెళ్ళవద్దంటే అది వేరే విషయం. అందువల్ల దీనిని
తప్పకుండా ప్రీవిలెజెస్ కమిటీకి పంపించాలి. ఇదివరకు యిటువంటి సంఘటనపైనే
ప్రీవిలెజెస్ కమిటీకి పంపించాము. అందువలన, నా మనవి ఏమంటే— దీనిని తప్ప
కుండా ప్రీవిలెజెస్ కమిటీకి పంపించాలని.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :— అధ్యక్ష, ఇక్కడ ప్రైమా ఫెసి కేస్ వున్నదా, లేదా
అనేది పాయింట్. శాసనసభ్యులు సెక్రెటేరియట్ కుగాని, కలెక్టరేట్ కుగాని, ఎక్కడి
కయినా పోవచ్చు; పోయినప్పుడు— విత్ ఏ గ్రేటర్ ఎమౌంట్ ఆఫ్ రెస్పెక్ట్, వారిని
చూడాలి అని యన్ స్ట్రక్చర్స్ జారీ చేశారు. అవి మాకు పున్నాయి. వారికి కూడా
ఇచ్చారు. ఇక్కడ వున్న పరిస్థితి ఏమంటే— అక్కడ వారు రిప్రజెంటే చేయడానికి
పోయారు; పోయినప్పుడు— మినిస్టర్ అమౌంట్ ఆఫ్ రెస్పెక్ట్ ఏది? అది నయాలెట్
చేశాడు. అది ఒకటి—

Mr. Speaker :— Please hear me. Don't try to misunderstand me
Supposing a Member goes to an officer to represent. The officer does
not treat him properly. He is discourteous. He does not show due
regard which should be shown to a member. Does it amount to a
breach of privilege?

Sri P. Subbiah :— No, Sir. That is arrogance on the part of the
officer.

Mr. Speaker :— According to May's Parliamentary practice, to
constitute a breach of privilege, a libel upon a member must concern
the character or conduct of the member in that capacity; not only
that, the conduct or language on which libel is based must be actions
performed or words uttered in the actual transaction of the business
of the House.

Sri P. Subbiah :— What are the privileges of the members, then,
Sir?

Mr. Speaker :— You have got certain duties to perform in this
House as a Member. If, in the discharge of your duties outside any-
body were to question you, that amounts to a breach of privilege, or
if anybody were to make reflections on your conduct inside the Hou-
se, then again it amounts to a breach of privilege. Simply because
you enter into some kind of discussion or something and anybody
knowing that you are a Member of the Assembly, does not show you
respect or shows discourtesy, does it amount to a breach of privilege?
A.G.O. has been issued to all the officers to show proper respect to
to the members, to hear their representations and all that. But if they
violate that G.O. they are liable to disciplinary action by the Author-
ity concerned. If you bring it to the notice of the concerned Minister

or Chief Minister, he might take disciplinary proceedings against him for not properly observing that order. The question raised here is one of breach of privilege. This is not a thing which will arise rarely. Everyday it is arising. Kindly quote one or two instances where such cases have been treated as amounting to breach of privilege by other legislatures in the country or by the House of Commons : one instance where such cases have been treated as amounting to breach of privilege. Members have got certain duties to perform outside. People in his constituency go to him, represent to him certain things. He has got necessarily to meet the officers concerned, represent to them on behalf of the people and try to get them remedied as far as possible. If, in the discharge of his duties outside, an officer does not treat him properly then, whether it amounts to breach of privilege or whether disciplinary action should be taken against them are the only two things.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— అభ్యయే, తమరు చెప్పినది చాలా క్లియర్ గా వున్నది. దానిపైన నేను ఒక విషయం తమకు దృష్టికి తీసుకురావలయుననుకుంటున్నాను. Not only in this period, even in previous periods 62, 65 యా పీరియడ్స్ లో కూడా యిటువంటి యిన్ ఫ్రెన్ డెస్ చాలా వచ్చాయి. యం. యల్. ఏస్ అఫీసర్లను కలుసుకున్నప్పుడు, అఫీసర్లు యొక్క బ్రెవ్ లెస్.... వారు ఏట్లా ట్రీట్ చేయాలి—విషయాలు చెప్పాయి.... యాస్ట్ గోదావర్లో, యెస్ట్ గోదావర్లో, తిరలెత్తరు గారు, వాటి రమణరావుగారిని

Mr. Speaker:— That was the Collector of East Godawary, Mr. Nair. He has clearly made a reflection on the entire House saying "It is not the Assembly for you to speak as you please." That is a clear case amounting to a breach of privilege or contempt of the House. He apologised and he was let off.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— ఇటువంటి యిన్ ఫ్రెన్ డెస్ వున్నాయి. తరువాత, కీసెంట్ గా రాజగోపాలరెడ్డిగారి కేసు వచ్చింది.

Mr. Speaker:— The privilege Committee said: "In view of the things that the officer said viz., 'I never made the statement, but still if the Member thinks that I made the statement, I regret' it was dropped and no recommendation was made by the Privileges Committee.

Sri B. Ratnasabhapathi:—As far as this Assembly is concerned, Mr. Rajagopal Reddy's case was referred to the Privileges Committee. Mr. Rajagopal Reddy approached the officer for personal obligation which certainly we do not appreciate. రాజగోపాలరెడ్డిగారి కేసులో, ఆయన పర్సనల్ అబ్లిగేషన్ విమతం అఫీసర్ వద్దకు పోయినప్పుడు, ఆయన డిస్ రిబ్బయన్ గా మాట్లాడినా, ఆయన రిజెక్ట్ చేసినప్పటికీ కూడా — We have thought it fit to refer that case to the privileges committee. Here, the notice raised by Mr. Bajan and other hon. Members is that they approached the officer not for any personal obligation. Here, the question is that a number of people were thrown out of jobs. The people were there for some time. It is a public issue, they have gone there to discuss about with him. And the question as to how he treated them arises. Not only that. The intention was not discussed. He was not prepared to discuss. It is not as though these people have gone there for

any personal obligation and that he refused to oblige them. It is a question which the Assembly was going to be seized of and they wanted to get some clarification, some information as to why the government had decided to throw out the people. This is a very important case. Therefore, it is not only a question of self respect. The issue is very important. In the past, we have sent such issues to the Committee.

Mr. Speaker:—I am only asking whether there is any previous ruling, whether there was any instance whether the facts were similar and where it was held that it amounted to a breach of privilege. If there is any such thing I will certainly consider. It is not as if I approve of what the officer has done.

Sri B. Ratnasabhapathi:—Let the Committee consider all the facts. If what the members say is true, the question is whether it amounts to a breach of privilege.

Mr. Speaker:—Let us see what the concerned Secretary said about it.

(The Minister for Marketing) Sri Ramachandra Rao Kalyani :—I am reading out the explanation of the officer. "I was studying a case to prepare myself for an important meeting with the Chief Minister and was to leave in another 3 minutes when the three M. L. sent in a slip for admission. Hard-pressed for time that I was, I would have excused myself but for the fact they were legislators. My allowing them suggests deference and not any intention or inclination of showing discourtesy to them. I was busy studying the papers for the meeting and so did not note their entry into the room and taking their seats. I did bow when I saw them. Admittedly, I was looking into the file and they had already taken seats. The question therefore of my asking them to sit did not arise. My failure to see them enter the room, easy to understand and easier to concede in the circumstances, could not be stretched to the point of equation with wilful disrespect. The only other act supposedly derogatory to their privilege could be my leaving the room without "taking leave" or closing the discussion. I had told them right at the beginning that I could not spare more than three minutes in view of prior engagement with the Chief Minister. The question therefore of my closing the discussion at the point of their satisfaction did not arise. My taking leave of them was similarly not relevant. It was after telling them regretfully that I could not give them any more time that I left the room. Now as for the contents of the interview, even as presented by them, they do not add up to any disrespect. What has been put down in Telugu was somewhat like this. I cannot recall the words now; I could only give the relevant substance. ఇంతకు పూర్వమే ముఖ్యమంత్రి గారికి యీ విషయమై సమర్పించుకున్న వినతిపత్రం వారి ఆజ్ఞానుసారం పరిశీలనలో ఉన్నది. అంతేగాదు, నిన్ననే ఒక పెద్దమనిషి యీ విషయమై కలిసినారు. వారు అప్పటి డైరెక్టర్ ఆఫ్ మార్కెటింగ్ 200-300 శబ్దాలు లీసుకొని—వేలు కాదు. ఎం. ఎల్. పి పేర్కొన్నట్లు—ఉద్యోగాలు ముచ్చినమాట వాస్తవమేకాని, నియమించబడినవారు చాలాకాలంనుంచి వున్నారకాన వారిని యిప్పుడు తీసివేయుట దాగుండదు

కదాచని చెప్పిరి. మీకుకూడా ఆ నియామకాలు అంచాల్పవై ఆధారపడి వున్న సంగతి బహుశ తెలిసే వుండును. అది అంతా నిజమేకావచ్చు, కాని ఉద్యోగులను శిక్షించుట ఎందుకని ఎం. ఎల్. పీ. చెప్పిరి. అపై వారి రిప్రజెంటేషను పరిశీలిస్తున్నామని చెప్పినాను...

(Mr. Speaker continued to read the explanation of the officer

"There was obviously no aspersion whatever on the M. L. As. Normally whenever I receive representations from M. L. As. and other leaders on behalf of Government servants, I tell them right at the outset that it is not proper for them to espouse the cause of Government employees who could be proceeded against and harmed on the score of such espousal. I even say normally that it would be advisable if they concern themselves with policy matters of public interest. In the instant case somehow I referred to this aspect later. It is very odd indeed that while Government servants are prohibited from using outside pressures in furtherance of their interests, there is yet inadequate awareness and less observance of the corresponding do's and don'ts in outside responsible quarters. And when efforts are made to educate them about the need to help us enforce Government servants Conduct Rules, they are not appreciated. It is time something was done at Government level to remove this oddity.

Not unusually, whenever an M. L. A. having responded in at junior levels in individual cases approaches me, I make it a point to explain to him that an M. L. A.'s position is very high next only to Minister and that it will not be fit his status to go about meeting subordinate officers in non policy, individual cases.

"I have always held M. L. A. ship in high esteem and have been distressed at times when I saw the status compromised by the manner (born of unawareness of status) of all persons approaching government officials. It is really ironical that of all persons I should have been accused of discourtesy to M. L. As.

"I am confident that the above exposition will clear me of the accusation that any disrespect was shown or even intended by me to the M. L. As'.

That is what he says. On this have you got anything to say. It all depends upon how we interpret certain things. So far representation and interference in administrative matters are concerned one may say it is only representation and not interference. It is difficult to draw a line.

శ్రీ టి. సి. రాజన్ : ముగ్గురం పోయాము. కొన్ని వందలమంది ఉద్యోగాలగురించి...

Mr. Speaker : — He says "I never meant any disrespect to the M. L. As. It was not my intention. I hold them in high esteem.

Sri T. C. Rajan : — If he expresses his regret then we can drop it

Mr. Speaker : — In what more manner do you want him to express his regret? He said 'never intended any disrespect. I hold them in the highest esteem.'

Sri B. Ratnasabapathi : — He (Sri T. C. Rajan) has accepted.

**CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE,**

re : Misappropriation and corruption indulged in by the President
of the District Co-operative Marketing Society, East Godavari.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :—అధ్యక్ష, నేను యీ కార్ అటెషన్ నోటీసు తూర్పు గోదావరి జిల్లా మార్కెటింగు కో-ఆపరేటివు సొసైటీలో జరుగుతున్న వ్యవహారాల గురించి యిచ్చాను. అన్ని జిల్లాల కో-ఆపరేటివు మార్కెటింగు సొసైటీలు కూడా యిట్లాగే వున్నాయనుకోండి. ఏదేవ చరిత్ర చూచినా ఏమున్నది గర్వకారణమన్న టుగా ఏ జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీ చూచినా కూడా ఒకటే గర్వ కారణం వున్నది. ఏ జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీ ఎన్ని లక్షలు తిన్నదనేదానిపై ఆ గర్వ కారణం ఆధారపడి వున్నది.

(Sri K. Ramanatham in the Chair)

ఈ జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీల లక్షలు జరిగింది మొదలు - ప్రసిడెంటుగారి వల్లూరి సత్తి రాజుగారు ఆ మార్కెటింగు సొసైటీయొక్క డబ్బు, దానికి వచ్చే ఎరువులు, మిగతా ఆదాయం అన్నీకూడా ఏ విధంగా తినాలన్న ఉద్దేశంతోనే, ఆ వ్యయం కోనే వారు వచ్చినట్లున్నది. ఆయన నవంబరు 1969 నుంచి మొదలుపెట్టారు. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో, మిగతా కోస్ట్ జిల్లాల అన్ని ప్రాంతాలలో కూడా సైకోను వచ్చిన కాలం అది. అప్పటిలో చాలా నష్టం అయిపోయింది. రైతులకు అస్తి పాసులకు, పంటలకు బాగా నష్టం వచ్చింది. అది అవకాశంగా తీసుకొని జిల్లా కలెక్టరువారికి ఒక రిపోర్టు పంపించుకున్నారు. నాకు వచ్చిన భోగట్లాను బట్టి జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీవారు ఒక రిజల్యూషనుకూడా వ్రాసి పంపించారు. దాదాపు రెండున్నర లక్షలు విలువ కలిగిన ఎరువులు అన్నీ ఈ తుపానువల్ల ధ్వంసమైపోయాయని వాటిని రైటాప్ చేయాలని వ్రాసి పంపారు. అది ఒక ఇన్ సైన్స్. దాని ప్రకారం రెండున్నర లక్షల రూపాయల ఎరువులు ధ్వంసమైపోయాయని ఒప్పుకుంటే రైటాప్ చేయాలని వ్రాసారు. దీనిపై ముఖ్యమైన వ్యక్తులు కొంతమంది మార్కెటింగ్ సొసైటీ డైరెక్టర్లుగా ఉన్న పెద్దలు ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తెచ్చారు. ఏటిషన్ పెట్టారు. పాంపెట్స్ పంచి పెట్టారు. రెండున్నర లక్షలు కాదు. అర్థ లక్ష కూడా లేదు. 15 పేలు విలువ కలిగిన అమోనియం సల్ఫేటు మాత్రమే దెబ్బ తిన్నది. తుపానువల్ల కాదు, దాని తరువాత దెబ్బతిన్నది అని వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. రెండున్నర లక్షలనేది ప్రాద్ అని ఒక ఉద్దేశంతో రెండున్నర లక్షల విలువ కలిగిన అమోనియం సల్ఫేటును అమ్మకం చేసుకుని దుర్వినియోగం చేసుకోడానికి ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసారని దృష్టికి తెచ్చారు. తరువాత రాజమండ్రి డిపోలోను ద్వారపూడి డిపోలోను ఉన్న అమోనియం సల్ఫేటును వారు కాజేయాలని చూసారు. దాదాపు లక్షరూపాయల విలువకలిగిన అమోనియం సల్ఫేటును డిపో వాచ్ మెన్ ను గొడొన్ సూపర్ వైజ్ చేసే ప్లాన్ ను బెదిరించి లాక్కు పోవడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయి. రెండు విషయాలు మాత్రమే చెబుతాను. దీనిపై ఇంకా కొన్ని ఘనకార్యాలు చేసారు ఆయన. దాదాపు 60 లక్షలు విలువకలిగిన ఫర్టిలైజర్లు విశాఖపట్నం నుంచి మద్రాసు పోర్టు నుంచి రవాణా చేయవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. అది ప్రతి జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీకి వచ్చింది. ట్రాన్స్ పోర్టు ఏజెంటుకు అప్పగించారు. ఇక్కడ ఏజెంటు పేరు పోలిస్ రామచంద్రరావు అనే వ్యక్తి. ఆయన ప్రతిదెండు గారికి దగ్గర

Calling attention to a matter of urgent public importance : 10th March, 1970. 709
 re : Misappropriation and corruption indulged in by the President of the District Co operative Marketing Society, East Godavari.

చుట్టం. ఆయనకు సార్వేస్పీ లేదు. ఇన్ సెల్యంట్ ఐన వ్యక్తికి 60 లక్షలు విలువ కలిగిన ఎరువులను విశాఖపట్నంనుంచి మద్రాసునుంచి రాజమండ్రికి ద్వారపూడికి రవాణా చేయడానికి కంట్రాక్టు ఇవ్వడం జరిగింది. ఏ ఉద్దేశంతో జరిగిందనేది ముఖ్యం. మొత్తం 60 లక్షల కాకుండా ట్రాన్స్ పోర్టు ఛార్జెస్ కాకుండా రవాణా చేయకుండా పోయే పరిస్థితి తీసుకువచ్చి అంతా మాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో జరిగింది. ఆయన జిల్లా మార్కెటింగు సొసైటీ ప్రశ్నలకు మాత్రమేకాదు. మండపేట మార్కెటింగ్ సొసైటీ ప్రశ్నలకు కూడా. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 30 మార్కెటింగ్ సొసైటీలున్నాయి అనుకుంటాను. ఆయన మండపేట మార్కెటింగ్ సొసైటీ ప్రశ్నలకు కూడా ఉంటూ మార్కెటింగ్ ఫెడరేషనునుంచి దాదాపు లక్ష రూపాయలు అప్పుగా తీసుకున్నారు చాలా కాలం ఐనది. తీర్చే టైం కూడా మించిపోయింది. ఎక్స్ టెన్షన్ ఇచ్చారు. మరల ఇచ్చారు. చట్ట విరుద్ధంగా కూడా ఇచ్చారు. దాని ప్రకారం జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీకి అధ్యక్షునిగా ఉండే అర్హతను కూడా పోగొట్టుకున్నారు. ఐనప్పటికీ ఆయనను కంటిన్యూ చేస్తున్నారు. ఇందులో ముఖ్యమైన విషయం అది. ఈ మార్కెటింగ్ సొసైటీలోని చిన్న ఉద్యోగులు, విజినెస్ మానేజరు వీరందరూ దోపిడీ ప్రయత్నాలను ప్రతిఘటించి మార్కెటింగ్ సొసైటీని ప్రజల ఆస్తిని రక్షించడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే ఆ విజినెస్ మానేజరును ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. ఈ రోజున ఆయన, ఆయన అనుయాయులు చేస్తున్న దుర్మార్గాలను అక్రమాలను అపరాధానికి ప్రయత్నం చేసే విజినెస్ మానేజరును మార్చారు. ఆయన చేసిన తప్పులేదు. ఆయనను ట్రాన్స్ ఫర్ చేశారు. ప్రశ్నలకు గారు చేస్తున్న ప్రతి అన్వేషణను అక్రమాన్ని ఇన్ వెస్టిగేషన్ ఇన్ వెస్టిగేషన్ కరెన్షనును కప్పిపెట్టి వాటిలో భాగస్వామిగా ఉంటూ ఆయనకు ఎన్నో రకాలుగా తోడ్పడుతున్న డి.ఆర్.ను మార్చడం జరుగులేదు. Very serious allegations have been levelled against the D. R. ; they have not been enquired into; no officer has looked into the charges; still he continues jolly well to help the President. కనుక ఇటువంటి పరిస్థితులన్నీ జరుగుతున్నాయి. ఇతర జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీలలో ఇటువంటి పరిస్థితులున్నాయా లేదా అంటే ఉన్నాయి. కాని ఇక్కడనే డైరెక్టర్లు ఉన్న పెద్ద మనుష్యులు పి. పద్మనాభం అనే ఆయన పిటిషన్ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి అనేకసార్లు చెప్పుకున్నారు. ఈ విధంగా అన్వేషణం జరుగుతోంది. పొరపాట్లు జరుగుతున్నాయని చెప్పారు. ప్రభుత్వంవారు యాక్షను తీసుకోకపోవడం అన్వేషణం అని చెప్పారు. వెంటనే ఆర్డర్ డి.ఆర్.ను మార్చాలి. ఆ విజినెస్ మానేజర్ పని సక్రమంగా జరిగి రైతులకు ఉపయోగం కలిగేట్లు చేయాలనే వాడు కనుక ఆయన ఎక్కడ ఉన్నా ఇక్కడకు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ డి.ఆర్.ను మార్చి జాయింట్ రిజిస్ట్రారు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఇంటిగ్రిటీ ఉన్న ఆఫీసరును పంపి ఈ మార్కెటింగ్ సొసైటీ ఎఫైర్స్ ను కాలంకాపంగా విచారించాలి. అట్లు ప్రకారము ప్రశ్నలకు సత్తిరాజుగారు ఉండడానికే వీలులేదు. మండపేట సొసైటీ లక్ష

710 10th March, 1970. Calling attention to a matter of urgent Public Importance:
re : Misappropriation and corruption indulged in by the President of the District Co-operative Marketing Society, East Godavari.

రూపాయిలు బకాయి ఉంది. ఆయనను వెంటనే తొలగించి అన్నీ విచారణ చేస్తే న్యాయం జరుగుతుంది మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజలకోసం ఈ సొసైటీలను దుర్వినియోగం చేస్తుంటే ప్రభుత్వం చేసే భార్యక్రమం వేరే తీసుకోవాలి.
It is going to be very reprehensible. I appeal to the Minister at least to open their eyes in regard to this society in this district biggest district—to set an example -- and to see that this man is immediately dealt with for all the actions for which he has been responsible.

శ్రీ టి. రామస్వామి :—కాకినాడ జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీ గురించి ఒక ఇద్దరు డైరెక్టర్లు కలెక్టరు గారు ముఖ్యమంత్రిగారికి అర్జీ పెట్టారు. అందులో విషయాలు ఏమిటంటే—సవంబరు నెలలో వచ్చిన తుఫానులో 2.3 లక్షలు నష్టం వచ్చిందని జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీ రెజిస్ట్రార్లను పాస్ చేసినదని తరువాత కలెక్టరు గారికి విచారణ చేయమని పంపిస్తే డి. ఆర్. 39 వేల స్టాక్ తడిసినదని నష్టం తేల్చాలంటే స్టాక్స్ ఎగ్జామిన్ చేసి అమ్మిన తరువాత కాని తేలదని అట్లాగే కలెక్టరుగారికి చెప్పారు. ఉద్యోగులను కొట్టడం, తన్నడం రుజువు కాలేదని కలెక్టరు గారు వ్రాసారు. The whole thing is under examination. సె. 51 క్రింద ఎన్క్వయరీ చేసారు.

శ్రీ బి. రత్నసఖాపతి :—సె. 41 క్రింద ఎన్క్వయరీ చేస్తే డైరెక్టర్లు అట్లాగే ఉంటారా? స్పెషల్ ఆఫీసరును పేసి ఎన్క్వయరీ చేయాలా, అక్కరలేదా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :—వారు ఉండగానే సె. 51 క్రింద ఎన్క్వయరీ చేస్తారు. పూర్తిగా ఎన్క్వయరీ చేసి రిపోర్ట్ ఇవ్వాలి ఫిక్స్ చేస్తారు. తీసివేయడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదు. సె. 51 క్రింద ఏమైనా తేలితే యాక్షను తీసుకుంటారు. అది తొందరలో చేస్తారని మనవిచేస్తున్నాను. ఎలిగేషన్లు మాత్రం వచ్చాయి. వాటిని ఎన్క్వయరీ చేసి తప్పకుండా యాక్షను తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. డి. ఆర్. ట్రాన్స్ఫర్ గురించి అర్జీలో చెప్పారు. ఆయన హౌస్ ఇన్ గ్లోవ్ ఉన్నారని అన్నారు. కలెక్టరు గారు మాత్రం ఇదమిద్దంగా ఏమీ వ్రాయలేదు. ఆయన వ్రాస్తే తప్పకుండా యాక్షను తీసుకుంటాము. ఎలిగేషన్లలో పదవ వంతు నిజం ఉన్నా ఆయన అక్కడ ఉండడు. తప్పకుండా పంపివేస్తాం. కలెక్టరు గారి రిపోర్టు కోసం ఎదురుచూస్తున్నాము. రాగానే యాక్షను తీసుకుంటాము. ట్రాన్స్ఫోర్టు గురించి—బిజినెస్ మానేజరు పెండర్లు పిలిస్తే కొన్ని పెండర్లు వచ్చాయి. అందులో లోయస్టు పెండరు పి. రామచంద్రరావు పెట్టారు. ఇటువంటి విషయాలలో జాగ్రత్తగా ఉండాలి. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినది నిజమే. ఈ మధ్య కొన్ని సొసైటీలలో ఇట్లాగే కాజేసి నష్టం వచ్చింది. ఇది రిజిస్ట్రారు ఇన్ స్పెక్టర్ నకు విరుద్ధంగా ఉంది కనుక ఆపివేసారు. ఈ విషయంలో వారిది పొరపాటు లేదు. ఒక్క ఇస్తా కూడా వారు ట్రాన్స్ఫోర్టు చేయలేదు. రైల్వేల మీద స్వంత లారీల మీద ట్రాన్స్ఫోర్టు చేసారు. ఇన్ స్పెక్టర్ నకు విరుద్ధంగా ఉంది కనుక పెండరు యాక్సెప్ట్ చేయలేదు. ప్రశ్నెంటు డెలిగేటుగా ఉండడానికి కూడా తగదని పెట్టారు. పేజీ మార్కెటింగ్ పెడరేషను వద్ద లక్ష రూపాయిలు అప్పు తీసుకున్నారు.

Government Resolutions : 10th March, 1970. 711
re: Election of representatives to serve on
the Zonal and Divisional Railway
Users' Consultative Committees.

అందులో 85 వేలు ఇంకా ఇవ్వవలసి ఉంది. అందుచేత అయినకు డిస్క్వాలిఫై
కేషను రావాలి. కాని నేడు మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ వారు 31-1-70 వరకు
డ్రైము ఇచ్చినారు. దాని తరువాత 3 నెలలవరకు ఉంటుంది. కాబట్టి 30-4-70
వారికి డిస్క్వాలిఫైకేషను రాదు. అయిన తరువాత If still they owe money to
the State Marketing Federation, he will be disqualified. అప్పటి దాకా
అలానికి డిస్క్వాలిఫైకేషన్ రాదని నునవిచేస్తున్నాను. ఈ వ్యవహారం అంతా
జాగ్రత్తగా చూస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

PAPEE LAID ON THE TABLE

Sri P. Ankineedu Prasad Rao. (Minister for Commerce) :—Sir,
I beg to lay on the Table a copy of the amendments to the Andhra
Pradesh Weights and Measures (Enforcement) Rules, 1958 issued in
G. O. Ms. No. 511, Industries, dated 10-5-'69 as required by sub-
section (4) of section 45 of the Andhra Pradesh Weights and Measures
(Enforcement) Act, 1958.

Mr. Chairman paper laid.

GOVERNMENT RESOLUTION

re: ELECTION OF REPRESENTATIVES TO SERVE ON THE ZONAL
AND DIVISIONAL RAILWAY USERS' CONSULTATIVE COMMITTEES

Sri J. V. Narasing Rao, (Deputy Chief Minister) : —Sir, I beg
to move :

1. "That as the South Central Railway Administration requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature for Divisional Railway Users' Consultative Committee, Vijayawada to be reconstituted for a period of two years from 1-1-70 to 31-12-71, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Central Railway, the name of the Member elected by this Assembly for the period from 1-1-70 to 31-12-71".
2. "That as the South Eastern Railway Administration requested this Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature for Divisional Railway Users' Consultative Committee, Waltair, to be reconstituted from 1-1-1970 the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Eastern Railway, the name of the Member elected by this Assembly to serve on the aforesaid Committee for the period from 1-1-70 to 31-12-1971".
3. "That as the South Central Railway Administration requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature for Divisional Railway Users' Consultative Committee, Hubli to be reconstituted for a period of two years from 1-1-1970 to 31-12-1971, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Central Railway, the name of the Member elected by this Assembly for the period from 1-1-1970 to 31-12-1971".

re : Election of representatives to serve on the Zonal and Divisional Railway Users' Consultative Committees.

4. "That as the South Central Railway Administration requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature for Divisional Railway Users' Consultative Committee, Secunderabad to be reconstituted for a period of two years from 1-1-1970 to 31-12-1971, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Central Railway, the name of the Member elected by this Assembly for the period from 1-1-1970 to 31-12-1971".
5. "That as the Southern Railway Administration requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature to serve on the Divisional Railway Users' Consultative Committee, Guntakal Division, to be reconstituted for a period of two years from 1-1-70 to 31-12-71, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, Southern Railway, the name of the Member elected by this Assembly to serve on the aforesaid Committee for the said period".
6. "That as the term of the present member of the Zonal Railway Users' Consultative Committee of the Southern Railway will expire on the 31st March, 1970 and the Committee will have to be reconstituted thereafter, the Southern Railway Administration have requested the Government to communicate the name of a representative of the A. P. Legislature for the term of its office from 1-4-1970 to 31-3-1972, this Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, Southern Railway the name of one Member elected by this Assembly to serve on the Committee for the afove period".
7. "That as the South Eastern Railway Administration have requested the Government to communicate the name of One representative of the Andhra Pradesh Legislature for the Zonal Railway Users' Consultative Committee of South Eastern Railway, to be reconstituted from 1-4-1970, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Eastern Railway, the name of the Member elected by the Assembly to serve on the Committee aforesaid for the period from 1-4-1970 to 31-3-1972".
8. "That as the South Central Railway Administration have requested the Government to communicate the name of One representative of the Andhra Pradesh Legislature on the Zonal Railway Users' Consultative Committee of South Central Railway, to be reconstituted from 1-4-1970, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Central Railway, the name of the Member elected by the Assembly to serve on the Committee aforesaid for the period from 1-4-1970 to 31-3-1972".

re : Election of representatives to serve on the Zonal and Divisional Railway Users' Consultative Committees.

Mr. Chairman :—Resolutions moved.

(Pause)

Mr. Chairman :—The question is :—

1. "That as the South Central Railway Administration requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature for Divisional Railway Users' Consultative Committee, Vijayawada to be reconstituted for a period of two years from 1-1-70 to 31-12-71, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Central Railway, the name of the Member elected by this Assembly for the period from 1-1-70 to 31-12-71."
2. "That as the South Eastern Railway Administration requested this Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature for Divisional Railway Users' Consultative Committee, Waltair, to be reconstituted from 1-1-1970 the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Eastern Railway, the name of the Member elected by this Assembly to serve on the aforesaid Committee for the period from 1-1-70 to 31-12-1971."
3. "That as the South Central Railway Administration requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature for Divisional Railway Users' Consultative Committee, Hubli to be reconstituted for a period of two years from 1-1-1970 to 31-12-1971, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Central Railway, the name of the Member elected by this Assembly for the period from 1-1-1970 to 31-12-1971."
4. "That as the South Central Railway Administration requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature for Divisional Railway Users' Consultative Committee, Secunderabad to be reconstituted for a period of two years from 1-1-1970 to 31-12-1971, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Central Railway, the name of the Member elected by this Assembly for the period from 1-1-1970 to 31-12-1971."
5. "That as the Southern Railway Administration requested the Government to communicate the name of the representative of the Andhra Pradesh Legislature to serve on the Divisional Railway Users' Consultative Committee, Guntakal Division, to be reconstituted for a period of two years from 1-1-70 to 31-12-71, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, Southern Railway, the name of the Member elected by this Assembly to serve on the aforesaid Committee for the said period."

re : Election of representatives to serve on the Zonal and Divisional Railway Users' Consultative Committees.

6. "That as the term of the present member of the Zonal Railway Users' Consultative Committee of the Southern Railway will expire on the 31st March, 1970 and the Committee will have to be reconstituted thereafter, the Southern Railway Administration have requested the Government to communicate the name of a representative of the Andhra Pradesh Legislature for the term of its office from 1-4-1970 to 31-3-1972, this Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, Southern Railway the name of one Member elected by this Assembly to serve on the Committee for the above period".
7. "That as the South Eastern Railway Administration have requested the Government to communicate the name of one representative of the Andhra Pradesh Legislature for the Zonal Railway Users' Consultative Committee of South Eastern Railway, to be reconstituted from 1-4-1970 the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Eastern Railway, the name of the Member elected by the Assembly to serve on the Committee aforesaid for the period from 1-4-1970 to 31-3-1972".
8. "That as the South Central Railway Administration have requested the Government to communicate the name of one representative of the Andhra Pradesh Legislature on the Zonal Railway Users' Consultative Committee of South Central Railway, to be reconstituted from 1-4-1970, the Assembly do recommend to the Government to communicate to the General Manager, South Central Railway, the name of the Member elected by the Assembly to serve on the Committee aforesaid for the period from 1-4-1970 to 31-3-1972".

The Resolutions were adopted.

Sri V. B. Raju (Siddipet):—Since there is only one member for each Committee and every time one member has to be elected by the House, it will not be possible for the Opposition to get any seat as per the procedure. Since there are 8 committees and 8 members, I would request the Government to assure the representation from the Opposition as per the strength. It will be a good convention.

Mr. Chairman:—It is for the leaders to meet together and decide. The Resolutions have been moved in the Assembly.

Sri V. B. Raju:—We will move in the matter but what response would there be from the Government before the Leaders meet. The opposition must have its own representation,

శ్రీ వి. విఠంజనరావు :—మంత్రిగారి ఉద్దేశ్యము చెప్పవచ్చును కదా.

Sri J. V. Narasinga Rao :—We look to the conventions and other things and take a decision.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య :— ఇంతకుముందు ఆపోజిషనుకు లేకుండా ప్రభుత్వ పక్షమే తీసుకోవడం అలవాటుగా ఉన్నది. అయితే పార్లమెంటులో ప్రత్యేకంగా ఆపోజిషన్ కు కొన్ని ఇచ్చేశారు. వారు ఏవయితే ఫాలో అయినారో ఆ విధముగా వారు మూడు నాలుగు సీట్లు తీసుకున్నప్పటికీ ఒకటి రెండు సీట్లు ఆపోజిషనుకు యివ్వడానికి వీలుంది. పార్లమెంటులో అనుసరిస్తున్న విధానాన్ని యిక్కడ కూడా అనుసరిస్తే బాగుంటుంది అని ఆమె ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయడు (కొహ్వాడు) :— దీనికి రెలవెన్ని ఉందో లేదో నాకు తెలియదు కాని పూర్తి-హైదరాబాదు ఎక్స్ ప్రెస్ ఎడ్డుల బండికంటే అన్యాయంగా నడుస్తున్నది. దానివల్ల మాకు చాలా కష్టంగా ఉంది.

Mr, Chairman :—With reference to the resolutions moved by the Deputy Chief Minister regarding the allotments of representatives to the Zonal Railway Users Consultative Committees, I fix 12 P. M. on 16-3-70 as the time within which the nominations of candidates for such election should reach the Secretary, Legislature. If the number of candidates nominated exceeds the number of vacancies to be filled, a poll will be taken on a further date which will be announced in due course. The election will be by ordinary method of direct election and not according to the principle of proportional representation by means of a single transferable vote."

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1970-71.

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS DEMANDS NO. I—LAND
REVENUE RS. 6,8,95,000.

DEMANDS NO. XXXV—FAMINE RELIEF RS. 1,05,09,900.

శ్రీ బి. రత్నసభాపతి :— అధ్యక్ష, ఈ రెవిన్యూ డిమాండు చాలా పెద్ద డిమాండు. ప్రతి సంవత్సరం దీనిపైననే సభ్యులు సుదీర్ఘంగా చర్చలు జరుపుతూ వచ్చారు. మరి డిస్ట్రిక్ట్ అడ్మినిస్ట్రేషను అంతా చాలా భాగం ఈ రివిన్యూ డిమాండు పైననే ఆధారపడి ఉన్నది. అటువంటిప్పుడు మనం తెలుసుకోవలసిన విషయాలు చాలా ఉన్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం గతంలో రివిన్యూ మంత్రిగారు ఈ డిమాండును చర్చకు ప్రవేశపెట్టేటప్పుడు చాలా విషయాలు మనకు తెలియచేస్తూ వచ్చారు. కాని ఈ సంవత్సరము 3.4 పేజీలతో స్పీచ్ అంతా పూర్తి అయిపోయినది. నా ఉద్దేశ్యము వారు తెలియ చేసిన విషయాల కంటే తెలియ చేయని విషయాలు చాల విన్నవేమో. గత సంవత్సరానికి, ఇప్పటికి ఒక తేడా వుండవచ్చును. చాల డిపార్టుమెంటు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో లేవనే ఉద్దేశ్యముతో కొన్ని విషయాలు రాకపోవచ్చును. 4, 5 ముఖ్యమైన పాయింట్లు వున్నప్పటికీ ఈ సేటుమెంటులో లేని విషయాలు కొన్ని వున్నవి. వాటిపైన కూడ మంత్రిగారు బయట కొన్ని ఉపన్యాసాలు చేశారు. ప్రజల దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. అవి కూడ యిందులో పొందుపరచి వుంటే బాగుండేది. వారు కరువు గురించి మొదట చెప్పారు. దానికి సంబంధించి నవంబరు నాటికే ఎంత ఖర్చు అయినది తెలియచేశారు. కరువు వచ్చిన ప్రాంతాలలో వారు చేసిన కార్యక్రమాలకు 4.06 కోట్లు ఖర్చు పెట్టామని చెప్పారు. కరువు అనేది కొన్ని శతాబ్దాలుగా వస్తున్న ప్రైవేట్ కు. దానిని గురించి సభ్యులు

అనేకసార్లు ఇక్కడ చెబుతూ వుంటారు. ప్రభుత్వము ఏమి చేసినప్పటికీ శాశ్వత కరువు నివారణకు ప్రయత్నము చేయలేదని చెప్పడము జరుగుతూ వచ్చినది. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత అనేకసార్లు కరువును ఎదుర్కొన్నాము. రాయల సీమలో 1950-52 ప్రాంతములో వచ్చిన కరువు చాల తీవ్రమైనదని అనుకొన్నాము. అంతకంటె ఎక్కువ తీవ్రమైన కరువు వచ్చినది అని గత సంవత్సరము అనుకొన్నాము.

(Sri T. S. Murty in the Chair)

జరిగిన ఖర్చు కరువు నివారణకు సరిపోతుందా ? అది సక్రమముగా ఖర్చు అయినదా ? లేకపోతే శాశ్వత కరువు నివారణకు ప్రభుత్వము ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నదీ ఇందులో తెలియచేయలేదు. రాయలసీమలోని కొన్ని ప్రాంతాలు ప్రతి సంవత్సరము కరువుకు గురి అవుతున్న విషయము ప్రభుత్వానికి తెలుసు. కరువుకు గురి అవుతున్న తాలూకాలు దాదాపు 70, 71 అని లెక్క వేస్తే 45 తాలూకాలు రాయలసీమలోనే వున్నవని తెలియచేస్తున్నాను. ఈ ఇన్ ఫర్మేషన్ ని ప్రభుత్వము ఆనెంబ్లీలో యిస్తే దానిపైన చర్చ కూడ జరిగింది. రాయలసీమకు ఒక డెవలప్ మెంటు బోర్డును ఏర్పాటు చేసి ఒక సబ్ కమిటీని వేస్తే సబ్ కమిటీ రిపోర్టులు బోర్డు దగ్గరకు రావడము, బోర్డు గవర్నమెంటుకు అందచేయడము జరిగింది. వెనుకవేడిన ప్రాంతాలలోనైతేనేమి, కరువుకు గురి అవుతున్న ప్రాంతాలలోనైతేనేమి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను అడుగు చేయాలంటే దాదాపు 150 కోట్లు ఖర్చు పెరిగితేగాని సాధ్యము కాదని తెలియచేశారు. అటువంటి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వము ఏమి చేస్తున్నదీ రెవెన్యూ డిమాండులో తెలియ చేయకుండా ఏదో 4 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాము అంటే అది ఎవరిని సంతృప్తి పరుస్తుంది అని మనవిచేస్తున్నాను. ఏ దేశ చరిత్రలో అయినా ఇంత విచిత్రమైన పరిస్థితి జరిగినదో లేదో తెలియదు కాని ఒక్క సంవత్సరములో కోస్తా జిల్లాలలో మూడు సార్లు తుఫాను వచ్చి బ్రిహ్మాండమైన నష్టమును కలుగజేసినది. ఒక వైపున కరువు, మరొక వైపున తుఫాను, ఒక్క సంవత్సరములో ఇంత నష్టము ఎక్కడా చూడలేదు. కొన్ని సంవత్సరాలు కలిపిన ఇంత నష్టము రాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రపంచములో ఇన్ని యుద్ధాలు వచ్చినవి. విపరీతమైన పరిస్థితులు ఏర్పడి నష్టము సంభవించినది. కాని ఇంత విపరీతమైన నష్టము వచ్చినా ఏమీ చేయకుండా రెండిన్నూ అవుతున్న ప్రభుత్వము వుండడము మనకు కలిగినది. ఈ దురతి మనకు కలిగినది. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వము వుంది. ప్రభుత్వము చేసిన కార్యక్రమము చాల తక్కువ. It does not touch the fringe of the problem. గొప్పగా ఏవో కార్యక్రమాలు చేస్తున్నామని తెల్పుకొన్నారు. ఒక ఇన్స్ట్యూషన్ లెచ్యూర్నగారు చెప్పిన తరువాత గవర్నరు ఎడ్రస్ కి జవాబు చెబుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. ఇతర రాష్ట్రాలతో పాటు సమానముగా మనకు కూడ కేంద్రము నుంచి ఎయిడ్ వచ్చినది అని చెప్పారు. మద్రాసులో కేవలము కరువు మాత్రమే వచ్చినదని వారి దృష్టికి తీసుకువచ్చాను. మనకు వచ్చినంత ఇంచెస్సివ్ ఫామిన్ వారికి రాలేదు. నేను చాల ప్రాంతాలు చూసి వచ్చాను. అని నేను చెబితే నన్ను హేళనగా, కోపముగా మాట్లాడారు. వారు పెద్ద వారు, కోపపడవచ్చును. నేను ఏమీ బాధపడడము లేదు. కరువువల్ల, సైకోస్ వల్ల జరిగిన నష్టానికి ఎంత ఖర్చు పెడుతున్నదీ, కేంద్రము నుంచి అసిస్టెన్స్ ఎంత వస్తున్నదీ లెక్క పెడితే మనకు 15, 16 కోట్ల కంటే ఎక్కువ రాలేదని తెలుస్తున్నది.

మన కంటే చిన్న రాష్ట్రమైన మద్రాసుకు 23, 24 కోట్లు వచ్చినది. కొందరు 27 కోట్లు అంటున్నారు. కాని ఏ అంతే బయటకు రాలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏ రాష్ట్రానికి ఎంత యిచ్చినది మనకు తెలియదు. మనకు తెలియచేయడానికి ప్రభుత్వము పూనుకొనడము లేదు. అంతా రహస్యముగా గూడుపుటానీ జరుగుతున్నది. కరువు, సైక్లోన్ వచ్చిన ప్రాంతాలలో రెమిషన్ యిచ్చామని తెలియచేశారు. ఇది కూడ చాల విచిత్రమైనది. అసలు రెమిషన్ అంటే ఏమిటో అర్థము కాలేదు. మాకు నష్టం చేసిన ఇన్ ఫర్మేషనునుబట్టి గాని, ఆఫీసర్లతో చేసిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలనుబట్టిగాని రెమిషను అంటే ఏమిటో తెలియని పరిస్థితి వున్నది. లచ్చన్నగారు డోర్లు మొదటి మొదలుకు ఉత్తరం వ్రాస్తే వారు క్లియర్ గా తెలియచేశారు. ఒక సంవత్సరంలో కరువు వచ్చి గాని, సైక్లోన్ వచ్చి గాని, ప్లడ్స్ వచ్చి గాని పంటలు నష్టపడితే శిస్తు వసూలు చేయకపోతే అది రెమిషనుకాదు. అది కేవలం శిస్తు సస్పెన్షన్ మాత్రమే అని నిర్వచనము యిచ్చారు. 3 సంవత్సరాలు వరుసగా కరువు వచ్చి గాని, పంటలు పండకపోతే, 6 అడాల లోపు పంట వుంటే అప్పుడు రెమిషన్ ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది కాని అంత వరకు రెమిషను రాదని అన్నారు. అది విచిత్రమైన నిర్వచనము. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 1376, 1377, 1378 ఫసలీలలో పన్నులు వసూలు చేయలేదు. కాని ఆ 3, 4 ఫసలీల శిస్తులు ఇప్పుడు 1379 ఫసలీతోపాటు వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ సంవత్సరాలలో సెస్సులు కూడ వసూలు చేశారో లేదో తెలియదు. పోయిన 3, 4 ఫసలీల పన్నులు కూడ వసూలు చేస్తున్నారు. వసూలు చేయడానికి వీలు లేదు వారి నిర్వచనము ప్రకారము రెమిషను యిచ్చారు. రెమిషన్ అంటే బకాయాలు కూడ రైట్ ఆఫ్ చేశారు. రెమిషన్ యిచ్చినందువల్ల అరియర్స్ రైట్ ఆఫ్ చేయాలని లచ్చన్నగారు, తాహశీల్దారు, కలెక్టరు దృష్టికి తీసుకువస్తే విచిత్రమైన నిర్వచనము యిచ్చారు. 1376 ఫసలీలో పాలవలస అనే గ్రామముతో పంటలు లేవు. రెమిషన్ యివ్వాలని డిక్లెర్ చేసి వుండగా పన్నులు ఎందుకు వసూలు చేశారని అడిగితే 1376 ఫసలీలో 6 అజాల పంట వుంది అని డిక్లెర్ చేశారు. కనుక ఈ రోజున అన్ని బకాయాలు వసూలు చేస్తున్నాము. రెమిషన్ కి ఎలిజిబిలిటీ లేదని జవాబు కలెక్టరు వ్రాశారు. 1376, 1377, 1378 అయిపోయినవి. 1379 వ ఫసలీలో రెమిషన్ కి ఎలిజిబిలిటీ వుందా లేదా అనేది తెలియచెప్పకుండా పంటలు నష్టపడినప్పుడు రెమిషన్ అనే కేటగరీ క్రిందకు వస్తుందో రాదో విచారణ చేయకుండా పోలీసుల సహాయముతో పన్నులు వసూలు చేస్తున్నారు. పన్నులు పోలీసు బలముతో వసూలు చేయాలా ? ఇది ప్రజాస్వామిక పద్ధతిగా వుందా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోజు రైతులను అంత హీనంగా, అంత దుర్మార్గంగా చూడవలసిన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందని అడుగుతున్నాను. ఇదివరకెన్నడో 5 సంవత్సరాలకు ఒక సంవత్సరము కరువు వస్తే ఇప్పుడు 5 సంవత్సరాలలో నాలుగు సంవత్సరాలు కరువు వస్తున్నది. కరువు వచ్చినప్పుడు రెమిషన్ ఇస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఆ సంవత్సరం వసూలు చేయకపోయినా మరు సంవత్సరం రూపాయికి 37 పైసల వంతున వచ్చిందని 4, 5 సంవత్సరాల ఎరియర్స్ కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. రెమిషన్ ఇస్తున్నామని రైతులకు ఎందుకు అపోహ కల్గిందని ? కొద్దిపాటి పంట

వచ్చినా ఎరియర్స్ అనే నెపంతో వారి పంటను దోపిడి చేయటం అన్యాయం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ఇందులో అటు ప్రభుత్వానికి, ఇటు రైతాంగానికి లాభం లేకుండా మధ్య వున్న పెద్ద మనుష్యులు తింటున్నారేమోనని నేను అనుకొంటున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం land reforms తీసుకు వస్తామని చెప్పారు. ఈ విధంగా heading వున్నా లోషల చూస్తే తెనస్సీ లాకు, లాండ్ రిఫార్మ్స్ కు తేడా వుంది. ఈ తెనస్సీ లా అనేది ఎందుకు తీసుకు వస్తున్నారు? ఈనాడు రోజు రోజుకు land విషయంలో జరుగుతున్న మార్పులవల్ల land reforms యొక్క ప్రాధాన్యత పోయిందనిపిస్తున్నది. వున్నట్లుండి ప్రభుత్వం ఎందుకు తీసుకువచ్చిందో ఆశ్చర్యంగా వుంది. 25% land holder కు, 75% tenant కు ఇవ్వాలన్నారు. స్వతంత్ర పార్టీ ఇటువంటి లాండ్ రిఫార్మ్స్ ను సపోర్టు చేయటానికి హెజిటేట్ చేయదు. Swatantra party will support it. ఎందుకు సపోర్టు చేస్తున్నారు? ప్రభుత్వం తీసుకువస్తున్న ఈ land reforms ని తక్షణానికి తీసుకురావటం లేదని నేను చెబుతున్నాను. ఇది ఎవరికీ ఉపయోగపడవని చెబుతున్నాను. అటువంటప్పుడు Swatantra Party will support it. ఈ రోజు వున్న పరిస్థితులనుబట్టి, సోషల్ స్ట్రక్చర్ ను బట్టి లాండ్ రిలేషన్స్ బట్టి ఎంత మంది తెనెంట్స్ దీనివల్ల లాభపడుతున్నారని నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. Let them not be hypocritical. Let them tell us how many tenants are being benefitted by the piece of legislation. ఎవరు land lord, ఎవరు తెనెంట్ అనేది రికార్డు లేదు. I raised this point in the consultative Committee. How are you going to establish that a particular tenant is enjoying a particular piece of land belonging to a particular landholder? Registered agreement వుంటే ఈ piece of legislation అనవసరం. It is irrelevant. ఇదివరకే లాభం లేదు. It is superfluous. It does not serve any purpose. He is already a protected tenant. Amongst the tenants in Andhra Pradesh to-day not even 1% has got the written documents. Perhaps even less than 1%. ఇది ప్రజలలో అపోహ కలిగిస్తుంది. ఈ రోజు written agreement లేని tenants కు ఈ legislation ఎట్లా ఉపయోగపడుతున్నది? Therefore if the Government is honest about it, they can come forward with a piece of legislation which is useful to the real tenant who is actually cultivating the land and for whom there is any record. There will never be any records at all. అటువంటప్పుడు ఈ legislation ఎందుకు? లాండ్ ఎసైన్ మెంటుకు ఆర్డర్ ఇచ్చారు. ఈ రోజు గవర్నమెంటు భూములు ఎసైన్ మెంట్ అవుతున్నాయి. రికార్డులో లేకపోయినా రియల్ కలివేటర్ గా వుంటే గ్రామాలకు వెళ్ళి విచారించి ఫీజికల్ పోజిషన్ ఇవ్వటానికి అధికారులకు అధికారం ఇచ్చారు. Is the Government going to do something in regard to the tenancy legislation? Is the Government going to adopt the same procedure? Will they give possession of that land to the tenant who is the real tenant, even though there are no records to support his contention? If the Government does this, I may tell about the honesty of the intentions. Otherwise it is absolutely hypocritical and is going to deceive the people. It will not serve the purpose for which it is meant. కనుక ఇటువంటి legislation తీసుకువస్తామని

చెప్పి ప్రజలను మోసం చేయటం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్ని సంవత్సరాల నుండో గవర్నమెంటు బంజరు భూములను ఎన్ఎన్ఎన్ చేస్తున్నారు. 1955 లో ప్రథమంగా నాలంటి వారు ఎసంబ్లికి వచ్చినప్పుడు ఆ రోజు బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి ఆంధ్ర ఏరియాకు సంబంధించి 13 లక్షల ఎకరాలు సేద్యానికి ఉపయోగపడే భూములు ఉన్నాయని చెప్పారు. 1955 నుండి ఈ కర్మకాండ జరుగుతూనే ఉంది. రాజ్ నాసురుని రాష్ట్రంలాగా ఈ రోజు వరకు ఎన్ఎన్ఎన్ మెంటు జరుగుతూనే ఉంది. ఈనాటి లెక్క వేస్తే ఈనాటికి ఎన్ఎన్ఎన్ మెంట్ చేయాలని భూమి 23 లక్షలకు దాటి ఉంటుందని నా అంచనా. ఈనాడు స్పెషల్ క్రాష్ ప్రోగ్రాం మొదలుపెట్టి 2 లక్షల 70 వేలు పంపకం చేశామన్నారు. మనం స్పెషల్ క్రాష్ ప్రోగ్రాం మొదలుపెట్టిన రోజు నుండి ఎంత భూమి వ్యవసాయానికి యోగ్యమైనది ఆంధ్రా ఏరియాలో ఉన్నదనే లెక్క మాకు తెలియదు. అంతేగాక ఈ స్పెషల్ క్రాష్ ప్రోగ్రాం ఎంత కాలం ఉంటుందనేది కూడా తెలియటం లేదు. 3 రోజుల క్రితం A.P.C.C. లో ఎన్ఎన్ఎన్ మెంట్ కు సంబంధించి ఒక రిజల్యూషన్ చేశారని పత్రికలో వచ్చింది. గ్రామాలలో కమిటీలు వేశారు. నానా రకాలైన పెద్దలు వాటిలో ఉన్నారు. కమిటీ వేసిన ఉద్దేశం చాలానే ఉంది. కానీ A.P.C.C. తీర్మానం ప్రకారం చూస్తే ఇది లంచగొడితనాన్ని పెంచటానికే ఉపయోగపడేట్లుగా ఉంది. అలాగే కల వ్యక్తులకు పంపకం జరిగే కార్యక్రమంగా కనిపించటం లేదు. ప్రభుత్వం వేసే కమిటీలు అలా దుర్వినియోగం అవుతుంటే, వారి అధికారాలను దుర్వినియోగం చేస్తుంటే కమిటీలు ఉండి ఉపయోగం ఏమిటని అడుగుతున్నాను.

Why not the Government abolish these immediately. It is a fact that many evils are coming up because of these committees. Many politics are coming into these committees. Therefore it is rather dangerous to continue these committees, the A.P.C.C's resolution is taken seriously that these committees have to be abolished immediately. తరువాత యీ ఎన్ఎన్ఎన్ మెంటు గురించి ఒకటి చెప్పాలి. 1962లో మిలిటరీ రిజల్యూషన్ వాతో యుద్ధంవచ్చినప్పుడు చేశారు. ఈ యుద్ధంలో త్యాగంచేసి ప్రాణాలు కోల్పోయిన వ్యక్తులు వారి ఉద్యోగాలు అయినతరువాత లేక ఉద్యోగాలు చేస్తున్నప్పుడు ఆ గ్రామానికి సంబంధించిన వ్యక్తులు యుద్ధానికిపోతే వారికి సేద్యానికి ఉపయోగపడిన భూములు ఆగ్రామంలో రిజర్వు చేయమని ఉత్తర్వులిచ్చారు. ఆ జి. ఓ. ఏదో గుర్తులేదు. ఆ ఎన్ఎన్ఎన్ మెంటు టోటలుగా టాన్ చేశారు. అన్ని గ్రామాలలో ఉన్న వేస్తు లాండు అట్లాగే ఉంచాలి; ఎన్ఎన్ఎన్ మెంటు చేయరాదు అని టాన్ ఇన్పు చేశారు. అది మిలిటరీ పరసనల్ కు, దేశానికి త్యాగంచేసిన వ్యక్తులకు వారు తిరిగి వచ్చిన తరువాత వారు అస్తి కేషను పెట్టుకుంటే వారికివ్వాలని ఉంది. 1964 లో ఒక జి. ఓ. ఇన్పు చేశారు. అది 1589. దానిని లీస్టు చేసి ఇచ్చారు. కన్సర్వేటివ్ కమిటీకి పోయింది. ఇవన్నీకూడ పై నుంచి క్రిందివరకు జి. ఓ. లు జారీచేశారు. కానీ ఎన్ఎన్ఎన్ మెంటు కమిటీలో కూర్చున్నప్పుడు ఈ జి. ఓ. కంఠంలో వెల్లక్కాయ పడినట్లు ఉంది. ప్రతి ఆఫీసర్ ఎవరెవరు ఎక్కడెక్కడ నోటెడ్ చేయాలంటే ఎలిజిబుల్ పర్సన్ కు ఈ జి. ఓ. తెస్తారు. ఇవి మిలిటరీవారికి రిజర్వు అయినాయి ఈ పుస్తకాలలో వ్రాశారు చేయడానికి వీలులేదంటారు. వారు 63 ముందు వ్యవసాయంలో

అనుభవమున్నప్పటికీ ఆ ఎన్.ఎం.టెంట్ రూపం లేదు. క్రిందవ్యక్తులకు ఛార్జిపె చేసి యీ బాన్ లేదు. వ్యవసాయయోగ్యమైన భూమి ఎలిజిబుల్ పర్సన్ కు లా ప్రకారం టి. వి. ప్రకారం వారికి ఎన్.ఎం.టెంట్ చేయడానికి అభ్యంతరం ఉండరాదని తెలియచేసి సంతకం మీరు చేసేకార్యక్రమం సంపూర్ణంగా జరగదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇండియా గవర్నమెంటువారు అప్పర్ కంటి వేశారు. అది ఎప్పుడు పచ్చిందో నాకు తెలియదు. ఆ కమిటీవారు ప్రతిరాష్ట్రానికి ఒక తహశీలు ఇచ్చారు. ఎక్కడెక్కడ వేస్తు లాండ్ ఉంటుందో అదంతా పెద్దపెద్ద బ్లాకు కట్టి రిజర్వ్ చేయమన్నారు. ఆ ఉప్పర్ కమిటీవారి రికమెండేషను ప్రకారం ఏగ్రామంలో పెద్దపెద్ద కల్చివబుల్ లాండు ఉంటే అది ఉంచమన్నారు. వారి ఉద్దేశం ఏమంటే ఆ బ్లాకు అన్ని కొన్ని కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఏర్పరచి ఆ బ్లాకువారికి అప్పగించి గవర్నమెంటు ఖర్చుకూ రికయిమ్ చేయించి అవి సేద్యానికి తేవాలనే ఉద్దేశం. తరువాత అదే జి. ఓ. లో 1589లో 1960 లో వారు రికమెండేషను రి లాక్సు చేశారు. ఆ కంటి కావలసిన రిజర్వేషను క్యాన్సిల్ చేశారు. ఏవోకొన్ని పొలిటికల్ సఫరర్ కి కొన్ని భూములివ్వ డానికి మినహా విగతావితేవు. ఉదాహరణకు మాజిల్లాలో రెండు బ్లాకు ఉన్నాయి. పుల్లంపేటదగ్గర ఒక బ్లాకు సెజ్జిగుంటదగ్గర ఒక బ్లాకు. 400, 500 ఎకరాలు సుక్షేత్ర మయిన భూములుంటే అవి ఉప్పులు కమిటీ రిజర్వేషను ఉంది కనుక అవి అట్లాగే ఉంచాలి ఎన్.ఎం.టెంట్ చేయరాదన్నారు. కనుక ఏ ఒక ఎకరమో రెండు ఎకరాలలో ఎన్.ఎం.టెంట్ జరిగేదేమిటి. గ్రామాలలో ఉన్న మొత్తం కమతాలన్ని అవి ఏకారణం వలనో మిలిటరీ రిజర్వేషనుగాని మరేదయినాకాని అవి అట్లాగే సేద్యానికి ఉపయోగ పడకుండా పెడితే లాభంఏమిటి? కనుక మనప్రభుత్వం తేల్చవలసినవి రెండువిషయాలు ఉన్నాయి. What is thier attitude towards the ban imposed in 1952 as far as the military personnel are concerned. ఈ 1589 జి. ఓ. ప్రకారం ఆ బాన్ లిఫ్ట్ చేశారు. If so let every Officer know what is happing here. What is the Government doing? Why should large blocks kept vacant and uncultivated. It is only because certain things have happened some years back. తరువాత ఒకే పాయింటు ఉంది. అది ముఖ్య మయినది. దానిపైన రెవిన్యూమంత్రిగారు అసంఖ్య బయట గంభీరమయిన ఉపన్యాస మిచ్చారు. రెండుమాడు అకేషనులో విలేజి ఆఫీసర్ గురించి చెప్పారు. ఇది చరిత్ర పుట్టినప్పటినుంచి ఉన్న వ్యవహారం. It has a big tradition behind it. ఇతరరాష్ట్రాలలో యీ ఇన్ స్టిట్యూషను వేరేరకాలుగా ఉన్నాయి. వాటినిగురించి కేరళ, మైసూరులలో డీల్ చేస్తున్నారు. కాని మద్రాసు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లలో ఇప్పటికీ అట్లాగే ఉన్నవి. వాటినిగురించి దీర్ఘంగా ఆలోచించాలి. వారి హెరిడిటరీ హక్కు కోరువారు కొచ్చేతారు తరువాత వారి ప్రాధాన్యత ఎటుటి? ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో ఆన్ ఆలోచన ఇంతవరకూ రాలేదు. ఉన్నితన్ కమిటీవారు నానారకమయిన రికమెండేషను ఇచ్చారు. పాయింట్ గా ఒక రికమెండేషను ఇచ్చి అది ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంటే బాగుండేది. విలేజి ఆఫీసర్లు హెరిడిటరీ హక్కు తోసిపారేశారు. They have become only Government servants. But they have not been given all the privileges that the Government servants are enjoying. వారిని ఒక విచిత్రమయిన పరిస్థితిలో నిలబెట్టారు. గవర్నమెంటు

చేసిన పొరపాటువలన వారి పొజిషన్ ఏమిటో క్లారిఫై చేయకుండా దానిని విమర్శించడము అనేది విచిత్రమయిన పరిస్థితి. యీ సంవత్సరంలో రాయలసీమ విలేజ్ ఆఫీసర్స్ ఒక మెమోరాండం పంపించారు. అందరకూ పంపిస్తూ నానూ పంపించారు.

The Village Officers had to agitate for providing statutory protection to their Offices, as a result of which the Government issued rules under Article 309 of the Constitution of India in May last, for recruitment and regulating the service conditions of the Village Officers. By the experience gained from the working of these rules, the Village Officers find themselves thrown into the fire from the pan. Large number of people rushing to seek redress in the Highest Judicature of the State, against the orders, of even temporary appointments and punishments inflicted, is by itself a sufficient proof of these rules being unhelpful to the Village Officers. దానిపై నా రామెంటు అనవసరం.

కాని ఒకటి తెలియచేస్తాను. ఈ రోజు వారు తెలియచేసిన రూలుప్రకారం new provisions have been provided in the rules which they have formulated. ఇదివరకు విలేజ్ ఆఫీసర్స్కు హెరిడిటరీ ఆర్డరు ఉండేది. దానిపట్టి బి.యస్ సి. ఉండేది. యీ బి.యస్.సి. ను ఆధారంగా విలేజ్ ఆఫీసర్స్ ఫంక్షను రెగ్యులేట్ చేస్తూ వచ్చారు. అంటే 3, 4 అపీలు ఉండేవి. మొదట తహశీలుదారు ఆర్.డి.బి. తరువాత కలెక్టరుముందు అపీలు. డిస్మిస్ రిమూవలు అయితే అటువంటి పరిస్థితిలో ఇంగ్లీషు పాయింట్ ఆఫ్ లా ఇన్ వాల్వ్స్. Board has power to entertain a second appeal. అంతేగాని గవర్నమెంటుకు అపీలుకు ప్రొవిజను లేదు, కాని యీరోజు కొద్దగా ప్రొవిజను తెచ్చారు. సబ్-కలెక్టర్ ఒక ఆర్డరు పాస్ చేస్తే కలెక్టరుకు అపీలు ఉంటే, It was judiciary in nature. Purely judicial. అటువంటిది యీరోజు కొత్త రూలుప్రకారం కొత్త ప్రొవిజను పెట్టారు. రివిజన్ పిటిషన్ అన్నారు. దానివలన The whole business has become a political affair. This provision only resulted in the erosion of law. దానిపై నా జుడిషియల్ నేచర్ పోయింది. An order which was passed by the Special Collector in judicial capacity is being dismissed by the Minister simply because he has got his own men involved in it.

The Collector was not allowed to sit in judgment over the appeal. The Board of Revenue was not allowed to sit in judgment over it. Now, a revision petition means, the whole proceedings either by the Collector or the Board of Revenue are abated : therefore this provision for revision by the Government has introduced a new political element. కనుక ఈ ప్రొవిజన్ అనేది చాలా డేంజరస్ పరిస్థితులకు దారి తీస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా అలస్యం కాలేదు, గవర్నమెంటు వారు రీకన్సిడర్ చేయవచ్చు. This revision provided in the rules is going to help a political party or personal interest of certain people. అందువల్ల అసలు గవర్నమెంటుకు ఉన్నటువంటి మర్యాద పోయింది. గవర్నమెంటు ఏ పరిస్థితులలో, ఏ కన్సిడరేషన్ పైన, ఏ ప్రెసిపుట్స్ పైన ఏ కాన్షన్ పైన ఈ దేశాన్ని అక్వినిస్ట్రేషన్ చేస్తుంది అనేది మనకు అర్థం అవుతుంది. కనుక ప్యూర్ గా పర్సనల్ ఇంటరెస్టు కోసం పొలిటికల్ ఇంటరెస్టు కోసం ఈ ప్రొవిజన్ పెట్టారు. The revision is not going to bring a clean administration : even no

it is not too late ; I am appealing that if this provision continues and if such judicial cases are going to be decided on consideration of politics caste, etc., this is an end of Government and of this democracy. I am reminded of Carlyles saying : "The wages of Sin are Death. Are we driving to a desperate stage of people taking to that Thank you.

శ్రీ ఆర్. బి. ఆర్. ఎస్. శ్రేష్ఠి (జగ్గయ్యపేట) :—అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖామంత్రిలు ప్రవేశపెట్టిన రివిన్యూ డిమాండును నేను బలపరుస్తున్నాను. 69 సంవత్సరంలో వచ్చిన తుఫానులో అధిక వర్షాలు, మన రాతలు, ముర్తాతలు కని విని ఎరుగనటువంటి దురదృష్టమైనటువంటి సంఘటనలు 69 సంవత్సరంలో వచ్చినాయి. అందువల్ల మరి కమ్మం, గుంటూరు, వెస్టు గోదావరి, కృష్ణా జిల్లాలలో విపరీతంగా నష్టానికి గురి అయినటువంటి రైతాంగాన్ని ఆమకొనాలంటే ప్రభుత్వము అధికంగా సొమ్మును కేటాయించి వారికి అధికమైన సౌకర్యాలను కల్పించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉన్నదని మాత్రము మనవి చేస్తున్నాను. క్రిష్ణా జిల్లాలో మూడు జోన్లుగా విభజించి మూడవ జోన్ లో తిరువూరు, నూజివీడు, విజయవాడలో కొంత భాగము, నందిగామ, జగ్గయ్యపేటను విభజించి ఈ మూడవ జోన్ లో ఆరు అజాల కంటే తక్కువ పంట పండించినటువంటి రైతులకు శిస్తు రేమిషన్ ఇవ్వబడుతుందని ఇటీవల ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న ప్రకటన చేశారు. అయితే నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను, గ్రామాధికారులు సవ్యంగా ఆరు అజాలకంటే తక్కువ పంట పండిందని వ్రాయడం అనేది మనందరికీ తెలిసినటువంటి విషయమే ; గ్రామాధికారులు ఎక్కడ కూర్చోని ఎలా పంటలు వ్రాస్తారు అనే సంగతి మనకు తెలియనిది కాదు. ఈ రోజున కృష్ణా జిల్లాలో మెట్ట ప్రాంతము, వెనుకబడినటువంటి ప్రాంతము, తుఫానుకు, కరువుకు, అధిక వర్షాలకు దాదాపు 60 దుక్కుల వర్షము కురిసినటువంటి ఆ ప్రాంతములో, మెట్ట ప్రాంతములో ప్రధానమైనటువంటి జొన్న పంట మొదటి కోతకు, చివరి కోతకు, వచ్చినటువంటి పంట మీద ఆదాయము సరిపోయిందంటే ఆశ్చర్యము కాదు, అవిధంగానే కంది పంట విషయంలో కూడా బళ్ళ కొరిది కంది కట్ట మాత్రము అవుతుంది గాని కంచములోకి కంది పప్పు లేదంటే ఇది అసత్యమని అనుకోవద్దు అని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాధికారుల వ్రాతల పైననే ఈ శిస్తు రేమిషన్ ఇవ్వడము అంటే దానివలన న్యాయము జరగదు. జుడిషియల్ ఎన్ క్వయరీ పేషె గాని లేక మంత్రిగారు స్వయంగా పర్యటనచేసి ఆ మెట్ట ప్రాంతములో ఉండేటటువంటి రైతాంగము యొక్క పరిస్థితి ఎలా ఉన్నది, సరిగ్గా పంట పండిందా లేదా, జొన్న గాని, కంది గాని, అని స్వయముగా విచారిస్తే తెలుస్తుంది. వర్షినియా పొగాకు వేపవటువంటి రైతు ఎకరానికి 500 రూపాయలు నుంచి 800 రూపాయల వరకు ఖర్చు పెట్టి వ్యయసాయము చేసే ఆ పొగాకు కార్మికులకు బొగ్గు ఖర్చు అయినా రానటువంటి దుస్థితిలో ఉన్నటువంటి ఆ ప్రాంతపు ప్రజానీకానికి ఆరు అజాలంటే తక్కువగా పంట వస్తేనే రేమిషన్ ఇవ్వబడుతుందని అంటే ఈ రైతులు ఎప్పుడైతే నా బాగుపడతారా ? రైతు బాగా ఉంటేనే రాజ్యం బాగుపడుతుందని, రైతు దేశానికి వెన్నెముక అనేటటువంటి మనము అలాంటి రైతును చూడడంలో అశ్రద్ధ చేసి మరి ఏవిధమైన పానుభూతి చూపకపోతే అధికంగా పంటలు పండించడానికి ముందుకు

చచ్చే రైతు కూడా రాదు అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇలాంటి దుస్థితిలో ఉన్నటువంటి రైతాంగానికి మనము వాస్తవ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకుని నిజంగా పంటలు పోయినవా లేదా, ఇది అబద్ధమా నిజమా అనేటటువంటి విచక్షణ కలిగి, పూర్తిగా ఆ కొద్దిమంది గ్రామాధికారుల వ్రాతలకే విలువ ఇవ్వకుండా, ప్రజా ప్రతినిధుల మీద, ఇతర అధికారులు కూడా స్వయంచుగా పర్యటన చేసి దాని మీద ఆధారపడి పూర్తిగా చెల్లి తిన్నటువంటి ఆ ప్రాంతములో కూడా పూర్తిగా ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధతీసుకొని ఇప్పించవలసిందని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బంజరు భూముల విషయంలో 2 లక్షలు, 70 ఏకరాలు ఇప్పటికి పంపకం జరిగిందని వారే publish చేశారు, అయితే ఇక్కడ నేను ఒకటి మనవి చేస్తున్నాను. బంజరు భూములు అనేది assessed waste unassessed waste అని రెండు రకాలుగా భూములు ఉన్నాయి. తరముకట్టిన గయ్యాళ్లు, తరముకట్టని గయ్యాళ్లు అని చెప్పి ఆ పాగ్గింతాలలో కూడా, అన్ని పాగ్గింతాలలోకూడా ఈ విధమైనటువంటి భూములు ఉన్నాయి, తరముగట్టిన గయ్యాళ్ళ భూములను వెంటనే ఇస్తే కూడా తరము కట్టనటువంటి గయ్యాళ్ళ భూములను మరీ ఆ head ను మార్చివేసి ఇవ్వడం అంటే ఈ నాల్గవ ప్రణాళిక కాదు కదా, అయిదవ ప్రణాళిక నాటికి కూడా పూర్తి అయ్యేటటువంటి పరిస్థితి లేదు అంతేకాదు, పది సంవత్సరాలకు పూర్వము, పెట్ట పాగ్గింతాలలో చిన్న చిన్న తుప్పలు, రాళ్లు, రప్పలు ఉంటే వాటిని బాగుచేసుకొని అధికంగా పంటలు సాగుచేయాలని అధిక వ్యయప్రయాసలకు లోనై ఆ బంజరు భూములను ఆశ్రయించుకొని సాగుచేస్తూ ఉంటే, ఇప్పుడు నాగార్జునసాగర్ కాలవ వస్తుంది కనుక మీకు ఉన్నటువంటి అయిదు ఎకరాలు భూమి ఇవ్వడానికే వీలులేదు, 2½ ఎకరాలు మాత్రం ఇస్తాము, మిగతా 2½ ఎకరాలు ఇంకొకరికి ఇస్తాము అని చెప్పేదాంట్లో న్యాయము ఏమైనా ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను. పది సంవత్సరముల నుంచి ఎంతో కష్టపడి చెడుబోడ్చి, అధికంగా వ్యయపరచి అప్పులుచేసి ఈ విధంగా development చేసినటువంటి భూమిని ఈ రోజున నాగార్జునసాగర్ కాలవల క్రింద ఇది సాగు అవుతుంది గనుక నీవు ఆశ్రయించుకొనిన అయిదు ఎకరాల భూమిలో 2½ ఎకరాలు నీకు పల్లము సాగుకు ఇస్తున్నాము, మిగతా 2½ ఎకరాలు ఇంకొకరికి ఇస్తాము, అంటే ఇది న్యాయమా అని అడుగుతున్నాను. అందువల్ల Provisional పట్టా ఇవ్వబడినటువంటి ఆ బంజరు భూములు సాగుచేసుకొనేటటువంటి స్వాతంత్ర యోధులుగాని, నిరుపేదలైనటువంటివారికిగాని, అధికవ్యయ ప్రయాసలకు లోనై టువంటి ఆ భూములయొక్క విస్తీర్ణాన్ని తగ్గించకుండా వారికి ఆ భూములకు ఆ విధంగానే ఉంచవలసిందని మనవిచేస్తున్నాను, Subsidy సూతులు ఉన్నాయి. ఆ సూతులకు 1969 సంవత్సరం జూన్ ఆఖరు వరకు ఆ సూతులకు పూర్తిచేసుకోడానికి Permission ఇచ్చారు. కాని మే నెలలో, నవంబరులో వచ్చినటువంటి తుఫానులవల్ల ఆ 69 సంవత్సరం జూన్ ఆఖరు నాటికి పూర్తిచేయలేక పోయినారు కాబట్టి 1970 జూన్ వరకు ఆ సూతుల subsidy ని పొందించవలసిందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇది Joint పట్టాల విభజన ఉన్నది. ఇది ఎప్పటికీ అవుతుందో నాకు అర్థం కాకుండా ఉన్నది. విజయవాడ Division మొత్తానికి ఒక తాళిలారుగారిని వేసి ఒక సర్వేయరును పేశారు, నాలుగు తాలూకాలు ఉన్నాయి. వేలాది joint పట్టాలు విడదీయాలి

అంటే ఈ కార్యక్రమం త్వరగా కాంపౌతే ఈ joint పట్టాలువల్ల ఉండే ఇబ్బందులు, రైతులు వడే బాధలు, వాళ్ళ తీసుకొన్నటువంటి అప్పులమీద F. C. లు తీసుకోవాలన్నా రైతాం దగరకువెళ్ళి ఆ joint పట్టాల్లోను విభజించి నాకు ఇంటే భూమి ఉన్నది, ఇంతవరకే నేను శిస్తు కడతాను అని ఆ భాగాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోవాలి అంటే సాధ్యం అయ్యేటటువంటి విషయం కాదు. దానివల్ల శిస్తుకట్టేటటువంటి విషయంలో గాని loans తీసుకొనే విషయంలోగాని ఇతరత్రా ఏర్పాటు చేసుకొనే దానిని రైతులు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు గనుక సర్వరమే అధికంగా నిబ్బందిని ఏర్పాటుచేసి పట్టాలు విభజనకు ఏర్పాటుచేయవలెనని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటీవల పచ్చిస తుఫాన్ వల్ల కృష్ణాజిల్లా నందిగామ తాలూకాలో మునేరు వైరానదులు పొంగి ఆ నదుల ఒడ్డున ఉన్న గ్రామాలు నేలమట్టం అయితే ఇంతవరకు అక్కడివారికి పునరావాస సౌకర్యాలు కలుగజేయలేదంటే—దానినిగురించి ఏమిచెప్పాలో నాకు అర్థం కాకుండా ఉంది. ఆ నదులు పొంగటంవల్ల, ఆ నదుల ఒడ్డున ఉన్న గోళ్ళమూడి, దాపులూరు, రుద్రవరం, సోమవరం గ్రామాలు నేలమట్టం అయినవి. నామరూపాలులేకుండా అక్కడి ప్రజల ఇండ్లు ఆస్తుఃన్నీ గంగపాలు అయితే వారికి ఇంతవరకు పునరావాస సౌకర్యాలు కలుగ జేయలేదు. అందుకు సొమ్ములేదని కలెక్టరుగారు, ఆర్. డి. ఒ గారు చెబుతున్నారు. ప్రభుత్వం వెంటనే అందుకు సొమ్ము కేటాయించి—కులవిచక్షణ అనేది లేకుండా అక్కడ అందరికీ పునరావాస సౌకర్యాలు కలుగజేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. గ్రామాల ప్రక్కన గవర్నమెంట్ పొరంబోకులు ఉంటే—అందులో కట్టుకొన్న ఇండ్ల వారు ఆ నివాసస్థులు తమకు ఆ భూమికి పట్టాలు ఇవ్వమని అడుగుతుంటే—మీకు ఉచితంగా ఇవ్వటానికి వీలులేదు; మార్కెట్ రేటుకు ఇస్తామంటున్నారు. అది అన్యాయం. రెవిన్యూపోరంబోకు డబ్బుపెట్టికొనేదికాదు. అక్కడ మన గవర్నమెంట్ అధికంగా ఖర్చుపెట్టవలసిన అవసరం లేదు. రెవిన్యూపోరంబోకులు గవర్నమెంట్ వి. కాబట్టివారికి ఆ స్థలాలు మార్కెట్ రేట్ కు ఇస్తామనటం న్యాయం కాదు. హరిజనులకు మాత్రమే ఉచితంగా ఇస్తాము, మిగతాకులాల వారితో ఇది వర్తించదు, వారికి ఇవ్వ టానికి వీలులేదని అధికారులు అంటున్నారు. పేదరికము కులాలనుబట్టిరాదు. బీద రికము అన్ని కులాలలో ఉంటుంది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన 23 సంవత్సరాల తర్వాత—1970 వ సంవత్సరంలో గవర్నమెంట్ స్థలంలో ఇండ్లు కట్టుకున్న పేద వారికి ఆ 5 పెంట్లు ఉచితంగా ఇవ్వలేని స్థితిలో ప్రభుత్వం ఉంటే—మనం పోయి ప్రజలకు ఏమి చెప్పకోవాలో నాకు అర్థం కాకుండా ఉంది. కుల విచక్షణ లేకుండా—భూవసతిలేని పేదవారికి ఆ ప్రభుత్వ పోరంబోకులలో ఇండ్లు కట్టుకొన్నవారికి ఉచితంగా ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. 4వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటించిన ప్రకటన ప్రకారం మాప్రాంతానికి శిస్తురెమిషన్ వచ్చిందని మనప్రజాప్రతినిధుల కోర్కె లను మన్నించి గవర్నమెంట్, ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ విధంగా ప్రకటించారని మా ప్రాంత ప్రజలు సంతోషపడుతుంటే ఇప్పుడు నేను—ఆరు అణాలకంటే తక్కువ పంది పండినట్లు గ్రామాధికారులు వ్యాప్తేనే—యీ శిస్తు రెమిషన్ ఇవ్వబడుతుందనే మాట విన్నాను. ఇది చాలా నివారకరమైన విషయము. జొన్న, కంది, బొగాకు వల్ల రైతులు వివరీతంగా నష్టపడ్డారు. కొన్ని సంవత్సరాలవరకు వారు కోలుకోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఆ విధంగా బాధపడే రైతాంగాన్ని ప్రభుత్వం ఆదుకోని పోతే

వారు ఏవిధమైన వత్తిడి తీసుకువస్తారోనని నేను భయాందోళన వెలిబుచ్చుతున్నాను. తప్పకుండా ఆ ప్రాంతాల్లోని రైతులకు శిస్తు చెల్లుషన్ ఇప్పించాలని, తుఫాన్తో బాధ పడినటువంటివారికి ఇదివరకు భూముల పుంపొందుతున్న కొరకు ఇచ్చిన లోన్స్ వసూలు చేయకుండా వాయిదా ఇప్పించాలని, పోరంబోకులలో ఇండ్లు కట్టుకున్న పేద వారికి ఉచితంగా స్థలాలు మంజూరు చేయాలని, నాగార్జునసాగర్ కాలనక్రింద ప్రొవిజన్ ల పట్టాలు ఇచ్చిన ఆ విసిర్లను ఉగ్గించకుండా ఏర్పాట్లు చేయవలసిందని తమిళనాడు మంత్రిగారిని కోరుతూ నెలపు లేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. పాపిరెడ్డి :- అధ్యక్షా, మనకు రెవిన్యూమంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేటు మెంట్ చూస్తే ఎరువు నైక్లోన్తోపాటు వారి స్టేటుమెంట్ కూడ సన్నగిల్లినట్లు చూడబడుతున్నది. కొత్త రెవిన్యూమంత్రిగారు ఎక్కువ చెప్పి, ఎక్కువ చేయాలనుకొన్నారేమో అట్లా చేస్తే మంచిదే. ఆ మాదిరిగా జరుగుతుందని నేను ఆశిస్తున్నాను. డ్రాట్ వచ్చింది, తొందరగా వసూలు చేయండి అని నెల్లూరు జిల్లాలో 70 లక్షల రూపాయల వసూలు ఆగ్డరు వచ్చింది. అక్కడ 70 లక్షల రూపాయలు వసూలు చేస్తే ఇప్పుడు దాదాపు 25 లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వం రంప్రాక్టర్స్ కు బాకీ ఉంది. ఆ నాడు ఫండ్స్ లేవ్స్ అవుతుందని మేమే కొంతమంది రంప్రాక్టర్స్ ను పోర్చులం చేసి అక్కడ కొంత పని జరుగుతుందని ఆదాయం లేకపోయినా వారిచేత పని చేయించాము. ఇప్పుడు 25 లక్షలు ఎరియర్స్ తో ఉండిపోయింది. వారు 2, 3 రూపాయల వడ్డీకి డబ్బు తీసుకువచ్చి రంటలు పడుతున్నారు. వారు వచ్చి మమ్మల్ని మెరావో చేశారు. "మమ్మల్ని ఎటు చేయమంటారు, మమ్మల్ని నమ్ముకొని చేస్తే మాకు ఇంత అన్యాయం జరిగింది" అన్నారు. మేము వారికి ఇచ్చిన సలహా ఏమిటంటే - "ప్రభుత్వం మాటలతో ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేదు. వీరైతే మీరు కోర్టుకుపోయి గవర్నమెంట్ ఆఫీసులను, తహశీల్ ఆఫీసులను, కలెక్టర్ ఆఫీసును ఏటావ్ చేసుకోండి; మేము ఏమీ చేయలేము" అని చెప్పవలసివచ్చింది. నైక్లోన్ విషయం ఎట్లా ఉన్నదంటే కొలపోయి కొంతమంది ఏడుస్తుంటే వల్లకాక కొంతమంది ఏడ్చినట్లు ఉంది. ఇంట్లో పడిపోయి వారు ఏడుస్తుంటే కరణం రెవిన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్స్ తమకు ఎంత రావాలన్న దానిమీద తగాదా, వారికి రావలసిన పర్సంటేజ్ వస్తున్నదా రావటంలేదా అనే ఆలోచన ఎక్కువైంది. వారికి రావలసిన పర్సంటేజ్ వారికి ఇస్తే 100 రూ. నష్టమని వ్రాస్తున్నారు. లేకపోతే 50 రూ.లే నష్టమైందని వ్రాస్తున్నారు. ఈ ఎనామలీ ప్రభుత్వం సరిచేస్తే బాగుంటుంది. కొత్తగా ఒంగోలు జిల్లా ఏర్పడింది. అందుకు సంతోషించాము. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఏర్పడటానికి పొట్టి శ్రీరాములు చావవలసి వచ్చింది. మనకు కొత్తది ఏది రావాలన్నా, తుపాకీ కాల్పులు గాని, లాతీచాకిగాని లేనిదే రావటం లేదు. ఇదేమీ లేకుండానే ఒంగోలు జిల్లాను ఫారమ్ చేశారు. మా జిల్లానుండి కొంతమంది పోయారు. కర్నూలు జిల్లానుండి కొంతమంది, గుంటూరు జిల్లానుండి కొంతమంది వచ్చారు. ఆ వచ్చినవారి పరిస్థితి ఎట్లా ఉన్నదంటే - కోడలు కొత్త కాపురానికి పోయిందట, అక్కడ పోయినపుడు ఆమెకు రావలసిన గుడ్డలపెట్టె రాలేదు, ఇప్పుడు అక్కడ పరిస్థితి అట్లా ఉంది. అక్కడ బంగారం లెక్కలు చేశారు. మిగతా ఫైర్స్ అన్నీ ఏ జిల్లాలో ఉన్నవి, ఆ జిల్లాలోనే

ఉంటున్నవి అంటున్నారు. అక్కడ ఏమీ పనులు జరగటం లేదని రంపెయింట్స్ వస్తున్నవి. దానినిగురించి ప్రభుత్వం తగు శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. పెనెన్సీ ప్రొడక్షన్ వ్యవహారం ఉంది. లాండ్ లార్డుస్ పెనెన్సీతో జాగ్రత్తగా తంటాలుపడి రాజీ చేసుకొని తమకు రావసినవి తెచ్చుకొంటున్నారు. మా గ్రామంలో ఒక రామాయం ఉంది. ఆ దేవుడికి 14 ఎకరాల పొలం ఉంది. ఈయన పూర్వం రావజానురుడిని చంపాడు; ఇప్పుడు వీళ్ళ చేతిలోపడి కూడులేకుండా ఉన్నాడని జనం చెప్పుకొంటున్నారు. ఆయనకు దీప నైవేద్యానికికూడ ఉబ్బు లేకుండా బాధపడుతున్నాడు. ఈ ఊరినిలో ప్రభుత్వం నేషనల్ ట్యాంక్స్ ద్వారా ఆ దేవస్థానం అప్పలిప్పించే ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. లాండ్ లెస్ ఫూర్ కు భూమి ఇచ్చే విషయంలో కొన్ని ఎనామలీస్ ఉన్నవి, మా ప్రక్కన గ్రామంలో ఒక ఆయన తనకు అక్కడ ఉన్న పొలం అంతా అమ్ముకొనిపోయి బోర్డర్ లో పొన్నేరు తాలూకాలో భూమి కొని దేవస్థానం చేసుకొంటున్నాడు. ఇక్కడ ఏదో ఊరికే భూములు పొలాలు పంచిపెడుతున్నారని... ఆయన ఇక్కడకు వచ్చి తాను ల్యాండ్ లెస్ ఫూర్ క్రింద అప్పలిచ్చేసి కొంత పొలం తీసుకొనేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. ఇటువంటి ఎనామలీస్ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. లాండ్ లెస్ ఫూర్ లంటే... మన స్టేట్ లో లాండ్ లెస్ ఫూర్ ? లేదేమో ఏ రాష్ట్రంలోకూడ అతడికి పొలం లేకుండా ఉండాలి అన్నది ఆలోచించాలి. ఏజన్సీ ప్రాంతంలోని ప్రజల విషయంలో తాను ఎవరికి పొలం చేస్తున్నాడో ప్రభుత్వానికి తెలియదు. ఏదో వారికి చేయాలనే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యము. ఒక చిన్న రైల్వే స్టేషన్ లో ఆ స్టేషన్ మాస్టర్ కు అందరికీ ఏదో సహాయం చేద్దామని ఉండేదట. రైలు వచ్చి ప్లాట్ ఫాం మీద ఉంది. ఎవరో ముగ్గురు వచ్చారు. వారికి ఏదో సహాయం చేద్దామని స్టేషన్ మాస్టర్ రైలు కదలదోయ్యేటపుడు తంటాలుపడి చివరికి రైలు పక్కించాడు. ఒక ఆయన మిగిలిపోయాడు. స్టేషన్ మాస్టర్ పొంతు మీరు చాలా ఇబ్బంది అయినదే... అని ఆయనకు సానుభూతి చూపించాడు. ఆయన అన్నాడట... నాకు కాదు ఇబ్బంది; ఆ రైలు ఎక్కినవారికి ఇబ్బంది; వారు నన్ను నెండ్ ఆఫ్ చివ్వటానికి వచ్చారు; వారిదగర టికెట్ లేదని చెప్పాడట. అట్లాగే మన ప్రభుత్వమునకు ఎవరికి ఏమీ ఇస్తున్నారో దానికే తెలియదు. సహాయం చేయాలనేది వారి ఉద్దేశ్యము ఏజన్సీ ఏరియాలు బాగుపడాలని బ్రయిటల్ వేల్ ఫేర్ గ్రాంట్ అంతా తీసుకువచ్చి నెల్లూరు యట్ల ప్రక్కల పంచటం... నాకు ఏమీ అర్థం కావటంలేదు. సర్వే పర్సన్ అన్నారు. సర్వే జరుగుతూనే యున్నది. ఇది ఒక రావజానురుడి కాషంగి యున్నది. ఏదైనా సర్వే తొందరగా జరగాలి అని అంటే Survey personnel కు మామూలుగా యిచ్చే జీతం కాకుండా యిన్ని Square Kilometres చొప్పున కాజటి వారికి extra గా ఏదైనా incentive యిస్తే బాగా ఉంటుందేమో : Fourth Five Year Plan అంటే నాకు ఒక చిన్న విషయం జ్ఞాపకం వస్తున్నది. పిచ్చాసుపత్రులో యిద్దరు కూర్చోని ఉన్నారట. ఒకడు జాబు వ్రాసుకుంటున్నాడు. ప్రక్కవాడు ఎవరికి వ్రాస్తున్నావు అంటే నాకే అన్నాడట. విశేషాలు ఏమీ అంటే నాకు ఏట్లా తెలుస్తాయి. నాకు జాబు రావాలిగదా అన్నాడట. అది ఎప్పుడు వస్తుంది అంటే ఎప్పుడు వచ్చేది నాకు తెలియదు అన్నాడు. Fourth Five Year Plan ఎప్పుడు ఉస్తుందో, ఏమి వస్తుందో, దానితో ఏమీ ఉన్నదో, మనవారు ఏమి వ్రాసి వంపిస్తున్నారో, అక్కడ Planning

Commission పని అర్థం చేసుకుంటున్నారో యివన్నీ జట్టంగా ఆలోచించి మారు అర్థం అమోగట్టు చెబుతారని కోరుకుంటూ వెంటనే తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. గ. శర్మరావు (రాజ్ గోల్):—అధ్యక్ష, గౌరవనీయులైన రెవిన్యూ శాఖామూర్తులు ప్రవేశ పెట్టిన రిహాయ్ను హృదయపూర్వకంగా బలంగానే కొన్ని సూచనలు తమద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. 69 సంవత్సరంలో పచ్చిన గాలివానవల్ల తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో డెల్టా area లో చాలా విపరీతంగా దెబ్బతిన్నది. దెబ్బతిన్నవాటిని exaggerate చేసి చెప్పడం కాదు. ఆ పరిస్థితిసరిగా మన మంత్రులు ముఖ్యమంత్రిగారు, రెవిన్యూబోర్డు మెంబర్లు సెంట్రల్ సార్లమెంటరీ టీచరు డా వచ్చి అంతా చూసి చెక్కడం జరిగింది. అక్కడ యిళ్లు దెబ్బతిన్నవారందరి ప్రతి యింట్లోకి 25 రూపాయలు లగాయతు 100 రూపాయలవరకు యిచ్చారు. అంతే కాకుండా అగ్నికుల క్షత్రియులకు మఱులు, వడివలు, పోయినవారికి, చేనేత కార్మికులకు మగములు పోయినవారికి మగములు, నేత పోయినవారికి నేత ఎంతో కొంత ప్రభుత్వం తగిన సమయంలో తగు రీతిగా అందించని చెప్పడానికి నేను సంతోషిస్తున్నాను. అయితే వాటిలో అక్కడక్కడ కొన్ని అవకలవరాలు జరిగితే జరిగిఉండవచ్చు. ఎటవ distribution ఒకే time లో జరిగవలసివచ్చినందువల్ల hasty గా చేయించువల్ల ఏదైనా లోపాలు ఉంటే ఉండవచ్చునుగాని మొత్తం మీద చాల liberal గా పేదబాదాన్ని సకాలంలో ఆదుకొన్నారు అని చెప్పడానికి వెనుకాడడం లేదు. అయితే రైతులకు యింతవరకు ఏ విధమైన సహకారం అంది ఉండలేదు అని చెప్పక తప్పదు. వారికి ఉచితంగా యివ్వవలసిందేదు. పోయిన ఆస్తులను మరమ్మత్తు చేసుకోడానికి, పోయిన వంటను మరల చేసుకోడానికి, పోయినదానిని పునరుద్ధరించుకోడానికి అప్పులు యింతవరకు యివ్వబడలేదు. యిప్పుడు ఏదో కొంత డబ్బు release చేశారు. అప్పులు యివ్వడంలోనూ రైతులు చాలా సాధక బాధకాలను ఎదుర్కోవలసి వస్తున్నది. రైతు ఏదైనా ఒక అప్పుకు దరఖాస్తు పెట్టుకుంటే వారు ముందు encumbrance certificate తీసుకోవాలి. Joint చట్టా లేకుండా ఉండాలి. యితరత్రా Land Mortgage Bank హోటెల్లో అప్పులు ఉంటే వాటన్నిటిని clear చేస్తేగాని అప్పులు యివ్వమని కొన్ని ins ructions ఉండడంవల్ల, సకాలంలో రైతుకు తగిన అప్పు Government sanction చేసినప్పటికీ ఈ నిబంధనలన్నీ ఉన్నందువల్ల వారికి అప్పులు ఏమీ అందడంలేదు. రైతులకు రెమిషన్ యిస్తాము అన్నారు. శస్తు రెమిషన్ విషయంలో Zone (1) Zone (2) Zone (3) అని యేర్పాటు చేశారు. తమకు తెలియనిది కాదు. తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు రెండు సముద్ర తీరాన్ని అనుకొని ఉన్నాయి. వాటికి గాలివానవల్ల ఎక్కితమైన నష్టం వచ్చినమాట వాస్తవం. అందరికీ తెలిసిన విషయమే. తెలిసి ఉన్నప్పటికీ దీనిలో ఈ మూడు విధములైన categories పెట్టి first zone లో ముందుపేరి అజమాయిషి అక్కరలేకుండా రెమిషన్ యిస్తాము అని అన్నారు. దానికి రెమిషన్ ప్రకటించారు. 2 వ zone, 3 వ zone లో దాటిని అజమాయిషిచేసి ఆ అజమాయిషి ప్రకారం special remission rules pass చేసి 6 అకాలు వంట అయితే వాటికి రెమిషన్ ఎస్తుందని ప్రభుత్వం ప్రకటించడంతో అక్కడ రైతులయొక్క జరిగితి ఏవిధంగా చెప్పినది అంటే—ఆ village officer యొక్క నియామకంమీద ఆధారపడి వారు

పావు వ్రాస్తే పావు, అర వ్రాస్తే అర అంతేగాని దానికి ఏమీ విచక్షణ లేకుండా ప్రభుత్వం యిచ్చిన రెమిషన్ గా భావించడానికి వీలులేకుండా పోతున్నది. అది village officers యిచ్చిన రెమిషన్ గా భావించవలసివస్తుంది. ఇది ప్రభుత్వంవారు గుర్తిస్తారని నేను భావిస్తున్నాను. మొదటి పంట పోయినందుకు రెమిషన్ యిచ్చారు చాల సంతోషం. దానిలో రెండవ పంట వేస్తే ముందు పంటకు ఏదైతే charge వసూలు చేస్తున్నారో ఆ charge వసూలు చేస్తున్నారు. ఇది చాల అక్రమం. దీని విషయంలో విచారించమని కోరుతున్నాను. మొదటి పంట పూర్తిగా పోయినందుకు రెమిషన్ యిచ్చారు. రెండవ పంట వేస్తే రెండవ పంటకు ఏదైతే శిస్తు వసూలుచేస్తారో అంతే శిస్తు వసూలు చేయవలసిందని కోరుతున్నాను. ముందునుంచి చాల ఉపన్యాసాలలో చెప్పకూడదన్నాము. రైతే రాజ్యమునకు వెన్నెముక అని, రైతులేనిది రాజ్యం లేదని చాల slogans ఉన్నాయి. రైతును ఈ విధంగా చిన్నచూపు చూడడం మంచిది కాదు. గాలివాన విపరీతంగా రావడంవల్ల, దాని తరువాత మార్చి 14, 18, 22 తారీఖులలో విపరీతమైన వర్షాలు కురియడంవల్ల పంటలు పోవడమే కాకుండా కొబ్బరి తోటలు చాల విశేషంగా నష్టపోయినాయి. Zone (1) గాని Zone (2)గాని Zone (3) గాని కొబ్బరితోటలు ఉన్నవారికి ఎవరికి రెమిషన్ లేదు. Paddy crop పోతే రెండవ పంట పండించుకుంటున్నారు. రెండవ పంట పోతే మరల first crop పండించుకుంటున్నారు. కొబ్బరిచెట్లు విరిగిపోయినాయి. కూలిపోయినాయి. మొవ్వులు విరిగిపోయినాయి. కొబ్బరి తోటకు 3 సంవత్సరాలు అయినా శిస్తు మాఫీ చేయవలసిని అవసరం ఉంటుంది. కొబ్బరి మొక్కలను మరల పాడుకోవానికి, యిండుకుండుగా 15 నుంచి 20 రూపాయలవరకు పెట్టుబడి పెట్టితేగాని ఒక కొబ్బరి చెట్టు తయారు అవదు. పడిపోయిన చెట్టు మరల కాపు కావాలంటే కనీసం 10 సంవత్సరాలు పడుతుంది. మొవ్వు విరిగిపోయిన కొబ్బరిచెట్టు 3 నుంచి 5 ఏండ్లవరకు కాయ కాయదు. ఈ విధమైన పరిస్థితులలో రైతుకు కొబ్బరితోటలకు తప్పకుండా మూడు సంవత్సరములు రెమిషన్ యివ్వవలసిందని నేను కోరుతున్నాను. తూర్పుగోదావరి, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా లంకల విషయంలో ఈ రెమిషన్ rules లంకలకు వర్తించవు. General remission rules లంకల రెమిషన్ rules వేరు Cyclone వచ్చి విపరీత పరిస్థితులలో wet landsలో పంట ఏ విధంగా పోయిందో Lanka Lands లో ఉన్న పంట కూడ అదేవిధంగా పోయింది. Lanka Lands లో యింకోవిధమైన చెట్టు ఏమంటే గోదావరి పొంగి గోదావరి వరదవల్ల పంటలు సర్వ నాశనం అయ్యాయి అయినాయి. అలా పంటలు సర్వనాశనం అయినప్పుడు యీ లంకలకు ఎందుచేత rule చేయడంలేదో నాకు అర్థం కాలేదు. దానిని గురించి కలెక్టర్లు వ్రాశారు. శాసనసభలో representation ఇచ్చారు. దానిమీద Revenue Board వారు ఇంతవరకు ఆ report ను submit చేశారో లేదో యింకా submit చేయలేదని తెలుస్తున్నది. నవంబరు, డిసెంబరు, జనవరి, ఫిబ్రవరి 4 మాసములు అయినా రెవిన్యూజోర్డువారు యింత జాప్యంచేసి రిపోర్టు రాకుండా ఉండడం గవర్నమెంటు దానిమీద action తీసుకోకపోవడం ఈలోగా రైతులు లంకలలో వ్యవసాయం చేసి 200, 300 రూపాయలు పెట్టుబడి పోగొట్టు కోవడమే కాకుండా వస్తుకూడా కట్టడం అనేది అన్యాయం. General remission rules లంకలకు apply చేయించి మిగిలినవి ఏమైన పన్నుకట్టుకోవలసియుంటే వాటికి

వాయిదా యిప్పించవలసిందని తమద్వారా మనవి చేసుకుంటున్నాను. ఇదేగాకుండా, యీ జిల్లాలలో ఎస్టేట్స్ ఎకాలిషన్—అ లాండ్స్ చి ప్ల యం లో యిదివరకు అక్కడ వున్న రైతులు, వారికి అనుభవం లేక కానివ్వండి, చాతకాపోషడం వల్ల గానివ్వండి. 40, 50 ఏళ్ళనుండి ఆ రైతుల ఆధీనంలో వున్న భూములను గవర్నమెంటువారు యిప్పుడు దఖలు చేయడానికి వీలులేకుండా, యీ సెటిల్మెంటుకు దరఖాస్తులు పెట్టుకోలేదని, దానిపై అప్పీలు చేసుకోలేదని చాలా యిబ్బందులు పెడుతున్నారు. అటువంటిది లేకుండా, ఆయా విలేజ్ లో ఎంర్వయరీ చేయించి, ఎస్టేట్ లో వున్నప్పుడు, అతని ఆధీనంలో ఆ భూమి వున్నదని రుజువు చేస్తున్నాడు, ఆ విషయాలన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని, వారికి అన్యాయం జరగకుండా చూసి, తప్పుకుండా ఆ రైతులకు సట్టాలు యివ్వవలసినదని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు :—అధ్యక్ష, 'ఎవరయినా దిగితేగాని లోతు తెలియదు' అని అంటూ వుంటారు. తిమ్మారెడ్డిగారు వ్యవసాయమంత్రిగా పుండగా ఆయన రైతులోకానికి జరుగుతున్న రష్ట్రాలను చూసి, బాధలను చూసి, ఒక చక్కటి పోలిక పోల్చుకున్నారు వారు. ఆయన ఏమన్నారంటే—'కారవ సభలో పాండవ పట్టమహిషికి జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని చూసి ఏమీ చేయలేని ధర్మరాజు పరిస్థితివలె ఆయన పరిస్థితి వున్నదని ఆనాడు ఆయన చెప్పుకున్నాడు. చాలా చక్కని ఉపమానం, అది చూసి చాలా సంతోషించాము. కనీసం ఒక మంత్రి అయినా వున్నాడు రైతుల యొక్క కష్టాలను గురించి ఆచదనపడే మంత్రి వున్నారు గదా అనుకున్నాం. ఇప్పుడు ఆయన రెవెన్యూ మంత్రి అయినారు. ఆయన రెవెన్యూ మంత్రి కాంగనే మూడు తుఫానులు వచ్చాయి. చాలా సంతోషం. ఎందుకంటే—వారియొక్క కార్యక్రమాన్ని, వారియొక్క సహాయ కార్యక్రమాన్ని రైతులకు చూపించడానికి అవకాశం వచ్చింది, తుఫానులు వచ్చాయి కాబట్టి. రైతాంగం విపరీతమైన బాధలకు గురియైనది కాబట్టి వారు తప్పుకుండా ఎక్కువ సహాయం చేస్తారు, రైతులయొక్క కష్టాలను తీర్చుతారు అని ఆశపడ్డాము. కాని మా ఆశలన్నీ కూడా అడియాసరై నాయి. ఆయన ఏమీ చేయలేకపోయినారు. 'లంకలో సీతమ్మకు అడ్డం వచ్చిన దశకంబుడివలె' యీ రెవెన్యూ బోర్డు వారికి అడ్డం వచ్చింది—ఆయనను ఏమీ చేయనివ్వకుండా. రెండవది—సముద్రంలాగా యీ రూల్స్ ఆయన ఏమీ చేయలేకపోయినారు. కాబట్టి, అప్పుడు ధర్మరాజుతో పోల్చుకున్న తిమ్మారెడ్డిగారు—యిప్పుడు శ్రీరామచంద్రుల వారితో పోల్చుకుని, ఆ సీతమ్మను విడిపించినట్లుగా, యీ రైతులకు జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని నివారించవలసినదిగా కోరుతున్నాను. ఏ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమో వుండి వుంటే యీపాటికి మారుబోరియం ప్రకటించి వుండేది. అది చేయలేకపోయినప్పటికీ మీరు పెట్టిన—మీ ఆఫీసర్లు పెట్టిన దానిని మీరు కాదు అనలేకపోతే యింకేమి చేయాలి? యాక్చువల్ గా జరిగింది ఏమిటి? ఎన్ని ఎకరాలలో యీ నష్టం జరిగింది? ఎంత పంట పండింది? ఎంత పంట నష్టం అయినది? మీరు ఎన్ని ఎకరాలలో జరిగిన నష్టానికి సంబంధించి రెమిషన్ యివ్వగలిగారు? ఇప్పుడే జోన్స్ చేయడం గురించి కూడా కాంగ్రెసు సభ్యుడు కూడా చెప్పాడు—జోన్స్ అనేవి మీరు యిక్కడ చేయగలిగారుగాని, ప్రార్థికల్ గా గ్రామాలకు పోతే, కేవలం గ్రామాదికారులపై నో, మరొకరపై నో. వారి దయాదాక్షిణ్యాలపై న ఆధారపడి జరుగుతున్నదే తప్పు

న్యాయంగా రావలసినచోట, రెవెన్యూ రాకుండా పోయిందనేది సగ్గునత్యం. మీరు ఇవాళ కాకపోయినా, రెండేళ్ళకయినా మీరు ప్రజలవద్దకు పోటకు పోతాడు; అప్పుడు వారు చెబుతారు, నేను మొన్న ముఖ్యమంత్రిగాకి చెప్పాను మీరు టోన్స్ చేయడం తప్పు; ఒకచోట గాలివలన నష్టం జరిగితే, మరొకచోట నీరు నిలవ పుండిపోయి నష్టం జరిగింది. జోన్-2 లో నీటిమునక వలన జరిగిన నష్టానికిగాని, జోన్-1 లో తుఫాను వలన జరిగిన నష్టానికిగాని తేడా ఏమిటి? అని నేను అడుగుతున్నాను. అక్కడ జరిగిన నష్టం 24 గంటలలో తనబడితే, యిక్కడ నష్టం 24 రోజులవరకూ పోలేదని మనవిజేస్తున్నాను. కాబట్టి, ఇప్పటికైనా ఆలోచించి, విజ్ఞప్తితో ఆ జోన్ల పిన్ మెను రద్దు చేయండి. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు జోన్-3 తీసివేయాలని. జోన్-3 బాటుగా జోన్-2 కూడా తీసివేయాలి జోన్-1 కి యిచ్చిన ఫైనాన్సింగ్ జోన్-3 కి యిచ్చినప్పుడు జోన్-2 కి మధ్యలో ఎందుకు అడుపెడుతున్నాను? అందు వలన, జోన్-2 కూడా ఎత్తి వేయవలసినదిగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. మంత్రి గారు, ముఖ్యంగా యీ విషయాన్ని నోట్ చేసుకుని చెప్పాలి.

పోతే, అప్పులు యిచ్చాము అంటున్నారు. అప్పులు ఎవరికి యిచ్చారు? ఎంత యిచ్చారు? ఎకరానికి వంద రూపాయలు యిచ్చారు. ఇవాళ వ్యవసాయంలో ఎకరానికి మూడు నాలుగు వందలు ఖర్చు అవుతుంటే, మీరు యిచ్చే వంద రూపాయలు ఏ విధంగా వారికి ఉపకరిస్తుంది? అంటే రాదు — సూర్యరశ్మివెరుగని—ఎప్పుడూ వీరిలోకి రాని ఆడవాళ్ళు, తాలూకా ఆసులముందు బిళ్లకట్టకొని వచ్చి వారం రోజు బాటు అక్కడ వుంటేనేగాని ఆ అప్పు దొరకలేదు. ఆ అప్పు అయినా ఎవరికి యిచ్చారు? జాయింట్ పట్టాలు లేకుండా, యింకా ఏమేమో లేకుండా.....యిటువంటి లక్ష వరాలు పెట్టి యిచ్చారు. ఎంతమందికి అట్లా యిచ్చారు? లేక్కని తీయండి. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో, సర్కారుజిల్లాలలో— కృష్ణా—గోదావరి డెల్టాలలో, జరిగిన నష్టం ఎంత? మీరు యిచ్చిన అప్పు ఎంత? ఎంతమందికి అప్పులు యివ్వగలిగారు? ఎన్ని ఎకరాలకు సంబంధించి అప్పులు యివ్వగలిగారు? మీరు యిచ్చిన అప్పులు ఏ కొద్దిమందికో అందాయిగాని, నిజంగా సహాయం అవసరమైనవారికి ఎక్కువమందికి అందలేదని హానవిజేస్తున్నాను. అసలు మీరు యిచ్చిన సహాయమే కొద్ది; అది చాలా కొద్దిమందికే అందినది; అందువలన, పదేళ్ళ మారిపోరియం ప్రకటించలేకపోయినా, కనీసం మూడేళ్ళకయినా, మారి పోరియం ప్రకటించడం—మీ ఉదారస్వభావం తెలుస్తుంది; రైతులకు సహాయం చేయడానికి మీరు కంకణురై వున్నారని, రైతుబాంధవులని ప్రజలు అనుకుంటారు, కాబట్టి ఆ విధంగా చేయవలసినదిగా మంత్రిగారికి మనవిజేస్తున్నాను.

ఇంక, ముఖ్యంగా, రెవెన్యూబోర్డును రద్దుచేయాలి. ఎందుకు యీ రెవెన్యూ బోర్డుమనకు? రెవెన్యూబోర్డు వలన డూప్లికేషన్ ఆఫ్ వర్క్, డిలేస్ తప్ప యింకేమి జరుగుతున్నది? రెవెన్యూబోర్డు మొరగని అల్లెషియన్ డాగ్ లాగా తయారయింది. అది ఉపయోగపడే బోర్డుకాదు.

ఇంక, విలేజ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయమున్నది. అనేక రోజులుగా మన ముందున్నా సమస్య వున్నది. విలేజ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్, సమితి అడ్మినిస్ట్రేషన్.

[illegible][illegible]

వీరే, ఇంక, తెనెన్ని అక్ష విషయమున్నది. తెలంగాణలో చాలా ప్రోగ్రెసివలను
వున్నది. మరి, ఏ నిజలింగన్న అడుపట్నాడో ఏ నంజీవరెడ్డి అడుపట్నాడో నాలుగోళ్ళకు
యీ ముఖ్యమంత్రిగారే. యిక్కడ ముఖ్యమంత్రిగా వున్నారనగా ప్రోగ్రెసివ్ లకు
ఆంధ్రప్రాంతానికి కూడా ఎక్స్ పెండ్ చేయడానికి ప్రయత్నించ లేదు. బెంగళూరులో
తగాదా వచ్చిన తరువాత, మేముంటే మేము సోషలిజం అనిపించా : బుతున్నా : గదా
ఆ అక్షును ఆంధ్రప్రాంతంలో కూడా ఎందుకు ఎక్స్ పెండ్ చేయలేదు ? ఇంక, మేము
చేస్తున్న చట్టాలలో ఎగ్జంప్లన్స్ విషయమున్నది. ప్రతి చట్టంలోనూ ఎగ్జంప్లన్స్
యిస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం. తెంపర్ లాండ్స్, టెంపరీ పర్సెన్లలో
యీ విధంగా ఎగ్జంప్లన్స్ యిచ్చుటంటూ వెరీ బిగ్గర్డ్ రిజిస్ట్రేషన్ లు ఉన్నాయి
తెలియడం లేదు. రేపు విదోహుల, మైసూరును బాగా ఎగ్జంప్లన్స్ అడుగుతారు.
అందువలన, ఏ విభజన ఎగ్జంప్లన్స్ ఇందులో ఉంటుందో చూడాలి. ఏమి వుంటుంది

బెనెఫిట్ అకును రూపొందించాలని, దానిని సక్రమంగా, ఏ బి.నె.హోయింపులూ చేయడా
అమలుజరపాలని మనవిజేస్తున్నాను.

లాండు రిపారమ్మెంట్ సీలింగు యాక్టు క్రింద సెక్షన్ 13 క్రింద ఎగ్జిక్యూషన్
యిస్తున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఎంతమందికి యిచ్చారు? నిజంగా పోషిలిజం
కోరి, నిజమైన మార్పులు తేవాలని కోరితే యీ సెక్షన్ 16 క్రిందనున్న ఎగ్జిక్యూషన్
రద్దు చేసి, ఆ సెక్షన్ తీసేయడానికి చర్య తీసుకోవాలని కోరుతూ నెలపు
తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :—అధ్యక్ష. నేను ముందుగా ఒక ముఖ్యమైన విషయం
చెప్పాలి. వెనుకబడిన ప్రాంతాలు అనేపేరుతో ఏ కార్యక్రమాన్ని అమలు జరపా
లన్నా ముందుగా తెలంగాణా, రాయలసీమ అనిపెట్టి సర్కారు ప్రాంతంలోవున్న
వెనుకబడిన ప్రాంతాలన్నిటినీ కూడా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారా అనిపిస్తున్నది. వాస్తవంగా
కోస్తా జిల్లాలలోని పరిస్థితులు ఏ విధంగా వున్నాయో ప్రభుత్వం సవివరంగా చెప్పి
వుంటే బాగుండేది. ఇప్పుడే చూర్పు గోదావరి జిల్లా గౌరవసభ్యులు చెప్పారు.
వానవానికి, వరిపోయినా, కందిపోయినా, పెసర, మినుముచంటి పంటలు పోయినా
మళ్లా తిరిగి మరొక సీజనులోనైనా పంట పండించుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది.
కాని, నారింజ, నిమ్మ, కొబ్బరి, అరిటి తోటలు పోతే సమూలంగా నాశనమైనట్టే.
తూర్పు వళ్ళిమ గోదావరి జిల్లాలలో సవంబరు 7 వ తేదీన వచ్చిన తుఫాను ఫలితంగా
కనీసం 30—35 పర్సెంటు కొబ్బరి చెట్లు పోయాయి. వారికి ప్రభుత్వం చేసిన
సలహా ఏమిటి? పోని మిగిలిన చెట్లన్నా పండుతాయనుకుంటే యింక రెండు
మూడు సంవత్సరాలవరకూ పండవని చెప్పారు. నారింజ, నిమ్మ, అరిటి తోటలు
పోయిన వారికి ప్రభుత్వం డబ్బులు పంచిపెట్టలేకపోయినా, ఎకరానికి 5000 రూ. అ
నుంచి వేయి రూపాయల వరకూ ఖర్చుపెట్టి సేద్యం చేసినవారి చేతికి చారెడు గింజలు
కూడా రాకపోతే ప్రభుత్వం వారు శిస్తు రెమిషన్ యిచ్చామని గాని, రైతులు చెల్లించ
వలసిన రుణాలు, నెస్టులు రెండు సంవత్సరాలపాటు వాయిదా వేస్తున్నామని చెప్ప
డానికిగాని యీ ప్రభుత్వం ముందుకు రాలేదంటే చాలా బాధ పడుతున్నాను. అందులో
తిమ్మారెడ్డి గారికి తాను రైతులకు ఆత్మీయుడననీ, ఆపద్బాంధవుడననీ చెప్పు
కోవడం అచారం. కాని యిప్పుడు ఆ ఆత్మీయత, ఆ బాంధవ్యం వారికి లేనట్లుగానే
కనుపిస్తున్నది. ప్రతి గంటకూ తంతులు వస్తున్నాయి — సీజనులు రెమిషన్
మందిది కాదు, గ్రేడెడ్ రెమిషన్ మందిది కాదు, — అని, కోస్తా జిల్లాలలో మే
నెలతో వరదలు వచ్చాయి, అక్టోబరులో, నవంబరులో తుఫాను వచ్చింది.
డిసెంబరులో అధిక వర్షాలు పడ్డాయి, అన్ని రకాల పంటలు కూడా సమూలంగా
నాశనమై పోయాయి. కనీసం 25 జిల్లాలు పండవలసిన చేతిలో రెండు జిల్లాలుకూడా
చేతికిరాలేదు. మూడు క్వీంటాలు పోగాకు పండవలసిన ఎకరంలో అర క్వీంటాలు
కూడా రాలేదు. ఇట్లా ప్రతిపంట కూడా సర్వనాశనమై పోయిన తరువాత సీజనులు
రెమిషన్ యిస్తున్నామని రైతాంగాన్ని అధికారుల దయాశక్తిజ్ఞానకు వదలడం
చాలా అన్యాయమని మనవి చేస్తున్నాను. అందులోనూ, రాజకీయంగా పలుకుబడి
వున్నవారికి మాత్రమే యీ రెమిషన్లు ఇందుతున్నాయి కాని, ఏ విధంగానూ

ఆ దా రం లే ని వాంకీ — రాజకీయ ప్రాజెక్టులపై రైతాంగానికి మా ప్రం ప్రిచ్చే సీజనులు రెడున్నందువల్ల ప్రయోజనం కూడా దక్కుడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. రైతులకు ఋణాలు, చక్కావి ఋణాలు యిచ్చామంటున్నారు. కాని ఓటిపల్లి రైతాంగానికి ఏమాత్రం పరపతి సౌకర్యం సమకూరిందనేది తిమ్మారెడ్డిగారు స్వయంగా ఆలోచించాలి. గత సంవత్సరం బడ్జెటులో 40 కోట్ల రూపాయలూ సహకార సంఘాలద్వారా పోయి ఉంటుందని, మీడియం టెక్నోలోజీ రైతులకు పంపించి చేయిస్తున్నామని గొప్పగా చెప్పుకున్నారు. కాని యీ సంవత్సరం పెచ్చేటప్పటికి వారి రిపోర్టులోనే గతసంవత్సరం 10 కోట్ల రూపాయలు రైతాంగానికి పంపిణీచేయబడటంపై ఎట్టికీ కూడా 15 కోట్ల రూపాయలకు మించి పెంచలేకపోయామని చెప్పారు. దీనికి ప్రధానమైన కారణం — యూవేజ్ రాష్ట్రంలోని 13 క్లాస్సులు రిజర్వు క్లాస్స్ అండ్ ఇండియానుండి పరపతి తెచ్చుకోలేని స్థితిలో పడ్డాయి. డిస్ట్రిక్ట్ కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రలు క్లాసులకు రిజర్వు క్లాస్స్ అవ్ ఇండియా నుండి పరపతి తెచ్చుకోలేకపోయిన ఫలితం ఆ సెంట్రలు క్లాసులకు అనుబంధంగా పున్న సహకార చరపతి సంఘాలు అప్పురెచ్చుకోడానికి అర్హత ఉన్నప్పటికీకూడా అప్పులులేవు. ప్రభుత్వందారు యీ 13 కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రలు క్లాసుల పరియాల లోనూ కూడా రమర్షియలు క్లాసులను జతచేస్తున్నారు. ఈ విషయంలో తమ విధాన మేమిదో ప్రభుత్వం స్పష్టంగా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు క్లాసుకింగు చివరకు వచ్చింది. అదీకూడా ఆలోచిస్తున్నది. రైతుల కీవ్వలనిన పరపతి రిజర్షియలు క్లాసులకు జతచేస్తూరా లేకపోతే కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రలు క్లాసుల ద్వారా సాగాలూ. ఏదీ కో-ఆర్డినేషను ఏమీ అనేది యీనాడు మూలంగా పరిశీలిస్తున్నాను. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటుగాని, సహకారశాఖగాని యీ విషయంగురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నదో స్పష్టంగా చెప్పాలి. గతసంవత్సరం పంటలు పోవడవల్ల రైతులంతా ఆర్థికంగా దిగజారిపోయి చుడాయి చెల్లించలేని స్థితిలో ఉన్నారు. సెంట్రలు క్లాసులకు టవర్ డ్యూ ఆపురాయి, టవర్ డ్యూ అవ్వడంవల్ల యూసీజన్ కు రిజర్వు క్లాసునుంచి ఒకటై తెచ్చుకునే సామర్థ్యం ఉండదు. ఆంధ్రదేశంలో ప్రధానంగా వరదలకుగారి, తుపానుకుగారి దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో పున్న కో-ఆపరేటివ్ సెంట్రలు క్లాసులకు టవర్ డ్యూ క్లాసులైపోయి, రుణాలు రిజర్వుక్లాసుకు నుండి తెచ్చుకోలేని పరిస్థితులలో పరపతి ఏవిధంగా కల్పించబోతున్నారో ప్రభుత్వం ఎక్కడా ఆలోచిస్తున్నట్లు లేదు. ఈ విషయంగురించి చాలా శ్రద్ధగా ఆలోచించాలి. ఆంధ్రప్రదేశ్ దాన్యాగారం. అన్నపూర్ణ అని పడేపడే చెప్పుకోవడం తప్ప యంత నష్టం జరిగినతరువాత యీ సంవత్సరానికై నానరే ఫర్మలైజరుమీద ఎక్స్ యిజు డ్యూటీ మినహాయింపు చేయండి అని మనప్రభుత్వం వారిని గట్టిగా అడగలేకపోవడం విచారకరమైన విషయం. ఎక్స్ యిజు డ్యూటీ ఎటాలిష్ చేయడానికి ఇండియా ప్రభుత్వం అంగీకరించలేకపోవచ్చు ఫర్మలైజరుమీద ఎక్స్ యిజు 10% వసూలు చేస్తున్నారు. ఆంధ్రదేశంనుండి ఎంతగా ఎక్కువ వాడుతున్నామో, ఇక్కడ రైతాంగం ఎంత నష్టపోతున్నదో ఆలోచించి మనం దిగుమతిచేసుకునే సమర్థ ఎరువులమీదా ఎక్స్ యిజు డ్యూటీ రిదేటుగా రైతులకు ఎందుకు సబ్సిడైజు చేయకూడదు? దీనిని గురించి ప్రభుత్వం ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకున్నట్లు చివరిచదంలేదు. విరేణి ఆఫీసర్లు

విషయమున్నది. వీరి సమస్య పరిష్కారం చేస్తున్నామంటున్నారు. వీరికి 28-30 రూపాయల జీతం యిస్తున్నారు. వారు ఎన్నోపుస్తకాలు వ్రాయటం దిద్దుకొని. వారు 16 ఎక్స్కంట్లు వ్రాయాలి. అవి వ్రాయడానికి కావలసిన కాగితాలు, కలాలు ప్రభుత్వంవారు సరఫరా చేస్తున్నారా? మాట్లాడితే వారిని బాధ్యులైన సర్వేయర్లు అని చెప్పడమేగాని—స్టాటిస్టిక్స్ బ్యూరోకు కావలసిన సమస్తమైన స్టాటిస్టిక్స్ సూచనలూ విలేజీ ఆఫీసరులే అందించేయాలి. పంచాయితీరాజ్ కు సంబంధించిన ప్రాజెక్టులకు వచ్చినప్పటికీ కూడా యీ విలేజీ ఆఫీసరులు చేయాలి. వీరి కాగితం ఏమి వచ్చినప్పటికీ కూడా యీ విలేజీ ఆఫీసరులకు తప్పకుండా పని తగులుతుంది. ప్రాజెక్టులు వస్తున్నాయి, పోతున్నాయి. మనకు 47 ఆగస్టులో స్టాటిస్టిక్స్ క్రాంతి వచ్చింది. మనం చాలావిషయాలలో మరమ్మతులు సాధించాలనుకున్నాము కాని రెవిన్యూ విభాగంలో ఏమైనా సాధించామా అంటే—దోర్న స్టాటిస్టిక్స్ ఆర్డరును అధికారపడించప్ప మరేమీలేదు. బి.ఎస్.ఓ. లో జాయింట్లు పూర్తి అవుతున్నాయి లే జాయింట్లు పట్టాయే. ఒక గోల్డ్-డివిజనులో 10 మంది రైతుల పేర్లు ఉన్నట్లుంటే ఎవరిపేరున పట్టావున్నదో ఆ రైతు దగ్గరే శిస్తు వసూలు చేసినట్లుంటే అదేమి, అన్యాయం అని చెప్పడానికి ఆస్కారంలేదు. దోర్న స్టాటిస్టిక్స్ ఆర్డరులో చాలా స్పష్టంగా—వారు వరాయి ప్రభుత్వంవారు కాబట్టి, పట్టాలో ఎందుకు రైతులుంటే మాకేమిటి, మాకు కావలసినది ఏమి అనే పద్ధతిలో బి.ఎస్.ఓ.లో అడ్డు పెట్టారు. ఏ ఒక్క రైతుదగ్గర శిస్తు వసూలుచేసినా మాకు అభ్యంతరంలేదని చాలా పెట్టుకుంటే మన విలేజీ ఆఫీసరుకూడా ఒకే రైతును పట్టుకొని వసూలుచేస్తున్నప్పుడు రైతు ఏవిధంగా కృషించిపోతున్నాడో, నష్టపడుతున్నాడో ప్రభుత్వం ఆలోచించిందా? ఎప్పుడైనా అపీలు చేసినా బి.ఎస్.ఓ. ప్రకారం చెల్లడానికూడా ఆస్కారంలేని దుస్థితిలో ఎన్ని సంవత్సరాలు యీ రైతాంగాన్ని పెడతారు? సంక్రమణ యీ దోర్న స్టాటిస్టిక్స్ ఆర్డరులు చదువుతున్నారా? అడ్డంకులు మూడు సంవత్సరాల పరమా వ్రాయలేదన్నారు. ఇది ఏమి మంత్రివరమో నాకు అర్థంకావడంలేదు. మూడు సంవత్సరాలవరకూ అడ్డంకులు వ్రాయకపోతే ఏ భూమిలో ఎవరు సేద్యం చేస్తున్నారు. ఏ ఎస్టేట్ల పేర్లలో ఎవరు సేద్యం చేస్తున్నారు, ఏ భూమిలో ఏమి జరుగుతున్నది. చనిపోయినవారుంటే ఆ పట్టాలు ఏవిధంగా మార్పుఅవుతున్నాయి, గోల్డ్-డివిజన్ లో ఆఫీసులో దస్తావేజుల ప్రకారం అడ్డంకులలో ట్రాన్స్ఫర్లు అవుతున్నాయో లేదా—ఇవన్నీ చూస్తున్నారా? మూడు సంవత్సరాలకొకసారి వ్రాయబచ్చని లెజాల్ పని తప్ప వ చేస్తున్నామనడమే తప్ప గ్రామాలలో ప్రతిరోజూ జరిగవలసిన కార్యక్రమం జరుగు తున్నదా? జమాబందీలున్నాయి. అవి జాతరలే. డిప్యూటీ రైతుగారు ఉంటారు. వారు తాలూకు సిబ్బంది వస్తారు. గ్రామాలనుండి కరణాలు వస్తారు. పది రోజుల కాలం ముగ్గుగా భోజనాలు ఏర్పాటు చేయాలి. వారికి చందాలు ఇవ్వాలి. మామూళ్లు ఇవ్వాలి. ఇంతకు చేసేది ఏమిటంటే—జమీయీన ఫసలీకి రివెన్యూ డిమాండు నిర్ణయం చేస్తారట. జమాబందీ మే, జూను నెలల్లో జరుగుతుంది. ఇది ఏదో బ్రిటీషువాడు పాతకాలంలో పెట్టిన విభానం. సమస్త వ్యవహారాలు జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలనే పద్ధతిలో ఏర్పాటుచేసింది. ఆ పాత పద్ధతినే అమలు చేస్తున్నారు తప్ప మరేమీ కాదు.

[illegible]

ఇప్పించండి. అధికారుల దయా దాక్షిణ్యాలకు రైతాంగం రోజుడటండగా దీనినం
స్పెషల్ రిమిషనునైనా ఇచ్చి సహాయం చేయాలని ఆర్థిస్తూ నేను తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాములు (చలకర్తి):— అధ్యక్ష, రివెన్యూ మంత్రిగారు ప్రదేశ
పెట్టిన దిమాండును నేను చలవరుస్తున్నాను. కొన్ని సూచనలను తదుద్వారా ప్రభు
త్వానికి చేయదలచుకున్నాను. రైతుల దై నందిన జీవితంలో రివెన్యూ డిపార్టుమెంటు
చాలా సాన్నిహిత్యం కలది. రివెన్యూ డిపార్టుమెంటును సరియైన పద్ధతిలో ను రించ
వలసిన పని ప్రభుత్వానికి ఉంది. ఈ డిపార్టుమెంటులో ఎన్నో అవకతవకలు, లంచ
గొండితనాలు జరుగుతున్నాయి. ఒక దరఖాస్తు పెడితే దానిని జవాబు రావాలంటే
రూ. 5.10 లైనా ఖర్చు చేయకపోతే సమాధానం రాదు. దీనివల్ల రైతులు చాలా
ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. రివెన్యూ రికార్డులు సరిగాలేకపోవడం వల్ల కూడా రై తులు
చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. స్వతంత్రం వచ్చి 23 సంవత్సరాలై సున్నటికి శిస్తు
వసూలు చేసేటప్పుడు ఏ విధమైన మార్పు తీసుకురావోవడం చాలా శోచనీయమైన
విషయం. ఇప్పటికి శిస్తు వసూలుచేసేటప్పుడు చిన్న రాగితం మీద ఇస్తే ముద్దించి
అని వ్రాయడం తప్ప మిగతా వివరాలేవీ వ్రాయడంలేదు. దీనివల్ల రైతులకు చాలా
నష్టదాయకంగా ఉంది. సర్వే నెంబరు కాని ఎకరాలు కాని వేయబడగా ఉన్నాయి.
ప్రభుత్వం ఎన్నో పర్యాయాలు పావతీ బుక్స్ మీద వ్రాసి ఇవ్వాలని చెప్పినప్పటికీ అది
ఆమలు జరగడం లేదు. సాధ్యమైనంత తొందరలో పావతీ బుక్స్ మీద శిస్తు వసూలు
చేయాలని రివెన్యూ అధికారులకు ఉత్తరువు లిచ్చి ఆమలు చేయించాలని కోరుతున్నాను.
నాగార్జునసాగర్ క్రింద లోకలైజ్ ఐన భూములపై మూడు సంవత్సరాల వరకు శిస్తు
వసూలు చేయకూడదని ప్రభుత్వం ఇదివరకే ఆదేశాలు ఇచ్చినప్పటికీ 1968 నుంచి
ఇప్పటివరకు జమాబందీలు మొదలుపెట్టి శిస్తు వసూలు చేస్తున్నారు. అది చాలా
అన్యాయం. దీనికి నోటీసులు లేవు. ఎన్నో అప్పులు తీసుకువచ్చి భూములు బాగు
చేయించుకుని సరియైన నీళ్లు లేక ఇబ్బందులు పడి సాగులోనికి రైతు తెస్తే, మూడు
సంవత్సరాల వరకు శిస్తు కట్టవలసిన అవసరం లేదని చెబుతూ మొదటి సంవత్సరం
రూ. 30, రెండవ సంవత్సరం రూ. 60 లు, ఈ సంవత్సరం రూ. 22 లు చొప్పున
వసూలు చేయడం—నోటీసు కూడా లేకుండా వసూలు చేయడం— చాలా విచారకర
మైన విషయం. దీనిని ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అనావృష్టి కార
ణంగా ప్రభుత్వం శిస్తు వసూళ్లు ఆపివేసినది. తిరిగి వసూలు చేయాలని ప్రయత్నం
చేస్తున్నది. ఆ విధంగా కాకుండా శిస్తు వసూలు ఆపుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఆయ
కట్టు రోడ్లు సరిగా లేనందువల్ల నాగార్జునసాగర్ క్రింద లోకలైజ్ ఐన గ్రామాలు
ఐలెండ్స్ మాదిరిగా ఉంటున్నాయి. అటునుంచి ఇటు, ఇటునుంచి అటు తీసుకువెళ్ళ
డానికి పీలులేక ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఆయంట్లు రోడ్లు వేయడానికి రివెన్యూ
వారినుంచి డబ్బులేక ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. సరియైన డబ్బు ఇచ్చి ఆయకట్టు
రోడ్లు సాధ్యమైనంత తొందరలో పూర్తిచేయాలని కోరుతున్నాను. ఫ్యామిన్ రిలీఫ్
ఫండ్స్ గత సంవత్సరం 1969 లోపల పెద పూరు సమితికి 30 లక్షలు అలాబ్
చేశారు. దాని విషయంలో కాల్ అలెన్సు నోటీసు కూడా యిచ్చాను. వేరే మాట్లాడు
తాను. కాని 30 లక్షల రూపాయలలో 30 రూపాయల వనికూడా కాలేదు. గత
సంవత్సరం రైల్వేరూగారికి రివెన్యూ మినిస్టరుగారికి డి. ఓ. వ్రాశాను. అయినప్పటికీ

నేటివరకు దీని చూపు దీసుకోలేదు. దీని విషయంలో వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. రోయదాచుల సమస్య ఉన్నది. గత 20 సంవత్సరాల నుంచి తెలంగాణా శాసనసభ తొలుత రోయదాచు అమలులో ఉన్నప్పటికీ బేసిక్ హోలింగ్, ఎస్ నాల్ బే హోలింగ్, ఛార్జింగ్ హోలింగ్ సీరింగ్ ఉన్నప్పటికీ నీళ్లు శారీర్యోపనాయి. ఈ చట్టం రీసుకు రాకున్న రైతులకు యిబ్బందలు పడకుండా ఉండేవారు. ఎన్నో విధాలుగా రైతులను సుస్థాయిలు తొలగించేస్తున్నారు. భూములు అవసరం లేదు, భూములు ఉన్నట్లుంటే అచ్చిరావని దారించరికి చెప్పేసి తొలగిస్తున్నారు. కోర్టు పాలు చేస్తున్నారు. రిఫ్యూటీ కలెక్టరును అహనీల్లాటను కట్టరుని తప్పుడు చర్యలు తీసు కుంటున్నాడు. అందుకే రివెన్యూ డిపార్టు మెండు ఎవరి శేసుకై తే ఉన్నాయో వారి తొలగించకుండా వారి ఉత్తరాలు రద్దుచేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. బలవరాలు గురించి బ్రాడ్ ప్రోగ్రాం విశాలంగా ప్రభుత్వానికి ఉద్దేశ్యం ఉన్నప్పటికీ సరైనంగా జరిగడంలేదు. బి.బి.ఎస్. గిరావల్లు హరిజనులకు సక్రమంగా పంచకుండా అన్యాయం చేస్తున్నాయి సరైనంగా హరిజనులకు బంజరు భూములను యిప్పించాలని కోరుతూ శాసన తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు : ... అధ్యక్ష. గౌరవనీయులైన రివెన్యూ మంత్రిగారు చేసినట్లుంటే ప్రసంగం జాగ్రత్తగా చదివాను. ప్రత్యేకంగా మన రివెన్యూ మంత్రి గారికి కొన్ని ప్రత్యేకమైనట్లుంటే అభిప్రాయాలు ఈ భూసంస్కరణలు వగైరాలను గురించి ఉన్నాయి. వారు ఏ కక్షమైనట్లుంటే ప్రసంగం చేశారోనని జాగ్రత్తగా చది వాను. చదివితే ల్యాండ్ రిఫార్మ్స్ గురించి లోగడనుంచీ ఏమయితే అభిప్రాయాలు చెప్పుకుంటూ వచ్చారో అవే మళ్ళా రిపిటిషన్ చేసుకోవడమే కనిపించింది కాని ఆలో చనా విధానంలోగాని, యిటీవలకాలంలో దేశంలో వస్తున్నట్లుంటే మార్పుల యింపాక్ట్ ఏ కొంచెమైనా ఉంటే అయినా పడిండా లేదా అని ఆలోచన చేయవలసివస్తే అది ఏమీ కనిపించలేదు. ఇవ్వాళ ఉదయమే చీఫ్ మినిస్టరుగారు అగ్రికల్చర్ వెల్లు టాక్సు గురించి కేంద్రంలో కొన్ని విషయాలు చెప్పినట్లు వారు యిక్కడ ప్రకటన చేశారు. అందులో యిక్కడ టాక్సు అసీసర్లు బాధ ఉంటుంది కాబట్టి అది వేస్తే చాలా యిబ్బంది కలుగుతుంది, తరువాత సీరింగు రిమిటు కొంత పెంజాలని వారు చెప్పారు. నిజమే అది కొంతవరకు సమంజసముగా ఉండవచ్చుగాక. కాని మేము అనేక సంవ త్సరాలనుంచి మూడుతున్న అనేకమంది రివెన్యూ మినిస్టరుకు చెబుతూ వచ్చాము, అయ్యా ఎవరైతే నిజంగా ఆదాయం లేనట్లుంటే పేదరైతులు ఉన్నారో వారిపైన ఉన్నట్లుంటే పన్నుల భారాన్ని తగ్గించి ఉన్నవారిపైన వేయండి. లాండ్ రివెన్యూ సర్చార్జి ఉంది, దానిని అంగీకరించి అమలు చేయండి. అలా చేస్తే రాష్ట్ర రిసోర్సెస్ పెంచడమేరాకుండా దుర్బర దారిద్ర్యముతో బాధపడుతున్న రైతాంగానికి రిలీఫ్ యివ్వ డానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పాము. కాని యివ్వాళ వారు చెప్పింది వెంటరుతో అగ్రికల్చరు వెల్లు టాక్సు ఈ వద్దరిలో బాగాలేదని చెప్పడం బాగానే ఉంది. కాని మనరాష్ట్రంలో లాండ్ రివెన్యూ సర్చార్జి ఆదాయం సంపాదించుకుని వేల ఎకరాలు ఉన్నవారికి లాండ్ రివెన్యూ సర్చార్జి ప్రవేశపెట్టడానికి అచ్చికమైన ప్రకటన చేసి బిల్లు తీసుకువస్తే చక్కగా ఉంటుంది. అది కనిపించదు. ఈ విధముగా చూడవలసివస్తే రాష్ట్రంలో ఏదయితే కీలకమైన దేశం మొత్తంగా సమగ్రంగా భూసంస్కరణలు

కావాలని అనుకుంటున్నారో ఆలోచనా విధానం ఎంతమాత్రం చూపించేవరకే పరిమితమవుతుంది. అనేక సంవత్సరాలనుంచి కమ్యూనిస్టు పార్టీ చెబుతున్నది. రోజు రోజులు గ్రామాలలో ధనికులకు బీదవారికి మధ్య ఉన్న అంతరం పెరుగుతున్నది. ఈ రోజున లేకపోతే చాలా భూసంస్కరణలు చేసి పేద రైతాంగానికి, వ్యవసాయ కూలీలకు భూదానాల రీపు ప్రొడక్టివ్ రిసోర్సెస్ ను రీజనరేటు చేయవలసి ఉంటుంది. దానిని ఉపేక్షించడం మంచిది కాదు, ధర్మం కాదు అని అనేకసార్లు చెబుతూ వచ్చాము. దానిని పూర్తిగా చేశారు. తరువాత జరిగింది ఏమిటి? అనేక పోరాటాలు వచ్చాయి. నక్కలైట్ల పేరిట గిరిజనులలో ఉన్న అసంతృప్తి వెల్లడి కాబోతోంది కానీ రాజకీయంగా గిరిజనుల అసంతృప్తి కాదా అని అడుగుతున్నాను. నక్కలైట్ల పోరాటం జరిగి అనేకమంది చనిపోయిన తరువాత గిరిజనుల అల్లరులు జరిగిన తరువాత ఈ రోజు గిరిజనుల పరిస్థితి రిఫారం చేయాలని అర్థం చేసుకున్నారు. అట్లాగే వ్యవసాయ కూలీలకు బంజరు భూములను వుచే సమస్య 20 సంవత్సరాల నుంచి అడుగుతూ ఉంటే చేస్తామని అంటూ వచ్చారు. చివరకు లక్షల ఎకరాలు ఆక్రమించుకుని వ్యవసాయ కూలీలు రెస్టివ్ అయి గ్రామాలలో అన్ రెస్టు పెరుగుతూ ఉంటే బంజరు భూముల గురించి క్రాష్ ప్రోగ్రాం పెట్టాడున్నారు. ఈ విధముగా ఎన్నో పోరాటాలు జరిగిన తరువాత భారత దేశం మొత్తం పైన పెద్దలందరూ ఒక విషయం ఒప్పుకుంటున్నారు. అన్ని రాష్ట్రాలలో కూడ సీలింగ్ ఆక్టు ప్రభుత్వముగా అమలు పరచాలని, సీలింగ్ లిమిట్ ని తగ్గించాలి, లేకపోతే గ్రామాలలో ఈ రేబాలు పెరిగి పోతున్నవని. చాల ఎక్స్ ప్లోజివ్ సిస్ట్యుయేషన్ వుందని చెబుతూ వచ్చాడు. ఈ మధ్య హోం మినిస్ట్రీ సర్క్యులేట్ చేసిన నోట్ లో యిట్లా అన్నారు. "The tension in the rural areas resulting from the widening gap between the relatively few affluent farmers and the large number of small land-holders and landless agricultural workers may increase in the coming months and years. A bad agricultural season would lead to an explosive situation." ముఖ్యమంత్రుల సమావేశములో చవాన్ గారి ఉపన్యాసము లోని ఒక వాక్యము చదువుతాను. "The warning of the time is that unless the green revolution is accompanied by a revolution based on social justice, I am afraid green revolution may not remain green". ఈ విధంగా జగజీవన్ రామ్ గారి దగ్గర నుంచి ఇందిరాగాంధీ దగ్గరనుంచి అందరూ అనేక స్టేటుమెంట్లు యిస్తున్నారు. చాల రాష్ట్రాలలో వెనుక పడిపోతున్నాము. తగిన చర్యలు తీసుకొనడము లేదని చెబుతున్నారు. ప్రకటనలపైన ప్రకటనలు వస్తున్నవి. చెబుతున్న మాటలకు ఆచరణకు ఏమైనా సంబంధము వున్నదా? ఏ రకమైన సీరియస్ నెస్ వుందనేది గుర్తిస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను. కొలదారీ చట్టములో రెంటు తగ్గిస్తామనేది ఒకటి. బంజరు భూముల పరిపరకము చేయడము తప్ప ఇక్కడ భూ సంస్కరణలు చేయవలసినవి లేవు అని మన ప్రభుత్వము యొక్క నోటు చదివితే అర్థమవుతుంది. ఇది సరియైనదేనా? మన రాష్ట్రములో సీలింగ్ ఆక్టు ప్రచారము రిగిలే వేరే ఎకరాలు తేలింది కదా. ఏమీ చేయకపోవడము కాదు. సీలింగ్ ఆక్టును అమలు జరిపాము అని వారు చెబుతున్నారు. కాని అవసరమైన డబ్బు లేక పోవడము వల్ల 90 వేల ఎకరాలకు కాంపెన్ శేషన్ యివ్వలేకపోయాము, సున్నకు సున్ను.

హాళికి హాళి ఒక్క ఎకరము కూడ రాలేదని తేల్చడము జరిగింది. సీలింగ్ ఆస్తు అమలు జరగడము లేదు. సీలింగ్ అస్తును అమలు జరపబోతున్నాము, అంతా జాగ్రత్త చూడండి అని టైము యిచ్చి 20 ఎకరాలపైన వున్నవారు డిక్లేర్ చేయండి అన్నారు. ప్రతి చోట అప్పుడు ఏమీ జరిగినదో అందరికీ బాగా తెలుసు. ట్రాన్స్ఫర్ తప్పక జరపార స్టాంప్స్ దొరకలేదు. సీలింగ్ పరిమితికి మించి పంపకాలు ఏ విధంగా జరిగిందో అందరికీ తెలుసు. బీహారులో జరిగినది పత్రికలో చదివాను. ఫత్ అనే పేరున కూడ భాగము వుంటే ఒక కరస్పాండెంటు ఇది ఏమీ అని భూస్వామి అడిగితే ఇది వారి గుర్రము పేరు అని బయటకు చెప్పవద్దని అన్నారు. అందువల్ల ఈ సీలింగ్ అస్తు ఎంత బాటకముగా జరిగినదో అందరికీ తెలుసు. సీలింగ్ పరిమితి పల్లము అయితే 36 ఎకరాల నుంచి 72 ఎకరాల వరకు. మొత్తం 432 ఎకరాల వరకు అని పెట్టాము. ఇంక మనకు ఏమీ మిగులుతుంది ? జాయింటు కుటుంబములో సర్వేషన్ ఆర్డు ప్రకారము ప్రతి ఒక కుటుంబ సభ్యుడు ఒక కుటుంబము. ఆ విధంగా తీసుకొంటే ఒక కుటుంబములో 5 మంది సభ్యులు వుంటే ఆ కుటుంబానికి పల్లము అయితే 180 ఎకరాల నుంచి 360 ఎకరాల వరకు, మొత్తం అయితే 1,080 ఎకరాల నుంచి 2,160 ఎకరాల వరకు విడిచిపెట్టాము. ఇంక అదనపు భూమి ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది. భూసంస్కరణలు అమలు జరిపినవి అంటే ఎవరినైనా నమ్మించగలమా ? 2 వేల ఎకరాలలో చొరుకు తోట వుంటే దానికి మినహాయింపు ఇటువంటి లోపాలవల్ల ఈ సీలింగ్ లక్ ఎందుకు పనికిరాకుండా పోయింది. ఒక్క చోట కూడ ఒక్క ఎకరము మిగిలే లేదు. భూమిని సుత్తిపెట్టి సాగతీయమంటారా ఏమీ అని తిమ్మాచెట్టిగారు అంటారు. భూమి ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది అంటున్నారు. నేను చెప్పిన లెక్కల ప్రకారము స్టడీ చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వము యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారమే తీసుకొంటే ఆంధ్ర ఏరియాలో జాయింటు కుటుంబానికి 10 ఎకరాలు పరిమితి పెట్టినట్లయితే అక్కడ 14.88 లక్షల ఎకరాలు అదనపు భూమి వుంటుంది. 20 స్టాండర్డు ఎకరాలు పరిమితి పెట్టుకొంటే 7 లక్షల 34 వేల ఎకరాలు మిగులుతుంది. 15 ఎకరాలు పరిమితి పెట్టుకొంటే 11.55 లక్షలు మిగులుతుంది. తెలంగాణ ప్రాంతము చూస్తే 30 ఎకరాలు అన్ ఇరిగేటెడ్ లైన్ పరిమితిగా పెట్టుకొంటే 53 లక్షల ఎకరాలు మిగులుతుంది. ఇవి కరెక్ట్ కాకపోతే సరియైన లెక్కలు ఎర్గ్ టోట్ చేయవచ్చును. కేరళలో 15 ఎకరాలు పరిమితి పెట్టారు. అక్కడ ఒక బస్సుల లక్షల ఎకరాలు మిగిలినది అని వారు చెబుతున్నాను. చాల తక్కువ భూమి వున్న కేరళలోనే ఇంత భూమి వచ్చిన్నాడు వ్యవసాయ రాష్ట్రమైన యంత పెద్ద రాష్ట్రములో ఎంత మిగులుతుందనేది ఆలోచించండి. నా లెక్క ప్రకారము 10, 15 లక్షల ఎకరాల భూమి యివ్వడానికి అవకాశము వుంటుంది. నా లెక్కలు కరెక్ట్ కాకపోతే కరెక్ట్ చేయమనండి. దాన్ని గురించి ఒక్క మాట కూడ ఈ నోట్ లో లేకపోవడము చాల శోచనీయము. వెనుక వున్న భూస్వాముల పునాది కదలిపోతుందనో, ఇంకెందువల్లనో వెనుక పడుతున్నారు. కాని మన రాష్ట్రములో ఈ సీలింగ్ ఆస్తులో మార్పులు తీసుకురాకపోతే గ్రామాలలో వున్న వాస్తవ పరిస్థితులకు అనుగుణ్యముగా నడుచుకొనడము కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇందిరా గాంధీ ప్రధాన మంత్రి అయిన తరువాత చెబుతున్న మాట ఏమంటే —
“The cracks which have appeared in the agrarian structure cannot taper off. We must act now when there is still time and hope... because the consequences of failure will be beyond our control”
ఆ హెచ్చరికకు ఉపయోగము వుంటే దానిని మనస్సుకు పెట్టుకుంటే మనవి చేస్తున్నాను. కొలు భూములకు రెంట్ తగ్గిస్తామని అంటున్నారు. నిర్ణయించిన రేటు అమలు జరుగుతున్నదా? దేవదాయ భూములకు తప్ప ఎక్కడైనా రేటు దారులు అనేవారు వున్నారా? మనకు చట్టము వుందని రైల్వేలో పెట్టుకొనేవారా? కనీసము దేవదాయ రైతులకు అయినా రక్షణ వున్నదా అని అడుగుతున్నాను. అది కూడ సక్రమముగా లేదు. నూజివీడు తాలూకాలో 3 వేల ఎకరాలు రైతుల చేతులలో వుంటే వారు దమ్మిడి చెల్లించకపోతే వారినుంచి ఎగ్జిక్యూటివ్ అసెసరు శిబ్బి వసూలు చేయరు. ఇద్దరు, ముగ్గురు పెద్ద రైతులు భూమిందాలను సాగు చేస్తూంటే వారినుంచి వసూలు చేయరు. ఏదో 1, 2 ఎకరాలు సాగు చేస్తున్న చిన్న రైతులను చాలా యిబ్బందులు పెట్టి తొలగించడానికి ఆకమ పెట్టడము చేస్తున్నారు. వాటి సరియైన రక్షణ లేదు. మన రాష్ట్రములో సాగుకు లాభం అయిన బాజర్లు 22 లక్షల ఎకరాలు వుందని చెబుతున్నారు ఇప్పటికి 2.70 లక్షల ఎకరాలు ఎస్టేన్ మెంటు చేశాము అన్నారు. మిగతా భూమి ఎప్పటికీ చేస్తారు? ట్రాప్ ట్రోగ్రాడ్ పెట్టాము. కాని వాస్తవముగా చూస్తే మంచి భూములను ఇప్పటికే పెద్ద రైతులు ఆక్రమించుకొని వున్నారు. ఇన్ ఎలిజిబిల్ పట్టాదారులను తొలగించడములో ఎంతవరకు కృత కృత్యులమయినామనేది తీయమనండి. మా జిల్లాలో భూస్వామి ఆక్రమించుకొన్న భూమిని తీసుకొని పేదవారికి యిచ్చిన పాపాన పోలేదు. ఇతర జిల్లాల విషయములో నాకు తెలియదు అనుకోండి. మా జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు ఇన్ ఎలిజిబిల్ పట్టాదారులకు నోటీసులు యివ్వడమే తప్ప అంతకు మించి ముందుకు వెళ్ళకము లేదు. అదే విధంగా forest lands ఎక్కడ అవసరం లేనివి వున్నాయో వాటిని ఇవ్వటానికి ఎందుకు వెనుకంజ వేయాలి? నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద. అలాగే కొన్ని చెరువుల క్రింద ఆరుకట్టు భూములు వున్నాయి. చెరువు పడకొలను రైతులకు పెంపొరరి ఎస్టేన్ మెంటు క్రింద రైతులకు ఇవ్వటానికి వీలు వుంది. వాటిని ఇవ్వటం మంచిదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక, ఏజన్సీ రెగ్యులేషన్స్ గురించి ఒక మాట చెప్పాలి. ప్లెయిన్స్ లో భూములను అక్కడి గిరిజనులకు ఇవ్వాలని రెగ్యులేషన్స్ పెట్టుకొన్నాము. 59 లో రెగ్యులేషన్స్ చేసే 69 లో రూల్స్ పదివ్ ఆయ్యాయి. భూములు ఒక్క ఎకరం కూడా తీసికోలేదు. శ్రీకాకుళం జిల్లా పార్వతీపురం వెళ్ళాము. అక్కడ 5 వేల ఎకరాల పల్లపు భూమి ప్లెయిన్స్ నుండి వచ్చి భూస్వాములు ఆక్రమించుకున్నారు. సిబ్బందిని వేళాక కొద్ది భూములు గిరిజనులకు ఇచ్చారు. కాని ఈ ఏజన్సీ రెగ్యులేషన్స్ క్రింద ప్లెయిన్స్ నుండి వెళ్ళిన భూభాగములను వెళ్ళగొట్టి చాలా తక్కువ. 5 వేల మాగాణిలో 5, 10 ఎకరాలు తీసికోవటం జరిగింది. ఇక స్ప్రిటింగ్ అప్ జాయింట్ పటాన్ వుంది. 90 లక్షల సబ్ డివిజన్స్ వున్నాయి. 4, 5 సంవత్సరాల్లో 7.13 లక్షలు సబ్ డివిజన్స్ లో పర్స్ జరిగింది. మిగిలినవి చేయటానికి ఎంత కాలం పడుతుంది? దానికి అవసరమైన సిబ్బందిని వేసి త్వరత్వరగా చేయించాలి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన 10 రూపాయల శిస్తు

Voting of Demands for Grants:

మనహోయంపు ఏ ఒక్కడ గ్రామంలోనూ ఆమలు జరగటం లేదు. రికార్డు ఆఫ్ రైట్ గురించి మనయం లేదు ఎందుకంటే ఇప్పుడు చెప్పడంబట్టలేదు. సైకోను గురించి ఒక మాట చెప్పి ముగిసాను. జోనల్ సిస్టమ్ పెట్టారు. ఏ కారణంతో అజ్ఞాయితీ లేకుండా సర్వేయర్లు లేకుండా ఇచ్చే అవకాశం ప్రజలపై కల్పించేమటా అని ఆశ్చర్యం వచ్చింది. కానీ కొంతరి వ్యక్తుల కోసం ఇది జరిగిందని పత్రికల్లో వచ్చిందనుకోండి. మా ప్రాంతంలో చెబుతున్నట్లు చెప్పింది. సముద్ర ప్రాంతం కాదు. కాని అది జూన్ 2 లో చేయటంవల్ల రెమిషన్ రాలేదు. కనుక అన్ని జోన్స్కు పూర్తి రెమిషన్ ఇవ్వాలని కోరుతూ నెలపు తీసికొంటున్నాను.

శ్రీ డి. రామచంద్ర శంకర్ (కెడర్):—అధ్యక్ష, రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు ప్రవేశపెట్టిన రిమాండు చూస్తే కుష్కప్రియాయ, సూన్యహస్తాలు దున్నేవారికి సున్న చుట్టే చట్టంగా వుంది. అసలు రాష్ట్రంలో కడుపు లేదన్నట్లు వ్రాశారు. నల్గొండ జిల్లాలో మంచినీరు లేని ప్రాంతాలకు రిగ్స్ పంపవలసిందని మొత్తంకొంటున్నారు. కుపాను వాడితులకు బ్రహ్మాండమైన పహాయం చేశామని చెప్పారు. కంథం జిల్లా మూడు సార్లు కుపానుకు గురి అయింది. వేలాది పశువులు, మనుష్యులు చనిపోయారు. చంటలు పోయాయి. అక్కడ కిస్టు రెమిషన్ కూడా ఇవ్వని ప్రాంతాలు వున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం సోషలిజం గురించి మాట్లాడుతూ వుంటుంది. ఒకాయన బారతం చెబుతున్న చెబుతూ బారతంలో రావణుడు పార్వతిని చేత బట్టి కరణుకొచ్చి అని చెప్పినట్లుగా పీరి సోషలిజం వుంది. రెమిషన్ రూల్స్ ఏనాటివో పాత కాలనాడు చేసినవి. 10 రూపాయల పెనాల్టీ కలెక్టరుకు అప్పీలు చేయాలంటే 20 రూపాయలు ఖర్చవుతుంది. ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ మినిష్టర్స్ తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. భూ సంస్కరణలు అంటున్నారు కాని దున్నేవానికి భూమి మాత్రం లేదు. కొలుదారి చట్టం లేవలం కాగితం మీదనే వుంది. కొలుదార్లను ఏనాడో వెళ్ళగొట్టటం జరిగింది. 22% ను చట్ట విరుద్ధంగా జేదఖలు చేశారు, 22% ను చట్ట ప్రకారం జేదఖలు చేశారు, 17% తమంతటరామే వదలిపెట్టారు అని ప్లానింగ్ కమిషన్ రీసెర్చి ప్రోగ్రాం కమిటీ చెబితే ఇక తెలంగాణాలో కొలుదార్లు ఎక్కడ మిగిలారు? 61 లో సీరింగు యాక్టు పెట్టారు. కాని దాని ప్రకారం వందొది ఏమీ లేదు. 89 వేల ఎకరాలు మిగిలించి పంత్రిగారు చెప్పారు. ఆ మిగిలింది అయినా పంచరా అంటే లేదు. సీరింగ్ యాక్టు గురించి ప్లానింగ్ కమిషన్ రీసెర్చి ప్రోగ్రాం కమిటీ వారు ఏమీ చెప్పారో చదివి వినిపిస్తాను. ఈ చట్టం గమ్యం ఏమిటో స్పష్టంగా లేదు. లక్ష్యాలు ఏర్పరచడనేలేదు, మినిహోయంపులు కోర్కొల్లుగా చేయబడ్డాయి. ప్రతిపాదన చేస్తానికి, చట్టాన్ని చేస్తానికి మధ్య చాలా వ్యవధి తీసుకోబడింది. చట్టంలో వున్న నందుగొందులూ అమలుజరపటంలో జరిగిన జాప్యము కలసి భూస్వాములు బినామీట్రాన్సు ఫర్లద్వారా అస్థినంతా కుటుంబంలోనే దాచుకొంటానికి పెద్ద ఎత్తున పూనుకొంటానికి దారి తీశాయి. సీరింగు నిర్ణయించటానికి కుటుంబ నిర్వచనం జరిగినా, రూల్స్లో కాని, భూస్వాములు తమ ఆస్తిని గూర్చి అందించ వలసిన వివరాలు కాని వారి ట్రాన్సుఫర్లను గూర్చి ప్రస్తావనే చేయలేదు అందువల్ల చట్టాన్ని అమలుజరపటం బలహీనపడింది. లక్ష్యాలు లేకపోవటంవల్ల అమలు జరపటంలో ఉత్సాహం లేకపోయింది. పైగా పోలిష్మెంట్ ఫలితంగా బండి వెనక్కు

నడిచి అనలు చట్టం యొక్క ప్రయోజనమే కూన్యమైంది." ఈ విధంగా వారు చెప్పారు.

ఇది వారి ప్లానింగు కమీషను చేసిన రీసెర్చి పథకంయొక్క అభిప్రాయం. అనలు భూమి ఎక్కడుంది భూస్వాముకేలేదు అంటే అంతా మిథ్య జగత్ మిథ్య అన్నట్లుగా చెబుతున్నారు. 1953 లో ఆంధ్ర గవర్నమెంటు లెక్కల ప్రకారం పది స్టాండర్డు పై బడ్జెట్ కమతాలు 1,43,330 కమతాలు వాటి క్రింద ఉన్న భూమి 29,31,000 ఎకరాలుంది. కనీసం పది స్టాండర్డు ఎకరాలు వదలి మిగిలింది లెక్కపెట్టినా కూడ 14,80,000 ఎకరాల భూమి ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పంచవచ్చు అని లెక్కలేతుంది. అట్లాగే తెలంగాణ ప్రాంతం లెక్క చూస్తే అసెంబ్లీలో చేసిన 1,878 లో ప్రశ్నలో ఇచ్చిన నెక్కప్రకారం ఇక్కడ కమతాల సంఖ్య 15,97,000 వాటి క్రింద ఉన్న భూమి మొట్ట 2,57,67,000 ఎకరాలు వీటిలో కనీసం 30 ఎకరాల కుష్కి భూమి ప్రతి ఒకరికి వదలినా దాదాపు 63,67,009 ఎకరాల భూమి తెలంగాణలో మిగులగలదు. యీ విధంగా చేస్తే 25,00,000 కుటుంబాల దాదా తలకు 5 ఎకరాల తరి అయితే ఒక ఎకరం మూగాణి అయినా పెంచడానికి వీలుంది. ఒక వయపు నిరుద్యోగం పెరుగుతోంది. చేతి వృత్తులు పడిపోతున్నాయి. హరిజనుల వృత్తి పోతోంది. అప్పుల భారం పెరిగి గ్రామాలలో ఒక ఎకరం ఆర ఎకరం అమ్మి పట్టణాలకు ఎగడి రిజిలు లాగుతున్నారు. భూస్వాముల వ్యవస్థక్రింద తెలంగాణ ప్రాంతంలో ఇదివరకు మేరలు అని ఉండేవి. మేరలు అంటే ఇతడు చెప్పులు కట్టి ఇస్తే సంవత్సరానికి పంటకాలంబో బస్తాగాని రెండు బస్తాగాని ధాన్యం ఇచ్చే పద్ధతి ఉండేది. ఇప్పుడు యీ మేరలు పోయి బజారులో కొనుక్కునే స్థితి వచ్చింది. ఆ విధంగా వృత్తులు మూలపడ్డాయి. ఒక వయపు వృత్తులు పోతున్నాయి రెండవ వయపు రయితులు వడ్డీల మీద వడ్డీలు కట్టి బికారులయిపోతున్నారు. మూడవ వయపున చదువుకున్న వారికి ఉయ్యోగాలులేవు. ఇప్పుడు ఒక వయపు రాజకీయ అధికారం ఒక వయపు కాంట్రాక్టులు ఒక వయపు ముస్తాదరా అలాగ తెగబలిసిన వరం ఒకటి గ్రామాలలో డెవలప్ అవుతోంది. దానిని డెబ్బకొట్టకుండా నిరుద్యోగం పోతుందని, భూములు పంచకుండా పంటపెరుగుతుందని అనుకోవడం హాళ్యాస్పదం. ఆర్థికమంత్రిగారు బడ్జెటులో చెప్పిన అంశం ఏమిటి — మన పంట సంవత్సరం చెనక్కి పోతోంది. ఇంప్రూవ్ సీడ్ ప్రవేశపెడతున్నాం ఎరువులు ఇస్తున్నాం అంటున్నా నానాటికి తీపికట్టు నాగం బోట్టుగా వెనక్కి పోతోంది. ఎందుకు పంట తగ్గుతోంది అంటే భూమిపయిన కేంద్రీకరణ పెరగడంవలన పంట తగ్గుతోంది. యీ చిన్న రయితు తన చేతినుంచి భూమి కోల్పోవడంవలన అతను సరిగా పని చేయకపోవడం వలన కొన్ని చోట్ల చేసిన ప్రయోజనం ఉండడంలేదు. వ్యవసాయకూలీలకు మినిమం షేజిప్ అమలు చేయలేని స్థితి ఉంది. అంటే మనం మధ్య యుగంలో ఉన్నామా, మన డెమోక్రసీ అనేదానికి అర్థం ఉందా అనేది ఆలోచించాలి. యీ భూసంస్కరణలు అనేదానిని ఒక వాక్యం చెప్పి సంతృప్తి పడితే కాదు. ప్రజలకు రకరాకాల మాటలు చెప్పి ప్రజలను వారి నోరూరిస్తూ వాచ్చారు ఇంతవరకు, ఇప్పుడుకూడ అలాగే చెబుదా మనుంటే 20 సంవత్సరములవలన వచ్చే ఫలితం ప్రజలు చూచారుకనుక యీ నాడు

రామే ముందుకువచ్చి ప్రజలు యీ చట్టాన్ని ఆమలు చేసుకునే పరిస్థితి వస్తుందని మనవిచేస్తూ శుభం కోరుకుంటున్నాను.

Sri A. Madhava Rao: - There is a saying that there must be Some method in madness. ఇప్పుడు మనం బనబి ఆలోచించాలి. కమ్యూనిస్టు గవర్నమెంటు అయితే ఇబ్బందిలేదు. ఎందుకంటేవారు కొత్త ఇస్తారు, జాము కొనకొక్కవారి. అయితే ఇప్పుడు ఉడుపుకున్నవారి సంఖ్యపెరిగిపోయి గ్రామాలలో ఉద్యోగాలులేని సందర్భంలో పిరికి ఉద్యోగాలు కావాలన్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు మీరు ఎందుకుచదవుకోవాలి మీకు ఎందుకు ఉద్యోగాలివ్వాలి మేము మీకు ఉద్యోగాలిస్తామని గానీ ఇప్పటికి అన్నారు. ఇటువంటి సందర్భంలో మనం కమ్యూనిస్టు రాజ్యంలో లేనప్పుడు మనం తేచ్చే చట్టాలు ఏ మాదిరిగా ఉన్నాయనేది ఆలోచించాలి. మంత్రిగారి దృష్టికి ఒక విషయం తెస్తాను, నాకు కాకినాడ నుంచి ఒక జాబువచ్చింది అందులో చిన్న కొడుకుడు కొద్ది మంది మాత్రమే సొంతసేద్యం చేసుకుంటున్నారు ఎన్నో లక్షలు చిన్న భూకామండులు పొరుగు గ్రామాలలో స్వంత సేద్యం చేసుకుంటున్నారు పెళ్లి భూకామండులందరూ స్వంత సేద్యంలోనే ఉన్నారు. మామూలుగా స్వంత సేద్యం భూకామండులు చేస్తున్నారు. ఇలాగ ఉంటే అయిదారు ఎకరాలంటే వ్యక్తికి యీ రోజు కౌలుదారి చట్టంపెడుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు నాలుగవ పంతు గ్రాన్ ప్రొడ్యూస్ ఇస్తాం అన్నారు. మంత్రిగారు రయితుకాబట్టి గ్రాన్ ప్రొడ్యూస్ ఎట్లా నిర్ణయిస్తారని అడుగుతున్నాను. ఎనిమిది తూములు పండాంతు నాలుగు తూములు మీరు చేస్తే మీరు రెవిన్యూ వసూలు చేస్తే ఆయన ఎట్లాగ బ్రతకాలి గవర్నమెంటు ఉద్యోగికి ఏదో జీతం ఉంటుంది. స్వతంత్రంగా ఉండి అయినా వాని పెళ్లాం పిల్లలను ఎట్లాగ పోషించుకోవాలి. గ్రాన్ ప్రొడ్యూస్ ఎట్లా నిర్ణయిస్తారు. కౌలుదారి చట్టం పెట్టడంపై అగ్రికల్చరల్ ఇన్ కంటాక్సు పెట్టండి. ఆ ఆదాయానికి అనుగుణంగా టాక్సు వేయండి. కౌలుదారి చట్టం ఊహాగానంగా పెడితే చిన్నవారికి పేద వారికి డెబ్బిచ్చగలుగుతుంది. మా ఊరిలో ఒకాయన వకీలు చేస్తున్నారు. ఆయనకు ఏడు ఎకరాలుంటి. మంత్రిగారు రయితుకాబట్టి ఏడు ఎకరాలు సేద్యం చేసినప్పుడు ఎంతవరకు లాభసాటిగా చేస్తారో మంత్రిగారు చెబితే సంతోషిస్తాను. చదువు కున్న వ్యక్తులు యీ రోజు హంగామాగా ఉంటారు. వారు చాలాభాదపడుతున్నారు. యీ రోజు టెనన్స్ ఆకుకు సంబంధించిన విషయంచూస్తే అక్కడ మిగతా దగ్గర ప్రతిరోజూ తగాదా వస్తుంది. ఆమాయకులు చిన్న చిన్న వారు డెబ్బితింటున్నారు. హైదరాబాదులో ఉద్యోగాలు చేసేవారు 5-6 ఎకరాలవరకు ఉండే వారికి ఇబ్బంది కలుగుతుంది. అగ్రికల్చరల్ ఇన్ కంటాక్సుపెట్టి రెవిన్యూ ఊపిసారెయ్యండి. వ సేవస్తుంది లేకపోతేలేదు. ఈరోజు బంజరులాండ్స్ ఇస్తాం అనంతపూరులో ఓపెర్ ఎయిర్ తియేటరు ఉంది. కాబట్టి agricultural income tax పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయండి. రెండవది, ఈ రోజు మీరు చెప్పేది మేము ఎవో బంజరు lands ఇస్తామని అంటున్నారు. నేను మొన్న అనంతపురం వెళ్ళాను, అక్కడ open jail theatre ఉన్నది. అక్కడ 400 ఎకరాలు ఉన్నాయి. ఆ 400 ఎకరాలు సాగుబడిచేయనివ్వరు. వాళ్ళ భూములన్నీ acquisition క్రింద పెట్టారు. దానిని ఆలోచించరు. తరువాత ఇంకొకటి

అలోచించండి క్రిష్ణా జిల్లాలో నిన్ను మా కార్యకర్త. సాగుబడి చేపేది ఒకరి పేరుతో ఉన్నది, political sufferer అని చెప్పి వాళ్ళు పెడుతున్నారు. ఈ assignment చేసేదాంట్లో వాస్తవ విషయాలు గుర్తించడం లేదు. ఇంకొకటి ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పుతున్నాను. జరిగేది ఏమిటంటే అక్కడ దారి, దొంగ, తీరు, తెన్ను ఈ assignment చేస్తారే. ఇది రైతాంగానికి ఉపయోగపడేదేమో అలోచిస్తున్నారా, ఎందుకు అలోచించడం లేదు. ఈ రోజు అన్నిటికంటే top heavy administration Revenue Department అవునా కాదా అని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఎందువల్ల ఈ top heavy administration ను మనం bear చేయవలెనో అర్థం కావడంలేదు. ఈ రోజు village officers గా ఉండేవాళ్ళను మైసూరు పద్ధతిలో abolish అయినా చేయండి లేకపోతే U. D. C. జీతాలు వాళ్ళకు ఇచ్చి వాళ్ళ విషయాలు అన్నీ గమనించండి. తాళిలారు మధ్య, Collector మధ్య, నన్నుగనుక అడిగితే Deputy Collector ను, D. R. Os. ను ఎందుకు abolish చేయకూడదో నాకు అర్థంకావడంలేదు. What is the purpose they are doing. ఎప్పుడు Collector చేసేది ఏమిటంటే, మేము meeting పెడుతున్నాము, మంత్రులకు పంపిస్తున్నాము అని. మరిఏమి meetings పెడుతున్నారో ఏమి జరుగుతుందో తెలియడం లేదు. కాబట్టి దీనిని మీరు తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ఇంకొకటి అలోచించండి. ఈ రోజు Board of Revenue మద్రాసులో abolish చేయాలనుకొన్నారు. దీనిలో ఒకటి అలోచించాలి. ఈ రోజు మంత్రిగారికి Board of Revenue మీద అధికారము ఉన్నదా? Board of Revenue లో ఏదైతే ఉత్తరపు వేస్తారో దానిని మంత్రిగారికి మాత్రం మార్చే అధికారం లేదని నేను గట్టిగా చెప్పుతున్నాను. The Board of Revenue is a bottle neck for the entire administration as such. కాబట్టి దీనిని మార్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. Revenue మంత్రిగారు అక్కడనుంచి ఇక్కడికి తయారైన తరువాత, నిన్ను debate లో Board of Revenue ను abolish చేయాలంటే, గంటాపథంగా వద్దన్నారు. ఈ రోజు ఇంకొకటి administration లో there is no dynamism. There is no vitality. Therefore, let the hon. Minister have that dynamic personality to deal with the entire administration. ఒక చిన్న విషయము. ఈ రోజు జరిగేటటువంటి పద్ధతిలో ఈ administration లో జరిగేటటువంటి delays for reaching, justice denied. ఈ రోజు delays మాత్రమే కాకుండా ఈ redtapism పంథాలోనుంచి మారడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము. ఇవి మారేదానికి అవకాశం ఉన్నదా అని నేను అడుగుతున్నాను. నాకు తెలుసు, ఆరు సంవత్సరాలనాడు మన Secretariat లోనే ఒక కౌగితము వేశాను. ఇప్పటికీ జవాబు లేదుకదా. అప్పటినుంచి పైకి క్రిందికి 70 మార్లు తిరిగింది. దీనిని ఏ పద్ధతిలో అలోచించాలి. What is it that we have to do. Administrative Reforms Committee వేశారు. దీన్ని గురించి ఎంతవరకు అలోచించారు. ఈ కమిటీ దీనిసంఘా మార్పారా? దీనిని మార్చలేకపోతున్నారు. ఈ రోజు జరిగేటటువంటి ప్రతి పంథాలోగాని నిర్జీవంగా నడిచే బదులు జీవంతో నడిచేదానికి అలోచిస్తే బాగుంటుంది. దీన్ని గురించి సమగ్రంగా అలోచిస్తూ, what is it that we have to do? The only warning

which I wish to give to this government is whenever you want to pass a legislation, let you have a comprehensive outlook of the public and let not you be carried away by the slogans hypocracies. I request you that when you make tenancy legislation let it come thoroughly taking the minutest detail into consideration.

శ్రీ వెంకట రెడ్డి :—అధ్యక్షా, రాయలసీమ జిల్లాలు వెనుకబడిన ప్రాంతములు నిగంతులము పట్టణాలలో పీడింప బడుతున్నటువంటివి. మరి అందులో అనంతపురము జిల్లా ప్రతి ఏటా కరువు రాక్షసికి బలి అవుతున్న విషయము అందరికీ తెలిసిందే. మరి రాష్ట్రములోని జిల్లాలలో కల్లా అనంతపురం జిల్లా కష్టప వర పాతముగలది. పోయిన సంవత్సరము అనగా 1969-70 లో సకాలములో వరాలు లేక అంతర్జాతీయ వరాలు వచ్చిన సంగతి కూడా అందరికీ తెలిసిందే. వరాలు వచ్చినా, పైరులు చేసినా తరువాత వరాలు లేక బొత్తిగా పైరులు పండలేదు. మరి కలెక్టరు కూడా రెవెన్యూ గ్రాంటు చేయాలని రెకమెండ్ చేసినారు. మరి ఇంతవరకు ప్రభుత్వము ఏమీ ఆదేశము ఇవ్వలేదు. అక్కడ రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు వారు పరిశీలనగా రిస్టు పనులు చేస్తున్నారు. మరి రివిన్యూ శాఖ మాత్యులను ఈ శిస్తు మాఫీ విషయములో ఏమీ శ్రద్ధ తీసుకొన్నారని అడిగినాను. ఇంకొక విషయము. నార్మల్ యార్ అంటే 150 కె. జీ. ల కొర్ర పండితే అది నార్మల్ యార్ అని, 180 కె. జీ. ల కొన్న పండితే అది నార్మల్ యార్ అని వారు ఏదో ఆదేశించి నారని తెలిసింది. అది నార్మల్ యార్ కాదు. అటువంటి ఆదేశము ఇవ్వడము చాలా చాలా అన్యాయమని నేను ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. మరి ఈ పంటలు దెబ్బతిందల వలన, అప్పుడే మాజిల్లా నుంచి ప్రజలు వేరే జిల్లాలకు, వేరే రాష్ట్రానికి వలసపోతున్నారు. మనక వెంటనే కరువు పనులు ప్రారంభించకపోతే చాలా తీవ్ర మైన రిరామూట దాటేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. బంజరు పంచకాలు ఉన్నాయి. ఇవి మా జిల్లాలో బాగా చురుకుగానే సాగుతున్నాయి. కాని సబ్ డివిజన్ ఫీజు పల్ల కొంత జాప్యము జరుగుతున్నది. భూమిలేని పేద రైతులు సబ్ డివిజన్ ఫీజు కట్ట లేక కొంచము వెనుక పడుతున్నారు. ఆ ఫీజు కట్టకపోతే పట్టా కాదు. కనుక ఈ సబ్ డివిజన్ ఫీజుకు ఎగంప్షన్ ఇవ్వవలెనని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అనంత పురము తాలూకాలో జైలు డిపార్టుమెంటు వారు 1,427 ఎకరాలు బంజరు స్వాధీనము చేసుకొన్నారు. మరి ఆ కాన్విక్ట్స్ 200 ఎకరాలు, 300 ఎకరాలో సాగుచేస్తున్నారు. మిగతా భూమి అంతా అయిడిల్ గా ఉన్నది. ఆ భూమిలో ఈ హైలెవల్ కెనల్ కూడా పారుతున్నది. అవి ఫర్టియిల్ ల్యాండ్లు. మరి భూమిలేని పేదవాళ్లు భూమి లేక బాధపడుతూ ఉంటే, అంత ఫర్టియిల్ ల్యాండ్లును అయిడిల్ గా ఉంచడం ప్రభుత్వానికి సరిఅయిన పద్ధతి కాదని నేను రివిన్యూ శాఖ మాత్యులు గారికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయం ఇదివరకే వారి నోటీసుకు తెచ్చిఉన్నాము. ఇదివరకు కలెక్టరుగారు కూడా రెకమెండ్ చేసిఉన్నారు. కాని ఇంతవరకు ఏమీ యాక్షన్ కూడా తీసుకోలేదు. మరి అట్లాగే సిద్దిరాంపురం అని ఒక గ్రామం ఉన్నది. అక్కడ రెయిరి ఫార్మింగుకు అని 950 ఎకరాలు, మరి అగ్రికల్చర్ రీసర్చ్ కు గాను 400 ఎకరాలు, ఇట్లా స్వాధీనము చేసుకొన్నారు. అది కూడా చాలా ఫర్టియిల్ ల్యాండ్. అక్కడ సరౌండింగ్ విలేజిస్ లో చాలా వీరవారు ఉన్నారు. ఆ భూమిలో కూడా

సగమో లేక నాలింబ ఒక భాగమో తీసుకొని మిగతా భూమిని అక్కడ ఉండే పేద రైతులకు ఇస్తే ప్రభుత్వము ఎంతో మేలు చేసినారు అవుతారు అని వినియూ ఖాదా మాత్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకొక విషయము. ఈ వినియూ డిపార్టు మెంటులో ఆర్. డి. ఓ. స్ క్వాలిఫికేషన్, సబ్ కలెక్టర్స్ క్వాలిఫికేషన్స్ అంటే ఐ. ఎ. ఎస్. అఫీసర్స్ క్వాలిఫికేషన్స్ ఆల్ మోస్ట్ సేమ్. మరి ఆర్. డి. ఓ. ను ప్రొవిన్సియల్ గవర్నమెంటు సెలెక్ట్ చేస్తుంది. ఐ. ఎ. ఎస్. అఫీసర్స్ కేమో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఎగ్జామినేషన్ కండక్ట్ చేస్తుంది. మరి వాళ్ళ ప్రమాషన్ విషయంలో ఆర్. డి. ఓ. పదేళ్ళ అయినా గాని కలెక్టర్స్ కాలేకుండా ఉన్నారు. మరి ఐ. ఎ. ఎస్. అఫీసర్స్ అయిదేళ్ళకే కలెక్టర్స్ అయిపోతున్నారు. మరి వాళ్ళ రేష్యో 25:75 అంటున్నారు. దానిని 40:60 చేస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వానికే మనవి చేస్తున్నాను. మా జిల్లాలో హైలెవల్ కెనాల్ పోతుంది. కొన్ని చోట్ల ఏమో సెలెక్ట్ ల్యాండ్లు, కొన్ని బ్లాక్ కాటన్ సాయిల్ అయినందువలన వాళ్ళ ప్యాడీ వెజ్ క్రాప్ పెట్టుకొన్నారు. మరి ఆ విషయంలో ప్రభుత్వము పెనాల్టీ వేసి నిర్బంధంగా వసూలు చేస్తున్నది. వాళ్ళ వీదో ల్యాండ్లు బాగుచేయడంవల్ల వీదో రూయిన్లు వ్యతిరేకముగా వాళ్ళు ప్రవర్తించినా దానికి పెనాల్టీలు వేయకుండా రద్దు చేస్తారని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

Smt. J. Eswari Bai:— Mr. Speaker Sir, the Statement on revenue demand for the year 1970-71 by Mr. P. Thimma Reddy, Minister for that port-folio covering 5 printed pages does not contain the material expected by the members to assess the revenues of the State. మంత్రిగారు తమ డిమాండులో సైక్లోస్టకు సంబంధించి 18 కోట్లు ఖర్చు పెట్టామన్నారు. ఆ సంవత్సరం అక్కడ ఎవరు చేసిన పుణ్యమో, ఎవరు చేసిన పాపమో, అక్కడి ప్రజలు బాధ పడ్డారు. అక్కడ 50 కోట్లు నష్టం అయింది. తమిళనాడులో సైక్లోన్ వస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వం వారికి పెద్ద ఎత్తున సహాయం చేసింది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ప్రధానమంత్రి ఇందిరా గాంధీకి ప్రతిదానికి తాళం వేస్తారు. ఆమె కాలికి గజ్జె కట్టి ఆడమంటే ఆడటానికి ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు సిద్ధంగా ఉన్నారు. అటువంటప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఎందుకు ఎక్కువ సహాయం చేయలేదని అడుగుతున్నాను. 250 మంది చిల్డ్రన్లు మరణించారు. వారి కుటుంబాలకు మీరు చేసిన సహాయం ఏమిటి? వారిలో పేదవారు ఉంటారు; హరిజనులు ఉంటారు. దానిని గురించి మంత్రిగారు ఏమీ వివరాలు ఇవ్వలేదు. లాండ్ రిఫారమ్స్ ఎప్పడో బూరుల రామకృష్ణరావుగారి కైములో చేయగా, వాటిని ఇంతవరకు అమలులో తీసుకురాలేదు. దానికి కారణం ఏమిటో తెలియదు. Even today, the Chief Minister was unable to say in clear terms what the Government proposes to do to bring in land reforms and ceiling on land holdings. దానిని గురించి కూడ చెప్పాలని కోరు తున్నాను. చాలా గొప్పగా లాండ్ ఎసైన్ మెంటు చేస్తున్నామని, 2.70 లక్షల ఎకరాలు పంచి పెట్టామని తిమ్మా రెడ్డిగారు చెప్పారు. జనవరి 70 కు అంత పంచి పెట్టామన్నారు. ఈనాటికి ఎంత పంచి పెట్టారో, తాలూకావైజ్, జిల్లావైజ్ ఎంత పంచారో ఆ లిస్టు వారి దగ్గర ఉన్నదా? బంజరులాండ్, గవర్నమెంటు నేనులాండ్

పోరంబాకు, గైరాన్ భూములు పేదవారికి హరిజనులకు ఇవ్వాలి. వారికి భూమి ఇచ్చినంత మాత్రమున చాలదు. వారికి నిముట్లు కావాలి. వారికి రాళ్లు, గుట్టలు ఉన్న భూమి ఇస్తున్నారు. ఇదంతా పొరిటికర్ స్టంట్ గా చనబడుతున్నది. ఎల్లారెడ్డి నియోజకవర్గంలో 10 ఊళ్ళలో 66 మంది హరిజనులకు పంచారు 102 ఎకరాల పంచి పెట్టారు. ప్రతివారికి 5 ఎకరాలు తరి, 10 ఎకరాలు డ్రయిలాండ్ ఉండాలని ప్రభుత్వం అంటున్నప్పుడు పీఠిక ఇచ్చింది ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క ఎకరం కూడ పడటం లేదు. టహశీల్దార్, ఆర్.డి.బి.లు కలెక్టర్ ఏ ప్రెస్సిఫర్ ప్రకారం పంచుతున్నారో ప్రభుత్వం తెలుసుకొని ఆ విషయం చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అదిలాబాద్ జిల్లాలో చాలా అన్యాయం జరిగింది. అక్కడ భాషావాద ప్రాంతాలుగా డిఫైడ్ అయినప్పుడు ఆ ప్రాంతానికి మహారాష్ట్ర నుండి హరిజనులు వచ్చి 40 సం.ల నుండి అక్కడ స్వేచ్ఛం చేస్తుంటే ఇంతవరకు వారికి పట్టాలు ఇవ్వటం లేదు. వారు 40 సం.ల నుండి టహశీల్ కడుతున్నట్లు వారి దగ్గర రశీదులు ఉన్నవి. ప్రభుత్వం అక్కడి ట్రయిబల్స్ కు ఇస్తామని, హరిజనులకు ఇవ్వము అని అంటున్నారు ఎవరైతే మనతోపాటు ఉన్నారో వారికి అన్యాయం చేయవద్దని కోరుతున్నాను. వతందార్లు విలేజ్ ఆఫీసర్స్ ఇక్కడ ఒక పత్రం నుండి స్ట్రోయిర్ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వారి గురించి ఇంతవరకు ఒక నిర్ణయం తీసుకోలేదు. వారికి జీతాల విషయంలో అంద్రకు ఇక్కడకు చాలా తేడా ఉంది. ఇక్కడ కలెక్టర్స్ బట్టి వారికి జీతాలు ఉంటాయి. పతేల్ పట్టవారీలకు వంశపారంపర్య హక్కు తీసివేశారు. వారు చనిపోతే వారి కొడుకులకు ఆ ఉద్యోగం ఇవ్వటం లేదు. పతేల్ పట్టవారీలను తీసి వేసేందుమహారాష్ట్రలో వారికి 5 వేల రూపాయలు ఇచ్చినట్లుగా మీరు కూడా ఇవ్వండి. రేకల్, మహారాష్ట్రలో వివిధంగా చేశారు. గ్రామాలలో పని అంతా వారే చేయాలి. రెవిన్యూ కలెక్టర్స్ వారు చేయాలి. వారిని గురించి ఏమీ ఆలోచించటం లేదు. రెవిన్యూ బోర్డు తీసివేయాలని ఎప్పుడో అనుకొన్నారు. ఇంతవరకు దానిని తీసి వేయటం లేదు. హరిజనులకు మేలు చేయకపోగా చెడు చేస్తున్నారు. వారికి లాండ్ తోపాటు పనిముట్లు కూడా ఇవ్వాలి. రేకపోతే వారు ఆ భూమిలో ఎల్లా సేద్యం చేయాలి? వారికి పంపుసెట్లు కొనుక్కోటానికి లోన్స్ మంజూర్లు ఇవ్వాలి. వారికి మంచి భూమి ఇస్తే మీ పేరు చెప్పుకొని బ్రతుకుతారు. భూమి పంపకం విషయంలో ప్రభుత్వం టహశీల్దార్, ఆర్.డి.బి. కలెక్టర్ పై ఆధారపడితే కాదు. అందుకొరకు ప్రభుత్వం అన్ని పార్టీలతో ఒక కమిటీ వేసి, యీ భూమి పంచి పెట్టి ఆ కమిటీవారు ఊళ్ళలోకి వెళ్లి చూసే అవకాశం కలుగుతుంది. ఎల్లారెడ్డిలో ఫారెస్టు లాండ్ ఉంది. ఏన్నో ఎకరాల భూమి పడి ఉంది. నిజాంసాగర్ క్రింద ఉన్న భూమి విడుదల చేశారు, పోవారం క్రింద ఉన్న భూమి విడుదల చేయలేదు. దానివల్ల అక్కడి రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఆ భూమి హరిజనులకు ఇవ్వాలని చెబు తున్నాను.

శ్రీ వి. జి. సుబ్బారామిరెడ్డి : అధ్యక్ష, రెవిన్యూ డిమాండు పైన చాలామంది మిత్రులు చాలా ఆవేదనతో మాట్లాడిన దానినిబట్టి రైతుల కష్టం ఎంత ఉన్నదో అర్థం అవుతుంది. మన రాష్ట్రంలో నూటికి 70 పాళ్ళు జమిందారీ ఏరియాగా ఉంటే, మనకు స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత రైతులకు ప్రభుత్వానికి మధ్య ఎవరూ

ఉండకూడదని, అట్లా ఉంటే రైతులకు చాలా కష్టం కలుగుతుందని భావించి వారి కష్టాలు నిర్మూలించాలనే ఉద్దేశ్యంతో జమిందార్లను తీసివేశారుగాని, రైతుల కష్టాలు మాత్రం తీసివేయలేదు. ఆ నాటికంటే యీనాడు రైతుల కష్టాలు నాలుగింతలు ఎక్కువయినదని చెప్పక తప్పదు. ఇప్పుడు సర్వే సెటిల్మెంట్ అని పెట్టారు. ఆ సర్వేలో ముందు లేని కష్టాలన్నీ రైతులకు కలుగజేశారు. అనాధీనంగా ఉన్న భూమికి పట్టా ఇవ్వటం పట్టాగా ఉన్నదానిని అనాధీనం చేయటం, ఎల్లయ్యది పుల్లయ్యకు ఇవ్వటం, పుల్లయ్య భూమిని రామయ్య భూమిగా వ్రాయటం, పట్టాలుగా ఉన్న భూమిని దొంగ చేయటం, అడవిగా ఉన్నదానిని పట్టా చేయటం. యీ సర్వే సెటిల్మెంట్లో జరగటంవల్ల రైతులకు చాలా చిక్కులు ఏర్పడినవి. రైతులు చదువుకొన్నవారు కారు. వారు ఆఫీసర్స్ మాదిరి వ్యాపారస్థుల మాదిరి ఆరితేరినవారైతే ప్రభుత్వానికి మనవి చేసుకొని సమస్య పరిష్కరించుకొనేదానికి మార్గం ఉండేది. కొంతమంది తెలిసినవారు తప్ప మిగతావారు ఎవరూ ప్రయత్నం చేయలేదు. వారు ఎ. ఎస్. ఓ. కు మనవి చేసుకోవాలి, ఎస్. ఓ. కు చెప్పకోవాలి. డి. ఎస్. ఓ. కు చెప్పకోవాలి. టోర్నకు చెప్పకోవాలి. గవర్నమెంట్ కు చెప్పకోవాలి. వాటివల్లకూడ కాకుంటే హైకోర్టుకు వెళ్లి చెప్పుకోవాలి. ఆది సామాన్య రైతుకు సాధ్యమయ్యేసనేనా? అతని భూమి ఖరీదు వెయ్యి రూపాయలు అయితే దానిపై 4 వేలు ఖర్చు పెట్టినా అతను న్యాయం పంపగజేసుకోలేకుండా ఉన్నాడని మనవి చేస్తున్నాను.

(The House then adjourned till Half-past Eight of the Clock on Wednesday the 11th March, 1970).

